

Ayağa Kalkmak İçin...

Şimdi şöyle bir oturun, sırtınızı oturduğunuz koltuğun arkasına yaslayın. İsterseniz bacaklarınızı da tabureye uzatın. Başka hiç bir şey düşünmeyin. Sinirlenmeyin. Bir an için bütün günlük sorunlarınızdan arının. Televizyonunuz açıksa onu da kapatın. Akıllı telefonunuzu sessize alıp uzağınızda bir yere koyun.

Memleketi düşünün. Coğrafya kitaplarında yazılı "Üç tarafı denizlerle kaplı" memleketi... Üç tarafı düşmanlıklar yaratılmış ülkelerle kaplanmış. Her yerle sorunlu bir memleket idaresi; yine coğrafya kitaplarında yazılı bölgeleri düşünün. "Trakya, Marmara, İç Anadolu, Ege, Akdeniz, Karadeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu". Son ikisinde büyük sorun var. Hani o "Mahrumiyet bölgesi" olarak adlandırılan, "Şark hizmeti" için gidilen, yani daha başından küçümsenip, hor görülen Mezopotamya ve Kürdistan. Televizyonlarda izliyoruz. Aslında "düşman" ile mücadele ve "ülke sınırlarını korumak" için tedris edilmiş Silahlı Kuvvetler, tanklarıyla, bombardıman uçakları ile, zırhlı araçlarıyla, roket ve ağır silahları ile coğrafya kitaplarında 78 milyon olarak yazılı olan Türkiye nüfusunun yaklaşık 25 milyonu ile savaşıyor. Sanki başka bir ülke...

Sosyal Bilgiler derslerini anımsayın veya düşünün. "Yerli Malı" haftalarını, "tasarruf etmenin önemi, israfın zararlarını". Ücretle çalışan, iş gücünü satarak geçinmeye çalışan geniş halk yığınlarında israf edecek hal mi kalmış? Asgari geçim sınırı 4750 TL, "açlık sınırı" 1280 TL iken asgari ücret 1300 TL olursa bunu kim finanse edecek diye tartışılıyor. Hem de en kötü gecekondu kirasının 500 TL olduğu bir memlekette. Ulaşım, gaz, elektrik giderlerini hiç saymıyoruz. Ve Soma'da, Ermenek'te can veren maden işçilerinin hayatlarının ne kadar "ucuz" olduğunu düşünün. İşçinin hakkını savunması gereken sendikaların merkez yönetiminde işverenin üç temsilcisinin oturduğunu düşünün.

Günlük gazetelere, sosyal medyaya bakın. Bursa'da, Tekirdağ'da, Eskişehir'de, Kocaeli'nde metal işçileri sarı sendikalara karşı ayağa kalkıyorlar. İşveren "sakın DİSK üyesi sendikaya gitmeyin yakında yeni bir sendika kurulacak" diyor. İşçi bu tezgaha gelmiyor, DİSK üyesi sendikada gücünü birleştiriyor. Zam istiyor, sosyal hak istiyor, işten atılan arkadaşlarımız geri alınana kadar direneceğiz diyor. Sonra bir bakıyorsun, ertesi gün Bursa'ya bir asker cenazesi geliyor. AKP'li belediye, vali ile beraber fabrikaların önüne otobüsleri çekiyor, aynı işçiler önceden başkalarının fabrikasyon olarak hazırladığı "Şehitler Ölmez, Vatan Bölünmez" pankartlarının arkasında nara atıyor... Sanki o yoksul emekçi çocuğunu Kürt kardeşlerine karşı savaşa sürenler bu ülkenin iktidarı değil. Sanki aynı iktidar o fabrikaların metal işçilerini sarı sendikalar ile pasifleştiren iktidar değil. Ve sanki bu işçi o sarı sendikaya karşı direnirken bu iktidara karşı direnmemiş. Asıl katiller nasıl da gözden kaçıyor...

Şimdi yerinizden kalkmadan düşünün... Bu gerçekleri düşündüğünüz için sakın moralinizi bozmayın. "Ne yapmalıyım, bu durumun değişmesi için benim elimden ne gelir?" diye sorun kendinize. Yaşadığınız ve çalıştığınız alanda ne yapabilirsiniz, sendikal olarak, politik olarak ne yapmalıyım diye düşünün. Sakın kendinize yanıt vermeden ve verdiğiniz yanıt doğrultusunda kesinlikle etkin olma konusunda karar vermeden yerinizden kalkmayın. Tamamsa... Şimdi ayağa kalkabilirsiniz. Herkes bunu uygularsa hep beraber ayağa kalkabileceğiz. Bu kesin!

Politika

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

28 Aralık 2015

Yıl: 2

Sayı: 25

On Beş Günlük Gazete

Fiyatı: 1 TL

Yurtdışı: 1 EUR/1.5 USD

2016 Yılında...

Kürt Halkını İmha Savaşına Karşı...

İşçi ve Emekçilerin Sömürülmesine Karşı...

FAŞİZME GEÇİT VERMEMEK İÇİN...
BARIŞ, DEMOKRASİ,
SOSYALİZM İÇİN...
SESİNİ YÜKSELT !

Demokratik Toplum Kongresi'nin Sonuç Bildirgesi Açıklandı

Türkiye'nin Demokratikleşmesi için Özerklik

Olağanüstü olarak toplanan **Demokratik Toplum Kongresi'nin (DTK)** sonuç bildirgesinde, *"Türkiye gerçeğinde demokratik özerkliğe dayalı bir siyasi ve toplumsal sistem yaratmadan Türkiye'nin demokratikleşmesi mümkün değildir. Dünya halklarını ve kurumlarını halkımızın meşru özgürlük talepleriyle dayanışmaya çağırıyoruz"* denildi.

Hendekler, sokağa çıkma yasakları, operasyonlar ve çatışmalar nedeniyle Diyarbakır'da olağanüstü olarak düzenlenen Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Olağanüstü Kongresi'nin ardından sonuç bildirgesi de açıklandı. **"Özyönetimlerle ilgili siyasi çözüm deklarasyonu"** başlıklı sonuç bildirgesi DTK Eş başkanları **Selma Irmak** ve **Hatip Dicle** tarafından Kürtçe ve Türkçe açıklandı. Bildirgede, sorunların çözümü için *"demokratik özerk bölgeler"*in oluşturulması önerildi ve öz-yönetim ilanlarının da sahiplenildiği belirtildi.

Kongreye, DTK Eş Başkanları **Hatip Dicle** ve **Selma Irmak**, DBP Eş Genel Başkanları **Emine Ayna** ve **Kamuran Yüksek**, HDP Eş Başkanları **Selahattin Demirtaş** ve **Figen Yüksekdağ**, HDK Eş sözcüleri **Ertuğrul Kürkçü** ve **Sebahat Tuncel**, EMEP Genel Başkanı **Selma Gürkan**, çok sayıda sivil toplum örgütü ve siyasi parti temsilcisi katıldı.

"Özyönetimlerle ilgili siyasi çözüm deklarasyonu" kongre sonrası açıklanan sonuç bildirgesinin tam metni şöyle:

"Kürdistan ve Türkiye'nin de içinde bulunduğu Ortadoğu son derece tarihsel ve önemli bir süreçten geçmektedir. Günümüzde küresel kapitalizm derin bir kaos yaşamaktadır. Yaşanan bu kaostan etkilenen bölgelerin başında da Ortadoğu, Anadolu ve Mezopotamya gelmektedir. Dolayısıyla Dünya'nın belli başlı tüm güç odakları bölge üzerinde ciddi hesaplar yapmaktadır.

Kaos dönemlerinde yaşanan ekonomik, sosyal, kültürel, siyasi ve askeri gelişmelerin sonucu olarak yaşadığımız yüzyılda ulusal kimlik, özgürlük ve demokrasi sorunları çözülememiştir. Bu nedenle eskiyi ifade eden yapılanmalar bir bir çözüldükçe yeni alternatif demokratik modeller ortaya çıkmıştır.

Kürt Halk Önderi Sayın Abdullah Öcalan'ın 2013 Newroz'unda bütün Türkiye ve dünya toplumlarına sunduğu tarihi açıklaması ve çağrısı böylesi tarihi bir zamanda yapılmıştı. Kuşkusuz ülkemizin

sorunlarının çözümü derinlikli ve güvene dayalı bir müzakere temelinde Türkiye Büyük Millet Meclisi onayı ile gerçekleştirilmelidir. Nitekim Sayın Öcalan 2013 Newroz'unda yayınladığı deklarasyon sonrasında gerçekleşen diyaloglarda bunu hedeflemişti. Artık silahlar susacak, fikirler konuşacaktır. Yeni mücadele yöntemi fikir ve demokratik siyaset olacaktır. Ancak bu gerçekçi ve doğru çözüm yolu AKP Hükümeti tarafından oyalama ve tasfiye politikasına dönüştürülmüştür. 28 Şubat'ta hükümet yetkililerinin de hazır bulunduğu Dolmabahçe Sarayında kamuoyuna sunulan mutabakat belgesi Cumhurbaşkanı tarafından reddedilmiştir. Bunun ardından, makul yaklaşımlarıyla çözümleyici olduğu tüm kesimler tarafından kabul edilen Kürt Halk Önderi Sayın Abdullah Öcalan'a uygulanan ağır tecrit ve sürecin buzdolabına kaldırıldığı açıklaması, AKP'nin Kürt sorununda bir çözüm politikasının olmadığını, baskı ve savaşla Kürt halkının Özgürlük Mücadelesini tasfiye etmeyi amaçladığının açık kanıtı olmuştur.

7 Haziran 2015 genel seçimlerinde ortaya çıkan halk iradesi, başta Kürt sorunu olmak üzere, halklarımızın barış ve demokratikleşme sürecine verdiği güçlü bir yanıtı. Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun barışçıl yöntemlerle çözümüne dair çok güçlü bir halk iradesinin sandıkta tecelli etmesiydi. Maalesef Türkiye'yi sorunlar çıkarmazından çıkaracak bu seçim sonuçları ve halk iradesi tanınmayıp, saygı duyulmuyarak tarihi bir fırsat kaçırılmıştır. Tayyip Erdoğan ve ekibiyle, AKP üst yönetimi, bir siyasi darbe yaparak parlamentoyu çalıştırmayıp, devlete ve bürokrasiye de el koyarak kapsamlı bir savaş politikasına örtü yapacağı bir seçim süreci başlatarak 7 Haziran seçim sonuçlarını ortadan kaldırmışlardır.

İmralı'da yürütülen görüşmelerin sonlandırılarak varılan mutabakatın yok sayılması, savaş kararı alınarak gerilla alanlarına yönelik hava ve kara operasyonlarının başlatılması, halklarımızın en meşru ve demokratik taleplerinin şiddet yöntemleriyle bastırılmaya çalışılması sonucunda, bazı il ve ilçelerde halk meclisleri özyönetim kararı almıştır. Özyönetim ilan edilen yerlerde bir yıldır sakız gibi çiğnenen "kamu güvenliği" adı altında seçilmişlere, sivil halka, siyasetçilere ve gençlere yönelik tutuklama ve infazlara yönelinmesi, özyönetim alanlarını hendekler ve barikatlarla savunma

durumunu ortaya çıkarmıştır. Bugün, sorunu hendeklere sıkıştıran ve bunun üzerinden geliştirilen devlet terörünü meşrulaştıran politikalara karşı halkımızın geliştirdiği meşru direniş, özünde kendi kendini yerelden yönetme, yerel demokrasiyi inşa etme talebi ve mücadelesidir. Kürt halkının hukuki, siyasi ve statü talebi kabul edilmediği için Kürt halkı da kendi öz gücüne dayanan bir mücadele sürecine girmiştir.

Türkiye'nin demokratikleşmesi, siyasi çözüm yolunun açılması için, Türkiye'nin bütün demokratik ve toplumsal özgürlük güçlerini, siyasi partileri, şahsiyetleri, kanaat önderlerini, inanç toplulukları ve kurumlarını Kürt halkının yürüttüğü meşru ve haklı mücadeleye ve taleplerine destek vermeye davet ediyoruz.

Bu mücadele toplumsal sorun üreten iktidarcı, merkezîyetçi ve erkek egemen yönetim anlayışlarına alternatif olarak demokratik siyaset anlayışını, yönetim modelini ve sistemini benimseyen, toplumsallığı ve birlikte yaşamı, Kürt sorununun siyasi statü temelinde demokratik çözümünü esas almaktadır. Bu da, sorunun esas olarak bir demokrasi ve özgürlük sorunu olduğunu ortaya koymaktadır. Demokrasi ve özgürlük talepleri özünde siyasi statü talepleridir. Çözümü de siyasi müzakere zemininde olmalıdır. Bu nedenle, yaşadığımız bütün sorunların aşılabilmesi için diyalog ve müzakere kanallarının yeniden devreye girmesi önemlidir. Bunun için de, Kürt Halk Önderi Sayın Öcalan'ın özgürlüğünün sağlanmasını, sürecin sağlıklı ve istikrarlı yönetilebilmesi için zorunlu görmekteyiz.

Bu açıdan daha önce DTK'nin kamuoyuna sunduğu, HDK, DBP ve HDP'nin de programlarına aldığı demokratik özerkliğin içeriğini doldurarak kamuoyuna dekclare etmek istiyoruz. Böylece özyönetim ilan eden halkımızın amacı ne, ne istiyor soruları daha iyi anlaşılacaktır.

Bugün dünyada hakim olması gereken yönetim anlayışı tartışmasız demokrasidir. Yerel demokrasi ve farklılıkların özgünlüğünü tanımak günümüz demokrasilerinin temel karakterini oluştur-

maktadır.

Demokrasilerde yönetimlerin meşruiyeti, artık her sokağı, her mahalleyi, her il'i ve ilçe'yi merkezden yönetmekle değil, yerellerden özyönetimleri tanıyarak sağlanmaktadır. Dünyada farklı toplulukların özerkliğini tanımayan tek bir demokrasi kalmamıştır. Çünkü bu özerklikleri tanımadan demokrasiyi geliştirmek mümkün değildir.

Türkiye'nin tarihsel geçmişine, çok kültürlü ve çoğulcu toplum yapısına, kalabalık nüfus ve büyük coğrafya gerçeğine en uygun yönetim modelinin demokratik özerklik olduğunu rasyonel düşünen herkes kabul etmektedir. Bu yönetim modeli aynı zamanda Kürt sorununun demokratik temelde ve birlikte yaşama çerçevesinde çözümünü de sağlayacaktır.

Aylardır özellikle halkın özyönetim ilan ettiği yerlere tank, top, binlerce asker ve polis ile ağır saldırılar yürütülmektedir. Katliam ve halkı sindirme amaçlı gerçekleştirilen bu saldırılar sonucu hem ölümler, yaralanmalar yaşanmakta, hem de kentlerde tarihi-kültürel miraslarımız, ibadet yerlerimiz yakılmakta ve yıkılmaktadır. Kürt halkı da hem özyönetimin ilan edildiği yerlerde, hem de bulunduğu her alanda direnişini giderek büyötmektedir. Haklı ve meşru temele dayanan bu direniş mutlaka kazanacaktır. Bu haklı ve meşru direnişe saldıranlar hem demokratik Türkiye'de, hem de tarih ve insanlık karşısında yargılanacaklardır.

DTK olarak halk meclislerinin ilan ettiği özyönetim ilanlarını ve halkımızın her alanda yürüttüğü bu haklı ve meşru direnişi sahipleniyor; Kürt halkının ve tüm Türkiye halklarının bu direnişlere katılmasını ve destek vermesini demokrasi ve özgürlük mücadelesi gereği olarak görüyoruz. Şu anda yaşananlar AKP hükümetinin gösterdiği gibi hendek ve barikat sorunu değildir; demokrasi sorunudur. AKP'nin saldırgan politikası ise halkın iradesini ve yerel demokrasiyi tanımayarak halkın özgür ve demokratik yaşam iradesini kırmaya yöneliktir. Demokratik siyasal yollardan çözülmesi gereken bir sorunun çözümsüz bırakılmasının yarattığı sorunlar yaşanmaktadır. Var olan gerilim ve çatışmalar ancak demokratikleşme zihniyeti ve çözüm yaklaşımıyla ortadan kaldırılabilir. Kürt sorunu gibi temel bir sorunun çözülmemesinin, direnişin derinleşerek büyümesine yol açacağı aşikardır.

DTK Genişletilmiş Olağanüstü Genel Kurulu, yaptığı kapsamlı tartışma ve değerlendirmeler neticesinde, özyönetimin içeriğinin doldurularak sahiplenilmesini, savaş ve şiddet politikalarına karşı bireyin ve toplumun kendi öz savunmasını almasının meşruluğunu, toplumsal inşa sürecinin de eşzamanlı ele alınarak hayata geçirilmesinin elzem olduğunu karara bağlamıştır.

Kürt sorununun demokratik özerklik çözümü Türkiye'nin demokratikleşmesinden ayrı ele alınamaz. Türkiye gerçeğinde demokratik özerkliğe dayalı bir siyasi ve toplumsal sistem yaratmadan Türkiye'nin demokratikleşmesi mümkün değildir. Bu açıdan özyönetim ilanları kesinlikle Türkiye'yi de demokratikleştirme adımlarıdır; Yerinden yönetimi sağlayan yasal demokratik adımların atılmasını da tüm Türkiye halkları açısından gerekli ve doğru bir adım olarak görüyoruz. Kuşkusuz yerel demokrasi her alanın, bölgenin ve toplumun ihtiyaçları ve koşullarına göre farklı uygulama biçimlerine kavuşacaktır. Demokratikleşme, yerel demokrasinin ve farklı kimliklerin özerkliğinin gerçekleşmesi açısından yasal imkan sağlayacağından her alanın demokrasiyi kendi koşullarına uyarlaması zor olmayacaktır.

Demokratik özerklik, özyönetimler ve yerel demokrasi açısından spekülasyon tartışmaların son bulması için Avrupa Konseyi Yerel Yönetimler Özerklik şartındaki çekincelerin kaldırılması yanında, aşağıda belirteceğimiz demokratik özerklik sorumluluk alanlarının tespiti çerçevesinde sadece Kürt sorununun değil; siyasi, toplumsal ve idari birçok sorunun çözümüne kapı aralayacağına inanıyoruz.

Bu çerçevede,

1. Ülke genelinde kültürel, ekonomik, coğrafi yakınlıkları dikkate alınarak bir veya birkaç komşu şehri kapsayacak biçimde demokratik özerk bölgelerin oluşturulması,

2. Tüm bu özerk bölgelerin ve kentlerin demokratik esaslarla seçilmiş meclisler ve meclisler içinden seçilmiş özyönetim organları tarafından Türkiye'nin yeni demokratik Anayasası'nın temel prensipleri çerçevesinde yönetilmesi. Özerk Bölgelerin halk iradesinin ayrıca TBMM ve merkezi yönetimde de demokratik esaslar temelinde temsil edilmesi.

3. Demokratik özerk bölgeler ve diğer idari birimlerde merkezi yönetimin seçilmişler üzerindeki her türlü vesayetini son verilmesi, seçilmişleri görevden alma yetkisinin kaldırılması. Merkezi yönetim organlarının, yeni demokratik anayasa ilkelerine uyulması doğrultusundaki denetimleri dışında bölgesel ve yerel yönetimler üzerindeki her türlü vesayetinin son bulması,

4. Özerk bölge ve kentlerde şehir, mahalle, köy, kadın ve gençlik meclislerinin, farklı halklar ve inanç toplulukları meclislerinin, sivil toplum örgütlerinin karar alma ve denetleme süreçlerine doğrudan katılımının sağlanması,

5. Demokrasinin derinleşmesi, kapsamlılaşması, özgür ve demokratik yaşamın sağlanması açısından kadınların meclislerde, tüm karar mekanizmaları ve özyönetim kademelerinde eşit temsiliinin tanınması. Kadınların ihtiyaçları doğrultusunda meclis, komün ve toplumsal kurumlar kurabilmesi; kadın kurumları ve kadınlarla ilgili kararların tamamen kadın meclislerinin onayından geçmesi. Kadının her alanda özgür ve özerk örgütlenmesinin tanınması.

6. Gençliğin karar mekanizmaları ve özyönetim organlarında yer alması. Bu açıdan gençliğin her alanda özgün örgütlenmesi ve karar mekanizmalarına özgün kimliğiyle katılmasının sağlanması,

7. Her kademede eğitimin özyönetimlere bırakılması. Türkçe'nin yanı sıra bütün anadillerin de eğitim ve öğretim dili olması. Eğitim müfredatında genel müfredat dışında yeni demokratik anayasa, evrensel değerler ve insan hakları çerçevesinde yerelin tarihi, kültürel ve toplumsal özgünlükleri ve ihtiyaçları temelinde müfredata eklemeler yapılması. Türkçe'nin yanında yerel dillerin de resmi dil olarak kabul edilmesi.

8. Dil, tarih ve kültür alanında her türlü çalışma yapabilmek. Aynı zamanda inanç ve ibadet hizmetleri sunan kurumların özerk kurumlar olarak örgütlenmesinin sağlanması.

9. Bütün düzeylerdeki sağlık ve tedavi hizmetlerinin özerk yönetimlerce sunulabilmesi.

10. Yargı Sistemi ve Adalet Hizmetlerinin Özerk Bölge Modeline göre yeniden düzenlenmesi.

11. Toprak, Su ve Enerji kaynaklarının Ekolojik çerçevede toplum yararına işletilmesi, denetlenmesi ve üretimden pay alma yetkisinin Özerk Bölge Yönetimine verilmesi. Öz yönetimin tarım, hayvancılık, sanayi ve ticaret dahil her alanda genel demokratik anayasa ilkelerine ters düşmeden her türlü üretim ve işletme birimleri oluşturma, bu tür toplumsal ve bireysel girişimleri destekleme, teşvik etme, hibe desteği sunma yetkisine sahip olması.

12. Özerk Bölgenin yönetim alanında ve kent içinde, her türlü kara, hava, deniz ulaşım hizmetlerini sunması ve denetimini sağlama. Trafik hizmetlerinin merkezi trafik kurumları ile uyumlu halde yerel yönetim organları denetimindeki birimlerce yürütülmesi.

13. Yukarıda belirtilen hizmetlerin

sunulabilmesi için yerelde bütçelemenin Özerk Bölge Yönetimine devredilmesi ve kadın odaklı bütçelemenin esas alınması; merkezle ve diğer yerellerle varılacak anlaşmalara ve hakkaniyet ilkelerine bağlı olarak bazı vergilerin özyönetim birimleri tarafından toplanması. Merkezin yerelden topladığı bütün vergi gelirlerinden yerele pay verilmesi. Merkezin bölgelerin gelişmişlik farkını giderecek şekilde gerekli tedbirleri alması.

14. Özerk Bölge Yönetiminin denetiminde, yereldeki asayişin tümünü sağlayacak resmi yerel güvenlik birimlerinin kurulması, bu birimlerin Anayasal kurallara çerçevesinde ihtiyaçlara bağlı olarak kurulmuş merkezi savunma ve güvenlik birimleriyle koordineli olarak çalışması.

Sonuç olarak;

Demokratik özyönetimlerin Türkiye'nin demokratik birliği ve halkların ortak geleceği temelinde gerçekleşmesini ve bu nitelikte demokrasiyi ve özgürlükleri güvence altına alacak demokratik bir anayasa yapılması zorunludur. Böyle bir anayasa tüm toplumsal kesimler, farklı etnisiteler ve inanç toplulukların özgür ve demokratik yaşama kavuşması açısından da vazgeçilemez önemdedir. Yalnızca bir halkın, bir kesimin, bir topluluğun özgür ve demokratik yaşamını sağlayan ama diğerlerine hak tanımayan bir anayasa, siyasi ve toplumsal bir sistem düşünülemez. Demokratik özerklik mücadelemiz Kürtler için olduğu kadar, Türkler ve tüm diğer etnisiteler, inanç toplulukları, dışlananlar, ezilenler, ihmal edilenler için de bir demokrasi ve özgürlük mücadelesidir.

Özyönetimlere dayalı demokratik özerklik modelimizin aynı zamanda Ortadoğu'nun içinde bulunduğu bu karmaşa ve kaos ortamından çıkışa dönük önemli bir örnek oluşturacağı inancındayız. Bu model bin yıldır kader ortaklığı yapmış halklarımızın ülke ve bölge meselelerinin barışçıl ve demokratik çözümüne öncülük edecektir.

Bu deklarasyon dinamik bir tartışma ve uzlaşma arayışıdır. Öneri ve eleştirilere açıktır.

Bu çerçevede çatışmalara son verilerek, Türkiye'nin demokratikleşmesi, siyasi çözüm yolunun açılması için, Türkiye'nin bütün demokratik ve toplumsal özgürlük güçlerini, siyasi partileri, şahsiyetleri, kanaat önderlerini, inanç toplulukları ve kurumlarını Kürt halkının yürüttüğü meşru ve haklı mücadeleye ve taleplerine destek vermeye davet ediyoruz. Kürdistan'daki bütün toplumsal kesimleri ve siyasi partileri ulusal birlik ruhuyla halkımızın yürüttüğü direnişe sahip çıkmaya; dünya halklarını ve kurumlarını halkımızın meşru özgürlük talepleriyle dayanışmaya çağırıyoruz."

Ortak Mücadelenin Gerekliliği

■ Mehmet KADIRGA

AKP'nin türlü tezgahlar sonucunda tek başına hükümet kurma durumuna gelmesi, ulusal ve uluslararası sermaye çevrelerinin kararıdır. Önümüzdeki süreç işçi sınıfı, yoksul emekçi halklar ve özellikle Kürt halkı üzerinde baskı, terör ve imha politikalarının artacağını gösteriyor.

Türkiye'deki tüm gerici, faşist politik güçler –ki Ergenekoncu asker ve sivil güçler buna dahildir– sıkı bir işbirliği içindedir. Tüm baskı ve saldırı planları birlikte tasarlanıp uygulanmaktadır. İşçi sınıfının ve Kürt halkının yıllar süren zorlu mücadeleleri ile elde ettikleri tüm kazanımların son kırıntıları geri alınacaktır.

Bu saldırı, baskı ve imha politikalarına karşı işçi sınıfı ve yoksul emekçi halkların tek çözümü AKP iktidarına son verilmesidir. AKP, bunu engellemek için işçi sınıfı ve yoksul emekçi halkları örgütlemeye çalışıyor. Devletin tüm maddi ve manevi olanaklarını kullanarak, yoksulları para ile satın almaya, işçileri kendilerinin finanse ettikleri sendikalarda örgütlemeye, dini duyguların istismarını yaygınlaştırıyor. Kürt halkını düşman ilan ederek milliyetçi duyguları körüklüyor.

AKP iktidarına son vermek, burjuvazinin iktidarına son vermek ve proletarya iktidarının kurulmasına gerektirir. Ancak bunun nesnel ve öznel koşullarının henüz olgunlaşmadığı koşullarda, proletarya devriminin koşullarının yaratılması için AKP ile ilişkisi olan tüm devrimci, demokratik halk güçlerinin işbirliği ve toplumsal alanlarda bağlaşıklığı zorunludur. Bu alanda da güncel ve mümkün olan en gerçekçi olanak işçi sınıfının devrimci güçleri ile Kürt Özgürlük Hareketi'nin iktidara karşı ortak mücadelesidir. Bu mücadele süreci içinde proletarya devriminin güçlerinin yaratılması ve proletarya iktidarının koşullarının da komünistlerin en belirleyici görevidir.

Bu gerçeği dile getirmek yeterli değildir. Örgütlenmelerin çalışmalarında, politikalarında ve günlük pratiklerinde işçi sınıfının, yoksul emekçi halkların, memurların, aydınların, Türk-Kürt ayrımı yapmaksızın mücadelelerini yükseltmeleri, Türk işçi, emekçi ve memurlarının, Kürt işçi, emekçi ve memurlarıyla, Kürt halkına karşı girişilen imha politikalarına karşı fiili eylemliliğe girmeleri bugün yakıcı bir görev olduğu kadar iktidar yürüyüşünün de gereğidir. AKP iktidarı ve genelde burjuva iktidarı ancak ortak mücadele ile yıkılacaktır.

(TKP Merkez Organı ATILIM Gazetesi Kasım 2015 / 265. sayısı. www.turkiyekomünistpartisi.org adresinden alınmıştır.)

Savaş Yayılıyor... "Görevimiz Tehlike"

□ Kemal ATAKAN

Türk Genel Kurmayı geçtiğimiz günlerde bir açıklama yaparak, "düşük yoğunlukta bir savaş" yürütüldüğünü resmen ilan etti. Bu niteleme Genel Kurmay nitelemesidir. Bizce bu savaş Kürdistan bölgesi özelinde ele alındığında, "düşük yoğunlukta" değil "topyekün bir savaş" olarak nitelenmelidir. Bu savaşı açan da TC Devleti'dir. "Ayrılma hakkı"nı kullanmaktan yana değil "birlikte yaşamaktan" yana irade belirleyen bir halka karşı yürütülen bu savaş, kendi halkına karşı yürütülen bir savaştır. Kullanılan yöntemler itibarı ile "kirlili bir iç savaş" olarak nitelendirilmelidir. Kürtler açısından ise kendilerine dayatılan bu savaşa karşı meşru bir "direniş", bir "özgürlük savaşı"dır.

Bu "savaş" yani "iç savaş" ülke geneline yayılma potansiyeli taşımaktadır. Ülke geneline yayılmasına yol açacak olan da bizzat yine TC Devleti ve Türk Genel Kurmayı'nın uygulamalarıdır. Nüfusunun yarısı batı metropollerinde yaşayan ve yaşadıkları metropollerde belli yerleşim bölgelerinde, "işçi semtlerinde" yoğunlaşan bu nüfus, bölgedeki akrabalarının, eş-dost, kardeş ve komşularının imha edilmesini sessizlikle karşılamayacaklardır. Bu olguya bir de zorla evlerinden, yurtlarından göç ettirilen yüzbinlerin katılması eklenmektedir. Ki bu yüz binler, herşeylerini bırakıp yurtlarını terk etmiş, yaşamları için gerekli asgari tüm ekonomik olanaklarını yitirmiş olabilirler, ama onurlarını ve gururlarını a s l a ...

Bu yolu TC Devleti seçti. Kürt ulusal sorununa adil, barışçı ve demokratik bir çözüm üretmek için adım atmak yerine, Kürt halkını sindirmek, itaat ettirmek için zor kullanma, savaş açma yolunu seçti. Bu yöntemle olumlu bir sonuç almak mümkün değildir.

Türkiye'nin diğer bölgelerinde yaşayan halklar arasında Kürt halkına yönelik bu uygulamaya karşı duyarlılık vardır. Bugün Batı'nın her yerinde insanlar arasında konuşulan ana konu bu konudur. Akli başında olan hiç kimsenin de TC Devleti'nin bu uygulamaları olumlama-sı söz konusu değildir. Pekiyi, o zaman bu tepki neden henüz maddi bir güce dönüşmedi? Bunun yanıtını verebilmek için konunun özüne bakmak yeterlidir. Bu uygulamaları doğru bulmayan tüm insanlar, devletin bu yöntemle sonuç alamayacağını biliyorlar. Ya kısa bir zamanda bundan vaz geçeceğini ya da bu insanlık dışı savaş yöntemine karşı Kürt

özgürlük hareketinin gerekli yanıtı vereceğini düşünüyorlar. Böyle bir beklenti içindeler. Ve maalesef bu beklentiden dolayı harekete geçmiyorlar.

Ancak kesin ve yüzde yüz olarak bilinmelidir ki, bu savaş ülke geneline yayıldığında bugün edilgen konumda olan milyonlar ayağa kalkacaktır. Haziran Gezi Direnişi dahi bu ayaklanmanın yanında solda sıfır kalacaktır. Devlet bunu bildiği için görsel ve yazılı basında yoğun bir sansür politikası uyguluyor. Devrimci demokratik güçler üzerinde baskı politikalarını yoğunlaştırıyor. 12 Eylül faşizminin kendilerine sunduğu alt yapıyı kullanıyor. İşçi sınıfının sendikal ve politik örgütlenmelerine hakim olan reformist, liberal eğilimleri değerlendiriyor. İslami-Faşist terör çeteleri peydahlıyor. Asker cenazelerini propaganda aracı olarak kullanıyor. Devlet, CHP'nin tepe yönetimi eliyle, CHP'ye oy vermiş geniş emekçi ve aydın kesimlerini oyuyor, tepki veremelerini engelliyor, "tarafsızlaştırıyor". HDP içinde "hendek ve barikat", "özyönetim doğru mu yanlış mı?" tartışmalarını kendi adamları eliyle körüklüyor.

KCK'nin açıklamalarından anlayabildiğimiz kadarıyla, Kürt ulusal demokratik hareketi, özgürlük mücadelesini geri adım atmadan, tüm baskı, terör ve kirlili savaş yöntemlerine karşı, büyüterek sürdürme kararlılığındadır. Kayıplar da verilse, insanlar göçe de zorlansa Kürt halkının eşit yurttaşlık haklarını elde etme ve bunun politik ön koşullarını sağlama hedefinden geri adım atmayacaktır. Tek alternatif, devletin ateşkes ilan edip müzakere masasına geri dönmesidir. Değilse sonuna kadar savaşılacaktır mesajını okuyoruz. Bu ne demektir ?

Birlikte yaşamaktan yana irade belirleyen ve eşit yurttaşlık haklarını elde etmek için mücadele eden Kürt ulusal demokratik hareketi, Türkiye'nin topyekün demokratikleşmesi ve savaşı, sömürsüz bir düzene geçmesi için iktidar odaklı bir mücadeleyi başa almaktadır. Başka bir seçeneği yoktur. Ya ayrılıp kendi devletini kuracaktır, ya da Türkiye düzeltilecektir. Düzeltmek de demokratikleşme demektir, toplumsal ilerleme demektir, sosyalizm demektir. Türkiye

işçi sınıfının devrimci güçleri, Türkiye devrimci, demokrat emekçi yığınlar ve aydınları açısından anlaşılması gereken en önemli nokta budur. Ezici çoğunluğu-

nu işçi sınıfına mensup bir nüfusun oluşturduğu, yoksul emekçilerden oluşan Türkiye'deki Kürt halkı, bu sınıfsal niteliğinin ötesinde bir de ulusal baskı ve eşitsizliklerin yarattığı ezilen ulus bilincine sahiptir. Türkiye'deki Türk ve diğer uluslardan oluşan on milyonlarca emekçi ise işçi sınıfı hareketinin doğal tabanını oluşturmaktadır. İşçi sınıfı, burjuvazinin iktidarına karşı kendi iktidarını kurmak için Türk, Kürt ve diğer uluslar ayrımını yapmaz. İki sınıf karşı karşıyadır. Söz konusu olan emek-sermaye çelişkisidir. İşgücü ve emek sömürsüzdür. Buna ilaveten Kürt işçi sınıfının ve emekçi halklarının bir de yine aynı sömürgeci TC Devleti'nden kaynaklı ulusal sorunu vardır. Bu iki konu sınıf savaşımı ve iktidar sorunu temelinde birlikte çözülecek sorunlardır. Burjuvazi, Kürt halkına savaşı dayatarak, işçi sınıfının burjuvazinin iktidarına karşı savaşın yükseltilmesi olanağının koşullarını yaratmıştır. Demokratik bir takım çözümler elde etme mücadelesinin ötesinde, köklü sınıfsal çözümler elde edilmesi, iktidar mücadelesi yönünde mücadeleyi güçlendirmeyi, savaş ilan ederek burjuva devletin kendisi seçmiştir.

Türkiye işçi sınıfının devrimci güçleri buna hazırlıklı olmayabilirler. Durum da zaten bunu gösteriyor. Ancak işçi sınıfının politik güçleri böyle durumlarda iradi girişimleri ve mücadele yöntemlerini öne alarak, sınıf ile, yığınlar ile bağlarını koparmadan, aksine güçlendirerek, yığınları bu mücadeleye kazanarak mevzii kazanabilirler. Bu yol günlük pratik mücadele ve eylemlilik ile sağlanır. Günlük pratik eylemlilik ve mücadele de işçi sınıfının kendi güncel sorunları temelinde, burjuva iktidarının sınıf düşmanı uygulama-

maları hedef alınarak gerçekleştirilebilir. İster asgari ücret ve genelde ücretlerin yükseltilmesi mücadelesi olsun, ister sarı sendikalara karşı mücadele edilmesi olsun ister Kürt halkına, sınıf kardeşlerine karşı yürütülen kanlı savaşa karşı olsun... Bütün bu hedefler temelinde mücadelenin geliştirilmesi, AKP iktidarına karşı devrimci muhalefetin yükseltilmesi, parti mensubiyetini dikkate almadan devrimci, demokratik hatta insani istemler ile sınıfsal temelde eylemliliğin örülüp güçlendirilmesi pratikte Türkiye işçi sınıfı hareketinin devrimci güçleri ile Kürt özgürlük ve ulusal demokratik hareketinin güçlerinin birlikte mücadelesinin sağlanmasını gerektirecektir. Bu mücadele fabrikalarda ekonomik sosyal istemlerin yükseltilmesini de, AKP iktidarı ile işbirliği

yapan sarı sendikalara karşı yetki mücadelesini de içerir, mahalle ve semtlerde Halk Meclisleri yoluyla yerel yönetimlerde söz ve karar sahibi olunmasını da içerir.

Kürdistan'da imha savaşı yürütülürken, savaş nedeniyle yurtlarını terketmek zorunda bırakılan sokaklarda çöplerden beslenmeye çalışan, dilenmek zorunda kalan, geceyi parklarda geçiren, Kürt, Türkmen, Arap Ermeni, Süryani ve Afganlı göçmenlerin, savaşın rant ve zenginliğe boğduğu burjuvazinin, yaşadığı refah ve tüketim patlamasına olan sınıfsal öfkeyi de içerir.

Sultanbeyli, Avcılar, Hacıahmet, Okmeydanı, Zeytinburnu, Küçükçekmece, Sarıgazi, Kartal, Maltepe, Ümraniye, Sultangazi, Bağcılar, Tuzluca, Altındağ, Pursaklar, Mamak, Batıkent, Karabağlar, Narlıdere, İzmit, Dilovası, Darıca, Gebze, Çayırova, Çerkezköy, Çorlu, ve adını sayamayacağımız yüzlerce ilçede Türk, Kürt işçi ve emekçiler bir arada yaşıyorlar, çalışıyorlar. Bu ve saymadığımız yüzlerce ilçe, sınıf hareketinin istemlerinin ve Kürt halkına karşı girilen imha savaşına tepkinin yerleşik halk nüfusu ile beraber yığınsal olarak dile getirildiği merkezler olabilir. Güncel istemleri yükseltmek ve bu temelde mücadele etmek işçi sınıfı ve emekçi halkların ne kadar meşru hakkı ise, bu mücadeleyi örgütlemek için üzerlerine düşen görevleri yerine getirmek de işçi sınıfının demokratik, sendikal ve politik örgütlerinin bir o kadar görevleridir.

Bu görevleri yerine getirmekten kaçınmaları da bu örgütlerin, "ne için var olduklarını" sorgulanma gerekçesi olmalıdır.

İşçi Sınıfının Sendikal Birliği

□ Armağan BARIŞGÜL

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Ocak 2015 verilerine göre 12 milyon 180 bin 945 işçiden 1 milyon 197 bin 464 işçi sendikalıdır. Görülüyor ki ülkemizde işçilerin çoğunluğu sigortasızdır. Sigortalı işçi sayısı 1 milyon civarındadır. Sigortalı olan işçilerin de büyük çoğunluğu herhangi bir sendikaya üye değildir. Sendikalı olan işçilerin büyük çoğunluğu burjuvazinin denetiminde olan ve onun ideolojisini taşıyan TÜRK-İŞ ve HAK-İŞ'e bağlı sendikalara üyedirler.

Bu gerçeklik, sınıf sendikacılığı açısından neyi gösteriyor? Birincisi, sendikasız ve örgütsüz olan 11 milyon civarındaki (hiç kuşkusuz gerçek rakam bunun çok üzerindedir) işçilerin örgütlenmesi dev bir görev olarak sınıf sendikalarının ve komünistlerin önünde durmaktadır. İkincisi, işçi sınıfının üzerindeki burjuva işbirlikçisi sarı sendikal anlayışların hegemonyası kırılmalıdır. Sarı sendikal anlayışlar kırılmadan sınıf sendikacılığına çığır açmanın olanağı yoktur. Üçüncüsü ise, burjuvaziye karşı işçi sınıfının sendikal birliği sağlanmadan kazanımlar elde edilemez.

İşçi sınıfının sendikal birliği niçin önemlidir? Burjuvazi iktidarda olan ve egemen olan sınıftır. Burjuvazi çıkarı ve egemenliği için işçi sınıfına karşı birlikte ve bir bütün olarak hareket eder. İktidarı her ne pahasına olursa olsun işçi sınıfına teslim etmek istemediği gibi birlikte ve bir bütün olarak hareket eder. İşçilerin örgütsüzlüğünden yararlanır. İşçileri daha da ucuza ve uzun sürede çalıştırmak ister. Günümüzdeki Taşeronlaştırma Sisteminin var olması ve yaygınlaştırılması, burjuvazinin bu yöndeki isteğinden kaynaklanmaktadır. İşçi sınıfının ekonomik ve demokratik taleplerini dile getiren, sözünün arkasında duran ve sınıf mücadelesine ivme kazandıracak bir sendikal birliğin sağlanması, çalışma yaşamında taşların yerinde oynamasına yol açacaktır. Bunun için tek bir işçi konfederasyonun çatısının altında buluşarak örgütlenmek, sınıf sendikacılığı için yaşamsal önem arz etmektedir. Bu daha zaman alacaktır ama şarttır.

Bugün ülke gerçekliğine baktığımızda geçmişte sınıf ve kitle sendikacılığı çizgisinde yürüyen, bugün ise ilkelerinden çok ödün vermiş olmasına rağmen yine de ona en yakın duran Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) ve kimi bağımsız sendikalar bulunmaktadır. DİSK'in üye sayısının artırılması ve etkin duruma

getirilmesi gerekiyor. Bu süreçte bağımsız ilerici sendika ve sendikacıların rollerini iyi oynayarak bugün olmazsa da ilerideki aşamalarda DİSK'e katılarak ve onunla bütünleşerek mücadeleyi sürdürmeleri en doğru seçenek olacaktır. Aynı ayrı durmak, aynı ayrı örgütlenmek burjuvazinin karşısında parçalanmışlığı ifade eder ki bu da burjuvaziye yarar. Bu noktada başarılı olabilmek için işçilerin ve sendikacıların bilinciyle eğitilmeleri zorunlu olmaktadır. Bu bilinci taşıyan ve bu sorumluluğun altına girmek isteyen her işçi ve sendika kadrosu bugünden başlayarak sınıfsal ve sendikal eğitime başlamalıdır ve sonuna kadar sürdürmelidir. Yarınların "Güneşli dünya"sına hazırlanamayan bir kişi bugünler için de doğru ve ileri adım atamaz. Üretimde olan bir işçi ve devrimci bir militan, gününbirlik kendisini yenilemek ve yeniden yoğurmak zorundadır. Bu anlamda sorumluluk taşır. Görevini layıkıyla yerine getirmek için canla başla çalışır.

Geçtiğimiz mayıs ayında başlayan ve ülkeyi saran metal ve otomobil işçilerinin direnişinin de bir kere daha gösterdiği gibi işçileri örgütlemek ve ayağa kaldırmak bir bakıma çok zor değildir. Yeter ki koşullar iyi değerlendirilsin ve koşullara uygun mücadele biçimleri, ajitasyon-propaganda yapılabilsin. Zorluk bu sürecin iyi okunması ve ona çok iyi hazırlıklı olmaktır.

Sendikal mücadele, genel demokrasi mücadelesinin bir parçasıdır. Ülkemiz çok hızlı bir devrim içinde. Gelişmelerin halklardan ve işçi sınıfından yana evrilmesi için, işçilerin ve ezilenlerin sosyal mücadelede rollerini çok iyi oynamaları gerekir. Doğru bir rolün kaderini de doğru bir örgütlenme ve doğru bir mücadele belirler.

Fabrikalarda, atölyelerde ve inşaat sektöründe sınıfın içinde işçilerin ortak ekonomik ve demokratik taleplerini başa koyan bir sendikal çalışma başarıyı getirir. "Sendikal" alan ile "politik" alanı bir birine karıştırmak, bir birinden ayırmamak işçiler arasında güvensizliğe yol açar. Sendikal örgütlenme için kapıların kapanmasına neden olur. İşçiler, bir sendikacıdan ve bir kadrodan her şeyden önce güven bekler. Kendi ekonomik çıkarlarını somut olarak görmek ister.

İşçi sınıfının sendikal birliğinin sağlanması için DİSK'e, öncü işçilere ve komünistlere büyük görevler düşmektedir. Kararlı, ardıcıl ve özveriyle yapılan bir çalışmayla her iş mutlaka başarılıdır. Yeter ki işimizin, sorumluluğumuzun bilincinde olalım...

2016 Yılında da Emeğe Yönelik Saldırlara 'Tam Gaz Devam'

Bir yılı daha geride bırakıyoruz. 2015 yılı emeğin birçok temel hakkının ve özgürlüklerinin gasp edildiği, iş cinayetlerinin zirve yaptığı, grevlerin yasaklandığı, taşeronluğun yaygınlaştığı, esnek ve güvencesiz istihdamın çalışma hayatının her alanında egemen olduğu bir yıl oldu.

2016 yılının da işçiler, emekçiler açısından 2015'ten daha iyi olacağına dair herhangi bir emare ortada yok. Çünkü 2016 yılındaki icraat vaatlerinin sıralandığı 160 sayfalık 64. Hükümet Programı'nda işçilerin, emekçilerin sorunları ancak bir sayfalık yer bulabilmiş.

Örneğin her saat başı 80 iş kazasının yaşandığı, günde ortalama 3-4 işçinin iş cinayetinde yaşamını yitirdiği, yaralanma ve sakatlanmayla sonuçlanan kazaların hesabının dahi tutulmadığı koşullarda, en yakıcı sorun olan 'işçi sağlığı ve iş güvenliği' konusu hükümet programında sadece 17 kelimelik bir cümlede yer alıyor: "Avrupa Birliği ve ILO standartlarını esas alarak oluşturduğumuz İş Sağlığı ve Güvenliği Eylem Planı'nı kararlılıkla hayata geçireceğiz." Yani 2016'da da iş cinayetleri devam edecek.

Hükümetin seçim vaatleri arasında yer alan taşeron sorunu da programda adeta unutulmuş. Kamuda çalışanlara kadro verilmesi 'önemsiz bir detay' olarak görüldüğü için olmalı ki, kendine yer bulamamış. Çünkü çalışma hayatının daha esnek hale getirilmesi amacıyla, taşeronluğun daha da genişletilmesi gerekiyor. Sermayenin istediği işçi kiralama ve özel istihdam büroları da bu çerçevede hükümet tarafından gündeme getiriliyor.

1300 lira asgari ücret vaadi ise, asgari ücretin sektörel belirlenmesi, SGK primlerinin devlete yüklenmesi gibi önlemlerle birlikte anılıyor. Patronlar bununla da yetinmeyerek, 1300 lira asgari ücrete karşılık sendikalara, kıdem tazminatını ortadan kaldıracak önerileri kabul ettirmenin sinyallerini veriyorlar.

2016'da da 13 yıldır AKP tarafından uygulanan 'neo liberal yapısal uyum programı' toplumun canını daha fazla acıtacak biçimde devam edecek. "64. Hükümet döneminde de ekonomik büyümeyi geçmiş anlayışımızdan taviz vermeden sağlayacağız" diyen AKP, Türkiye'yi sermaye için cazip hale getirmek amacıyla çalışma düzeni ve istihdam biçimlerini daha da esnekletirecek; güvencesizlik ise 657 sayılı yasa kapsamında istihdam edilen kamu emekçilerini de kapsayacak biçimde yaygınlaştırılacak. Bunun sonucu olarak emekçilerin örgütlenme ve söz hakkı ortadan kalkacak, emekçiler çok düşük ücretlerle daha kötü koşullarda çalışmaya mahkum edilecek. Özellikle genç nüfusun ve kadınların güvencesiz çalıştırılmasını derinleştirecek olan bu adımlar, gençlerin ve kadınların işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunlarını, iş cinayetlerini ve meslek hastalıklarını artıracak.

Sosyal güvenlik sisteminde 2016 yılı için öngörülen "uzun vadeli mali sürdürülebilirliğin sağlanması" hedefi de emekliliğin bir hayale dönüşmesi ve bu hayale ulaşabilenlerin de aklıktan sürünmesi anlamına geliyor. AKP, 2016 yılında da, 13 yıldır uyguladığı sermaye dışındaki geniş toplum kesimlerinin ve en başta da emekçilerin ekonomik ve sosyal haklarını ortadan kaldıran politikalarına devam edeceğini beyan ediyor. Özcesi 2016 yılında da, her kesime bir şeyler vaat edilirken, işçilere, emekçilere her hangi bir vaatte bulunma kaygısı duyulmamış olması bir rastlantı değildir.

Hükümet 2016'da da mali disiplini temel amaç olarak benimsiyor ve kamu harcamalarını, yani kamu hizmetlerini bu kapsamda sınırlandırılacağını belirtiyor. Buna karşılık hükümet programında da birçok kez tekrarlandığı üzere, özel sermayeye ihtiyaç duyduğu tüm destekler sağlanıyor. 2016 yılı bütçesinde de savaş politikalarına uygun biçimde savunma ve kamu güvenliğine bonkör davranılıyor, mali disiplinin sağlanması için sosyal harcamaların ve personel giderlerinin kısılmasından başka seçenek bırakılmıyor.

AKP Hükümeti, bu cesareti emek örgütlerinin etkisizliğinden ve emeğin örgütsüzlüğünden alıyor. Hiçbir hükümet emeğin bütün alanlarda örgütlü olduğu ve birleşik mücadeleye yöneldiği koşullarda böyle bir saldırı programını hazırlamaya dahi cesaret edemez.

Bir kez daha dile getiriyoruz: 2016 yılında iş güvenliği sağlanmalı, iş cinayetleri önlenmelidir. Ücret bir yük değil, haktır. Asgari ücret 2000 Lira olmalıdır. Taşeronluk sistemine son verilmelidir. Grev yasaklarına son verilmelidir. Kamu emekçilerinin toplu sözleşme ve grev haklarını güvenceye alacak yeni bir yasa çıkarılmalıdır. Güvenceli istihdamı çalışma hayatının her alanında egemen kılacak demokratik çalışma mevzuatı yapılmalıdır.

Halkların Demokratik Partisi olarak 2016'da da parlamento dahil, emeğe yönelik saldırılara bütün gücümüzle karşı duracağımızı, işçilerle, emekçilerle omuz omuza olacağımızı ilan ediyoruz. Bu vesileyle, tüm emek ve meslek örgütlerini, işçi ve emekçileri hükümetin bu politikalarına karşı bütün alanlarda örgütlenmeye ve birleşik mücadele yürütmeye çağırıyoruz.

Günay Kubilay

Halkların Demokratik Partisi
Eş Genel Başkan Yardımcısı
23 Aralık 2015

Danışıklı Dövüş!

□ Ali ÖZBEK

TÜRKİYE İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun (TİSK) ev sahipliğinde 3. Kez toplantı geçtiğimiz günlerde Asgari Ücret Belirleme Komisyonu, işçi sınıfını Türk-İş, işveren tarafını da TİSK temsil etti. Çalışma Genel Müdürü Nurcan Önder'in başkanlığında basına kapalı gerçekleşen toplantı, yaklaşık 1,5 saat sürdü.

Toplantıda, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) asgari ücret hesaplaması paylaşıldı. Buna göre, net asgari ücretin, ağır işlerde 1.599 lira, orta ağır işlerde 1.427 lira, hafif işlerde ise 1.326 lira olması gerektiği belirtildi.

Komisyon, gelecek hafta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman Soylu ve tarafların programının uygun olduğu bir gün, dördüncü kez toplanma kararı aldı. Kafa karıştıran bir danışıklı dövüş edasıyla...

Onlar anlaşma sağlamaya çalışsın dursun biz ülkenin durumuna bir göz atalım...

DİSK'in araştırmasına göre ülkede, insanca yaşanabilmesi için "açlık" sınırı 1.283 TL, insanca yaşam sınırı yani asgari geçim sınırı ise 4.570 TL!

Şimdi işçi sınıfı temsilcilerinin taleplerine göre bu iki önemli sınırın ortasına denk gelecek bir rakam telaffuz ediliyor.

DİSK asgari ücret en az 1.900 TL olsun derken, çeşitli kurumlar ve bazı siyasi partiler de 1.800 TL, 1.700 TL gibi aşağı yukarı birbirine yakın rakamları dile getiriyor. HDP 2.000 TL rakamını savunuyor.

Devlet verilerine göre, işçilerin yüzde 41,65'i mevcut asgari ücret düzeyinde bir gelir elde ediyor.

Asgari ücretin biraz üstünde gelir elde edenlerle birlikte, neredeyse her üç işçiden ikisi asgari ücretli denilebilir. Tabii bunlar SGK üzerinde kayıtlı olarak çalışanlar ama maalesef ülkemizde bir de kayıtdışı, sosyal güvencesiz istihdam var.

Üstelik bunlara göçmen işçiler de eklendi.

Uygulanan ekonomik ve sosyal politikalarla Türkiye düşük ücret uygulanan ülke konumuna getirildi.

Üstelik ağır çalışma koşulları, uzun mesai saatleri gibi sorunlar da çözümlenmemiş bir şekilde ortada duruyor.

İşçi sınıfı taleplerini dile getiriyor; lakin sınıfı temsil düzeyinde sıkıntı olduğu aşikar!

Örneğin sınıfın son zamanlarda en çok sesini duyan, Metal sanayi ve otomotiv sektöründe işçi sınıfı ayakta dedirten Birleşik Metal-İş'in haklı taleplerine dair bir çözüm gelişmedi henüz.

İşçi esnek güvencesiz çalışmaya karşı, en haklı talebi olan iş güvencesini istiyor. Uzun mesai saatlerine karşı 35 saatlik iş haftası, yani günde 7,5 saatlik iş-günü istiyor. Özetle insanca çalışıp, insanca geçinip, insanca yaşamak istiyor işçi.

Ve mutlaka kazanacak!

Sendikaların Göçmenlerle Sınavı

□ Mehmet AKYOL HDK Emek Meclisi Üyesi

Ülkemizde yaşayan göçmenlerin sayısı konusunda resmi veriler olmamasına karşın yaklaşık 4 milyon insanın kayıtdışı olarak yaşadığı ve çalıştığı tahmin edilmekte. Başlangıçta göçmenlerin burada geçici olacağı düşünülürken, artık kalıcı oldukları görülmeye başlandı. Bugün artık pek çok işkolu göçmen işçi olmadan işleyemeyecek bir konumda.

Kısa bir süre öncesine kadar 'işgücü fazlalığı' nedeniyle ülke dışına göç veren ülke durumundan göç alan ülke haline gelen Türkiye henüz farkına varmadığı bir göçmen sorunu ile karşı karşıyadır. Özellikle sayıları 2.5 Milyonu bulan Suriyeli göçmenlerin yaygın olarak çalışma hayatına girmiş oldukları artık görülmelidir.

Göç alan diğer ülkelerde olduğu gibi genelde çalışanlar göçmenleri kendilerine rakip olarak görürler, gerek çalışma yaşamında gerekse de güncel hayattaki pek çok sorunun müsebbibi olarak göçmenler görülür/gösterilir. Sendikaların politikaları da bu doğrultuda da şekillenir, düşük ücretten göçmenler sorumlu tutulur. Ancak geçen süre içerisinde özellikle işyerlerinde çalışanlar sömürüye karşı verilen mücadele sırasında, göçmenlerinde sınıf kardeşleri olduklarını görmekte gecikmezler.

Göç alan ülkelerin emek örgütlerinin bu konuda ki deneyleri pek çok açıdan güncel göçmen sorunlarına bakışa ışık tutmaktadır. Göçmenlere yaklaşım konusunda sendikaların şimdiden neler yapmaları gerektiğini görmek zorunladır, geç kalışın ortaya çıkardığı sorunların nasıl çözülmez hale geldiğini başta ABD olmak üzere pek çok göç alan ülkede görmek mümkündür.

Sendikaların hemen bugün atmaları gereken ilk adım göçmenlerin sendikalarda nasıl örgütleneceğidir. Göçmenlerin çalışanlar içerisinde özel bir konumu olduğu noktasından hareketle, genel işyeri örgütlenmesi yanı sıra özel olarak göçmen kesimlere yönelik örgütlenme hedefleri konulmalıdır. Sendika bünyesinde oluşturulacak göçmen masaları atılacak ilk adım olabilir.

Göçmenlerin sendikal örgütlenmelerinin ana öznesi kuşkusuz gene kendileridir. Sendikalar bu örgütlenme için gerekli olan çerçeveyi, altyapıyı oluşturmak durumundadır. Göçmenlerin sendika yapısı içindeki konumlanmaları da kendilerinin belirleyeceği bir konudur. Kadın, gençlik örgütlenmelerine paralel bir göçmen yapılanması için gerekli tüzük değişikliği de gündeme alınmak durumundadır.

Göçmenlerin sendikal örgütlenmesi için en büyük engel, e-devlet üzerinden yapılan üye kayıtlarıdır. TC kimliği olmayanların üyelik işlemleri hala çözülemeyen bir sorun olarak durmaktadır. Benzer şekilde göçmenlerin büyük bir çoğunluğunun sigortasız / kayıtsız olarak çalışması üyeliği mevcut şartlarda imkansız hale getirmektedir. Sendikalar kuşkusuz bu alanda yapılması gereken yasal değişiklikleri gündeme getirmelidirler. Ancak bunun uzun vadeli bir çözüm olacağı açıktır.

Kısa vadede yapılabilecekler arasında sendika üyelik kavramının değiştirilmesi hemen ön plana çıkmaktadır. E-devlet üzerinden yapılan üyelikler, esas olarak sözleşme yetkisi ile ilgilidir. Sendika tüzüklerine geçici üyelik, fahri üyelik gibi kavramların getirilmesi önünde ise yasal bir engel yoktur. Bu anlamda sendikal hareketin genel olarak tüm çalışanların örgütlenmesi, özelde ise göçmenlerin sendikal hareketin içinde yer almasına olanak taşıyacak bu tür üyelikleri ve örgütlenmeleri gündemlerine almayı tartışmaya açmalıdır.

Bu alanda özellikle oldukça zengin deneye sahip olan Avrupa Sendikalar Birliği ile ortak bir çalışma içine girmek DİSK gibi emek örgütleri için acil olarak atılması gereken bir adımdır. ETUC bünyesinde yer alan göçmen masası ile birlikte göçmenlerin sendikalarda örgütlenmeye başlamasının ilk adımları rahatlıkla atılabilir.

Göçmenlerin Ekonomisi

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) ile Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi (HÜGO) işbirliğiyle yapılan Türkiye'de yaşayan Suriyelilerin durumunun araştırılan çalışma çarpıcı verileri göz önüne koydu. Hemen ilk satırlarda 2.2 milyon Suriyeli 'ye ev sahipliği yaptığımızın tahmin edildiği söylenerek, hiç bir resmi kurumun net bir sayı söylemediği açıkça itiraf edilmekte.

Hemen arkasından SGK verilerine dayanılarak, sigortalı olarak çalışan Suriye vatandaşının sayısının 3686 olduğu söyleniyor. Ve devam ediyor, kayıt dışı çalışan Suriyeli sayısının 400.000 olduğu (gene) tahmin edilmekte! Resmi verilere göre Suriye sermayeli firma sayısı ise 2827, ancak uzmanlar Türk ortakla yasal prosedürleri aşarak faaliyet gösteren ve kayıtdışı çalışan firmalarla birlikte bu rakamın 10 bini aştığını söylüyor! Araştırma Suriyeli nüfusun bir milyona yakının 18 yaş üstü olduğunu tahmin etmekte. Bunu bir veri olarak aldığımızda, sigortalı çalışanların oranının 3,6, kayıt dışı çalışanların %40 ve işsizlerin ise %50 nin üzerinde söylemek mümkün.

Araştırmaya göre 150 binin Türkiye'de doğduğu tahmin edilen 600 bin okul çağındaki çocuktan ise sadece yüzde 15-20'si eğitim almakta. Suriyelilerin yüzde 90'ı kamplar dışında yaşıyor. Kayıt dışı çalışan Suriyelilerin ise Türk işçilerin üçte biri ücretine razı olduğuna dikkat çekiliyor. Özellikle mevsimlik işçilik olmak üzere tarım, inşaat, tekstil ve imalat- ta yoğunlaşma var. Hatta "çocuk işçilik" konusu da yeniden gündeme geldi.

Raporda hayvancılık sektörünün Suriyeli istihdamı için gönüllü olduğu belirtilerek şöyle devam edildi: "44 milyon küçükbaş, 14 milyon büyükbaş hayvan bulunurken, çobanlıkta ciddi açık var. Bu çerçevede yaklaşık 100 bin kişilik bir istihdam potansiyelinin Suriyeliler dikkate alınarak planlanabilir. Gıda ve imalat da Suriyelilerin istihdamı için cazip alanlar"

İş dünyası hükümetten Suriyelilerin yasal statülerini netleştirmesini bekliyor. 'Misafir' gözüyle bakılan Suriyelilerin savaşın başlamasının üzerinden 4 yıl geçmesinin üzerine artık 'kalıcı' olduğu düşünülüyor. İş dünyası bu kalıcı göçmenler için acilen politika üretilmesini bekliyor. Suriyeli büyük sermayedarlar yatırım yapmak için Kıbrıs'ı tercih ettiğine dikkat çeken işverenler, yatırım için konan engellerin kaldırılmasını talep etmekte.

İşverenlerin konuya bakışı bu, çalışanlar içinse durum daha başka. Öncelikle Suriyelilerin işsizliği arttırdığı, ücretlerin düşmesine neden olduğu düşüncesi oldukça yaygın. Özellikle iç göç sonucu metropollere yığılan Kürdistanlı işgücü için Suriyeliler, aynı konumda oldukları için doğrudan rakip olarak görülmekte. Bu nedenle Suriyelilere çalışma izni verilmesini istemeyenlerin oranı %44, vatandaşlık verilmesine karşı çıkanlar ise %84.

Görüldüğü gibi gerek işverenler gerekse de çalışanlar göçmenliğin maddi sonuçlarını kendi meşreplerince sorgulamaktalar. İşverenler ortaya çıkan ucuz işgücü imkanlarını en iyi nasıl değerlendiririz diye düşünürken, işçiler göçmenleri yeni rakipleri olarak görmekte. Sendikalar henüz göçmen sorunun farkında bile değil. Göçmen sorunun farkına varan bazı kesimler ise sorunu daha çok kültürel boyutta yer almakta. Sendika.org sitesinde ki yazısında K. Boratav, bu görüşü savunan ve kendini marksist olarak tanımlayan Zizek'i eleştirmekte, ama aynı sonuca varmakta. Suriyeli göçmenlere evimizi açmaya hazır mıyız diyen Zizek'i eleştiren Boratav, TC vatandaşı olacak Suriyelilerle AKP nin oyununu ne kadar artacağı hesapları yapmaktan geri kalmamakta.

Evet, göçmen sorunu artık kendini iyice dayatmakta, tartışmaktan kaçamayacağız, ama tartışmayı nereden başlayacağımızda önemli. Eşitlikçi düşünce, göçmenlere de eşit haklar talebini göz ardı etmeden tartışmaya başlamak zorunda.

Soma Faciasının (İşçi Katliamının) 5. Grup Davası Başladı

Rödovans Sistemi Sorgulanmadan Cinayetler Aydınlanmaz

□ Tufan ŞİŞLİ

Soma'da yaşanan iş cinayetinin davaları devam ediyor. 5. grup davası 15 Aralık 2015 de başladı.

Davanın en dikkat çekici yanı sanıkların (İşveren ve temsilcilerinin) ÜRETİM ZORLAMASININ üzerini örtmek istemesiydi. Madende çalışan işçiler ne zaman üretim zorlamasından bahsetse, avukatların itirazlarıyla beraber bir kargaşa havası yaratılarak konu bastırılmaya çalışıldı.

Maden Ocaklarında İş Cinayetlerine Neden Olan İşletme Sistemini İnceleyelim

1) Rödovans:

Rödovans sistemi, devletin madeni işletmeciyeye vermesi ve karşılığını üretimi belirli bir fiyattan satın alması şeklinde kurgulanmıştır.

Türkiye Taş Kömürü Kurumu bu uygulamaya 80 li yıllarda başlamıştı. 2004'te maden yasasında yapılan bir değişiklikte hukuki zemin oluşturuldu.

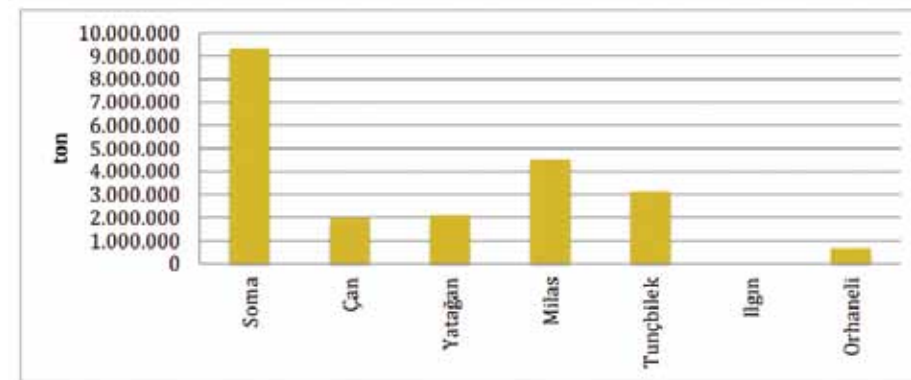
Rödovansçı işletmenin hedefi en düşük maliyetle en yüksek üretime erişmektir. Oysa madencilik sektörü, altyapı yatırımı ve işletme maliyetleri yüksek olan bir sektördür. Maliyetlerden kaçmanın bir yolu olarak ilk feda edilen de işçi sağlığı ve iş güvenliği prensipleri olmaktadır.

Kağıt üstünde, işveren bu önlemleri almakla yükümlü kılınca da RÖDOVANS sisteminin niteliği bunu en baştan engellemektedir. Kiralama sürelerinin kısa tutulması, altyapı yatırımlarının ve güvenlik önlemlerinin alınmamasının başlıca nedeni olarak gösterilmektedir.

Kiralayan bu şartları baştan kabul ettiğine göre, hiç bir ekonomik kısıt, işçi güvenliğinin riske edilmesinin dayanağı olmaz.

İşverenlerin maliyeti düşürmek için riske ettiği güvenlik önlemlerinin başında havalandırmanın doğal yöntemlerle yapılması geliyor. Yeraltı ekipmanlarının alev sızdırmaz olmaması, çalışma yollarının yüzeye en az iki koridorla bağlanmaması, patlamalara karşı önlem alınmaması, modern gaz ölçüm sistemlerinin yerleştirilmemesi, kişisel kurtarıcı cihaz yatırımı yapılmaması, yaşam odalarının kurulmaması bunları izleyen diğer işveren "kurnazlıkları".

Türkiye Kömür İşletmeleri'nin (TKİ) 2012 yılı faaliyet raporuna göre, kurum müesseselerinde 42 milyon 764 bin 310 ton kömür üretildi. Üretilen bu kömürün,

TKİ Kurumu Kömür Üretimlerinin işletmelere Dağılımı. 2013

11 milyon 68 bin 815 tonu, kurumun yeraltı işletmelerinde gerçekleşti. 2012 yılı itibarıyla TKİ'nin yeraltı kömür üretiminin yüzde 56'sı rödovans, yüzde 41'i hizmet alım modeliyle sağlandı.

2) Ürettiğin Kadar Sat:

Rödovans sistemi ile çalışan işletmeler çıkardıkları kömürü Türkiye Kömür İşletmeleri'ne satıyor. Dört yıl öncesine kadar devlet belli bir kota koyarak,sınırlı bir miktar kömürü bu işletmelerden satın alıyordu. Dört yıl önce "NE KADAR ÇIKARIRSANIZ ÇIKARIN. TÜM ÜRETİMİ SATIN ALACAĞIZ" dedi. İşte bu değişiklik iş cinayetlerinin tırmanmasının sıçrama noktası oldu.

Rödovansçılar Ölümüne Çalıştırma Yöntemleri Geliştirdi

Tüm çevresel normlar ve insani çalışma koşulları gözardı edildi. Akıldışı bir zorlamayla üretim artışı sağlanmaya çalışıldı. Ne çıkarırlarsa, devlet onu alıyordu. En fazla 500 kişinin çalışabileceği ocaklara 1000 kişi sokuldu. Neredeyse işçilerin nefes almasına bile izin verilmedi. Açılan yeni galerilerde güvenlik önlemleri için yatırım yapmaya ne vakit vardı ne de gerek duyuldu. Kazanmak, daha çok kazanmak için herşeyi göze aldılar.

İşverenin belirlediği sınırları aşan üretime taşeronlara ayrıca pay veriyorlardı. Bu yüzden çığından çıkmış üretim zorlaması HADİ HADİ'lerle bir kat daha ağırlaştırılıyordu.

Soma Kömür İşletmeleri, Eynesiz'de 2011'de planladığından 519 bin ton, 2012'de 1,2 milyon ton fazla üretim gerçekleştirdi. 2012'de de fazla kömür miktarı yüzde 47'yi buldu.

Soma Holding'in internet sitesinde yer alan bilgilere göre, şirket Soma'da tamamı yeraltından yıllık ortalama 6 milyon ton kömür üretiyor ve TKİ'ye satıyor.

3) En Düşük Fiyatı Verene Kiralamak

Rödovansçılar çıkardıkları kömürü devlete satmak zorundalar. Devletin beklentisi de en ucuz fiyattan kömürü almak. Bu yüzden ton başına en düşük fiyatı veren Rödovansçı işletmeyi alıyor.

TKİ madenleri kendisi işlettiği dönemde ton başına üretim maliyeti 130-140 ABD dolarıydı. Rödovansçılar ise %15 rödovans payı dahil olmak üzere tonu 23.80 dolarıdan TKİ'ye satış yapar hale geldi. Yaklaşık beş misli bir fark, yaklaşık beş kez ağırlaşan üretim koşulları ve çığneden işçi hakları anlamına geldi. İşveren bu maliyet düşüklüğünü, iş güvenliği önlemlerini kısarak ve altyapı yatırımlarını yapmayarak sağlıyor.

RÖDOVANS işletmeciliği TAŞERON sisteminin bir üst aşamasıdır. TÜM MADEN OCAKLARINDA TAŞERON VE RÖDOVANS HEMEN KALDIRILMALIDIR.

ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ İLO NUN 176 SAYILI (MADENLERDE İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ) SÖZLEŞMESİ DERHAL ONAYLANMALIDIR.

İnşaat-İş Sendikası: Emaar Square'da direndik, kazandık!

Sendikamız üyesi iki işçi arkadaşımızın işten atılmasına karşı, 8 gündür süren direnişimiz Emaar Square patronlarına geri adım attırdı. Akfa Holding'in Çamlıca Plaza ve Terra Plaza'da bulunan ofislerinin önünde sürdürdüğümüz direnişimizi, dün Emaar Square'in şantiye giriş kapısı önünde yaptığımız basın açıklaması ve yürüyüşün ardından Emaar Square'nin satış ofisinin önüne taşımıştık. Bugün, TAV ve SERA grup patronlarının oyalama, tehdit ve hakaretlerine karşı Emaar Square satış ofisi'nin girişini kapattık. Ardından polis tehdidi ile yıldırmaya çalıştılar. Tüm tehdit ve baskılara karşı yılmadığımızı gören Emaar Square patronları sendikamız ile bir görüşme talep etti. Yapılan görüşmeler sonrası geri adım atan Emaar Square patronları, işten çıkarılan sendikamız üyesi Murat Bulut'un işe iadesini kabul etti. Kenan Savut'un ise tüm haklarının ödenmesini kabul ettiler.

Hak verilmez alınır, zafer sokakta kazanılır!

Kavga, Direniş! Yaşasın İnşaat İş!

Ali Koç'tan Antikapitalist Yaratmak...

□ Nurani ERSOY

Ali Koç, geçen ay (Kasım) söyledikleriyle gazete manşetlerinde ve sosyal medyada sık sık öne çıkmıştı. Neydi söylediği? Başlıklarda, Ali Koç'un kapitalizmi eleştirdiği belirtiliyor, hatta daha da ileri gidilerek Ali Koç'un kapitalizmin ömrünü tamamladığını söylediği dillendiriliyordu.

Aklı başında olan, kapitalizmin sömürü ve varlık sebeplerini iyi bilen her insan, Ali Koç'un, bu söyledikleriyle neyi kast ettiğini, neden rahatsız olduğunu kolayca anlayabilir halbuki. Ancak kimi liberal solcular ve umutsuz-yorgun demokratlar, bu sözlerden -nasıl becerdilerse- antikapitalist bir Ali Koç yarattılar. Yaklaşık kırk gündür bu konuda türlü manipölasyonlar yaratılıyor ve patronların bile şu andaki AKP iktidarının yaptıklarından rahatsız olduğu algısı yaratılarak işbirlikçi-tekelci sermaye ile AKP arasındaki kutsal sömürü ittifakı gizlenmeye çalışılıyordu.

Bu manipölasyonların amacına ulaşip ulaşmadığı ayrı bir konu olmakla birlikte, şu gerçeği iyi biliyoruz: Ali Koç'tan "antikapitalist" yaratan bu sözler, aslında kapitalizmin değil, kimi sol kesimlerin umutsuz-

luğunu ve tükenmişliğini açığa çıkarmıştır. Uluslararası sermayenin ve bilişim teknolojisinin zirvesinde bulunan Bill Gates'ten, Ali Koç'tan kahraman yaratan Türkiye ve Dünya solu, ne yazık ki Marksist-Leninist ideolojiden uzaklaştıkça, işçi sınıfının öncülüğünü reddettikçe bataklığa saplanıyor; o bataklıkta çabaladıkça umutsuzluğa kapılıyor ve "suya düşen yılanı sarılır" misali bu isimlerden kurtarıcı, kahraman yaratmaya çalışıyor.

Halbuki, çok iyi bilinmeli ki işçiler, ezilenler, sömürülen tüm kesimler; Tüm sol ve sosyalist yapılar ne zaman ki işçi sınıfının öncülüğüne, bilimsel sosyalizmin ilkelerine ve sınıfın öncü gücünü yaratacak kendi öz benliklerine inanırlarsa günümüzde tam da "Dünya krizi" yaşayan kapitalizmi zor kullanarak yıkacak, böylece hayal edilen "baskısız, sömürsüz" bir düzeni kurmanın yolları açılacaktır.

"Kapitalizmin krizi" demiştik. Bill Gates'in ve Ali Koç'un söyledikleri tam da bununla ilgili. Ali Koç, 10 Aralık'ta, kendi holdinginin yayın organı "Bizden Haberler" adlı dergide, daha önce söylediklerine açıklık getirerek çok net şeyler söyledi. Ali Koç şöyle diyordu: "Kapitalizmi yeniden düşünmemiz gerekiyor. Bir başka ifadeyle, ka-

pitalizmin kendini yeniden keşfetmesi, yeni bir dinamizm ortaya koyarak dünyamızı bir dönem daha yönetecek bir yapıya dönüşmesine ihtiyaç duyuyor. Bunu kendi irademizle gerçekleştiremezsek bu değişikliğe zorlanacağımıza inanıyorum."

Ali Koç'un bu söyledikleri, aslında Bill Gates'in söylediklerinin İngilizce'den Türkçe'ye çevirisinden başka bir şey değildir. Bu sözler, kim söylerse söylesin, aslında kapitalizmin küresel ve uzun vadeli, gittikçe derinleşen krizini ifade etmektedir. Artık savaşlar da -geçmişte sıkça denenmişti- kapitalist sistemin bu küresel krizden çıkmasını pek de kolaylaştıracığa benzemiyor. Onun için, ömürlerini uzatmak için maske değiştirmeye ihtiyaçları var.

Bu krizin derinleştirilmesi ve kapitalist-emperyalist sistemin çökertilmesi için, birilerinin ne söylediğine değil, işçi sınıfının, örgütlenip enternasyonalist dayanışmayı geliştirerek dünyanın her yerinde sömürü sistemlerine karşı direnmesini, ezilen halkların mücadelesini destekleyip emperyalist yayımların ve sömürünün artık sonsuza dek yok edilmesini sağlamanın yollarını aramalıyız.

Bunun yolu da top yekün örgütlenmekten ve mücadele etmekten geçiyor. Yeni

mücadele kanalları açmak, sınıf mücadelesini yükseltmek, dünyanın birçok yerindeki halkların verdikleri bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini desteklemek için yeni mücadele araçları ve yolları sunan öncü gücün yaratacağı birimlerde çalışmak gerekmektedir. Devrimci sınıf mücadelesi, ancak böyle gelişecek ve kapitalistlerin, sömürenlerin korktukları, o gün mutlaka gerçekleşecektir.

Şişe Cam İşçileri 50 Gündür Direnişte

Mersin'de 50 gündür direnişte olan Şişecam işçilerinin başlattığı açlık grevi de sürüyor. Mersin'de Anadolu Cam, Paşabahçe ve Trakya Cam fabrikalarında Şişecam A.Ş.'nin fırın kapatma bahanesiyle 200'e yakın kişiyi işten çıkarmasının ardından başlayan direniş 50'inci gününde. Paşabahçe fabrikasında işten çıkarılan işçilerin başlattığı direniş, fabrika yönetimi tarafından herhangi bir adım atılmaması üzerine 44. günü olan geçtiğimiz Cumartesi günü süresiz açlık grevine dönüştürüldü.

Şişecam'ın Paşabahçe fabrikasında işten çıkarıldıktan sonra direnişe geçen 15 işçi-den 8'i 2'şer gün dönüşümlü hakları ve işe iade talebiyle açlık grevi yapıyor. Paşabahçe fabrikası önündeki direniş çadırında 4. gününe giren açlık greviyle ilgili işçi sözcülerinden İsmail Yılmaz ile görüştük.

Direnişte olan 15 kişiden 8'inin açlık grevine başladığını belirten Yılmaz, kendilerine desteğin yoğun olduğunu ifade etti. "İşçi arkadaşlarımızdan, sivil toplum örgütlerinden destek alıyoruz, her gün bir misafirimiz oluyor" diye konuşan Yılmaz, sendikaları Kristal İş'e ise tepki gösterdi.

"Sendika işçileri işverenle birlikte çıkardığını kendisi de itiraf ediyor zaten" ifadelerini kullanan Yılmaz, Paşabahçe fabrikasında işten çıkarılan 58 kişiden 38'inin kıdem tazminatına teşvik uygulanmasıyla dilekçe vererek kendi isteğiyle işten ayrıldığını, direnişte olan 20 kişiden sağlık koşulları elveren 8'inin açlık grevinde olduğunu söyledi.

Panplast İşçileri Direniyor

Konya Cihanbeyli'de kurulu olan Panplast (Plastik ve sulama sistemleri) fabrikası işçileri sendikalı olmak istedikleri için işten atılınca direnişe geçti. Petrol-İş sendikasında örgütlenen Panplast işçileri 16 Kasım'dan bu yana direnişlerini sürdürüyor.

Panplast fabrikası 56.327 çiftçinin hissedar olduğu Türkiye'nin en büyük ve en başarılı kooperatifi olan KONYA PANCAR EKİCİLERİ KOOPERATİF'i ve Türkiye'de ilk 50 sanayi devi arasında yer alan KONYA ŞEKER SAN. ve TİC. A.Ş.'nin oluşturduğu ANADOLU BİRLİK HOLDİNG'e bağlı bir kuruluş. Konya'da çiftçilerin geçim kaynaklarından biri olan fabrikada Kasım ayının başında bir kısım işçinin sendikaya başvurmaları sonucu diğer işçiler de sendika talebinde bulunur. Fakat Yönetim Kurulu Başkanı AKP milletvekili Recep Konuk bu talebi kabul etmez ve devamında işçiler birer birer işten atılır. Tüm girişimlere rağmen atılmalar durmaz ve 80 işçi işten çıkarılır. Buna karşılık işçiler fabrikanın yönetiminin bu tutumuna karşı 16 Kasım'da fabrika önünde direnişe başlar. Cihanbeyli halkının işçilerin taleplerinin kabulü için topladığı binlerce imzaya rağmen sendikalaşmaya karşı çıkan ve emek sömürsünü sürdürmek isteyen AKP'li başkan Recep Konuk öncülüğündeki Yönetim Kurulu, işçileri ve halkı fabrikayı kapatmakla tehdit etmektedir.

HDP başta olmak üzere sivil toplum örgütlerinin destek verdiği direniş bir yandan devam ederken diğer yandan taleplerini hukuki yollarla da arayan işçiler mücadelesine devam ediyor. Her Perşembe günü basın açıklaması yapan işçiler: daha fazla toplumsal destek belediklerini dile getirirken, "Mücadeleye Devam" ise son sözleri....

Politika / Cihanbeyli - Konya

“Ülkenin Bir Yanında Savaş Varken, Öbür Yanında Demokrasi Olabilir mi?”

Birleşik Metal-İş Genel Kurulunda 12 Eylül 1980 Öncesi Türlüye Maden-İş Sendikası Yürütme Kurulu Üyesi Halit ERDEM'in Kısaltarak Yaptığı Konuşmasının Tam Metni:

1993 yılını hatırlıyorum. 11 yıl kapalı kaldıktan sonra Maden-İş sendikası tekrar sendikal yaşama dönmüştü. Sepetçiler kasındaki kongrede 154 delege Maden-İş'in yeni yönetimini seçmiş, mal ve para varlığı kayyumdan teslim alınmıştı. Ancak bunlar bir sendikanın faaliyeti için yeterli değildi. Üye yoktu. Faşist cunta yapacağını yapmış, sendikalarımızı 11 yıl kapalı tutmuş sonra da “beraat ettiniz” demişti.

Öte yandan Otomobil-İş sendikası, faaliyetten yeniden başladığı 1983 yılından beri yaman bir mücadele veriyordu. **Kemal Türkler** için yığınsal anma toplantıları düzenlemiş, NETAŞ grevini örgütlemiş, Maden-İş kadrolarını görevlendirmiş, Maden-İş üyelerinin bazıları da yönetimlerde görev almışlardı. Bir anlamda 1979 yılında başlatılan ve **Aydın Özeren** ile **Kemal Türkler**'in altında imzaları olduğu eylem birliği, mücadele içinde ve fiili olarak hayata geçirilmiş, tabanda birlik sağlanmıştı.

Biz yeni yönetim olarak karar vermiyordik; arkamızdan itenler vardı; haydi atılın mücadeleye, Maden-İş'in adı, kadroları var. Parası, malı mülkü var. İyi de bu mücadeleyi kime karşı verecektik? Otomobil-İş

zaten Türk Metal'e karşı, sarı sendikalara karşı mücadele vermiyor mu, sendikası işyerlerinde örgütlenmeye çalışmıyor mu?

Birde her sendikal belgede yer alan ama bir türlü hayata geçirilemeyen şu sihirli kelime vardı Birlik! Zor oldu. Vaktinizi almayayım. Birlik, öyle söylendiği gibi kolay gerçekleşmiyormuş. Bunları yaşadık ama Maden-İş üyelerinin bize emanet ettiği her şeyi, aidaatlarının biriktiği parasını, malını, mülkünü, emeğini, birikimini, Otomobil-İş'te örgütlü metal işçilerinin kazanımlarıyla birleştirdik.

İşte Birleşik Metal-İşçileri sendikası böyle doğdu.

İşte Birleşik Metal-İş 19. Genel kurulu. 22 yıl ne çabuk ama ne zorluklarla geçmiş. Yoluza devam ediyorsunuz. Yolumuz açık olsun.

Emeği geçenlere **Ali Rıza İkisivri, Hüseyin Kara, Mehmet Çapar, Celal Özdoğan, Mehmet Çabuk, Tayyar Elmas, Aziz Ülkü** adlarını saymadığım tüm arkadaşlara, çalışanlarımıza şahsen teşekkürler. Ama birlik için uğraştığımız ve bu gün aramızda olmayanlar **Murat Tokmak, Servet Baykan, Ekrem Aydın, Necdet Ersin, Kemal Daysal, Mehmet Sevim** ve elbette Değerli yol göstericilerimiz **Kemal Türkler** ve **İlhan Dalkılıç**'ı hatırlamadan geçemedik. Anıları önünde saygıyla eğiliyorum.

Bir konuda daha birkaç şey söyleyerek konuşmamı bitirmek istiyorum; Genel Başkanın konuşmasında dinlediğimiz başarılarından sonra büyük resmin görülmesi de

önemli bence. Sendikalar, siyasi partilerden güçlü örgütlenmelerdir. Çünkü sendikaların her siyasi görüşe bağlı üyeleri vardır. Sendikalar politikalarını, tek bir siyasi görüş ve ideolojiye bağlı olmadan, demokratik bir işleyişle ve tüm siyasi düşünceden işçilerin görüşlerinin alınmasıyla oluşturduğu takdirde, tüm partileri etkileyecek bir güce sahip olur. Tarihimizde bunun örnekleri yaşanmıştır. Bunları size burada anlatmayacağım.

Sadece bir haberi de size duyurmak istiyorum; uzun zamandır Türkiye Maden-İş sendikası tarihini, tarihimizi kayda alıyoruz. Yakında gün ışığına çıkacak. Hazırladığımız kitap bu geniş konuya bir bakıştır. Kuşkusuz farklı yaklaşımlarda olacaktır ama bu tarihi sizler, işçi önderleri de mutlaka incelemelidir. Çünkü bilgelerin deyişiyse “tarih bugündür”.

Günümüzde sendikalar partilerin etki alanına giriyor ve böylece kendi asli misyonunu yerine getiremiyor. Geçen günlerde yaşanan Türk-İş kongresini hatırlayın. Türk-İş artık iktidarın uslu bir yandaşı olmuştur. Kuruluş felsefesinde de Türk-İş devletin politikalarına bağlıydı ama bugün bu ilişki kişisiz bir aşamaya gelmiştir ve bu durum bir işçi örgütüne haksızlıktır. Bunun sorumlusu bugünkü Türk-İş yönetimidir.

Mücadeleci ve sınıfsal bir örgütlenme olarak DİSK'in gücünün ve etkinliğinin sınırları da ortadadır.

Sonuç olarak bugün sendikaların, sendikal hareketin güçlü olduğu söylenebilir mi?

Güçlü bir sendikal hareket olmadan biz güçlenebilir miyiz?

Sendikal hareket hangi ortamlarda güçlenmiştir? Bu konuyu araştıran herkes geçmişte sendikal kazanımlarımızın demokrasi uğruna mücadele ile birlikte elde edildiğini görebilir. Demokrasi olmadan sendika özgürlüğü, gösteri özgürlüğü, fikir özgürlüğü olabilir mi? Var mı?

Ülkenin bir yanında savaş varken öteki yanında demokrasi olabilir mi? Kürt halkına yapılan baskılara, zulümlere, ölümlere bugün karşı çıkmazsak kardeşliğimizi nasıl göstereceğiz. Bugün uzatılan barış ve birlikte yaşama elini tutmaz, çığlıkları duymazsak yarın geç olmayacak mı?

Bugün metal işçilerinin yapacağı barış, adalet ve dayanışma çağrısı, emeklisiyle, çalışanı ile yüz binlerce metal işçisinin sesi ve duygusu olacaktır.

Tekrar yolumuz açık, mücadeleniz başarılı olsun...

Birleşik Metal-İş Genel Kurulu Yapıldı

Orhan DEMİRBAĞ

Birleşik Metal-İş Sendikası'nın 19. Genel Kurulu 26-27 Aralık günü İstanbul Kartal'da Titanic Business Hotel Asia'da toplandı. Blok listeye gidilen seçimler sonrası yeni yönetim kurulu; Adnan Serdaroğlu (Genel Başkan), Özkan Atar (Genel Sekreter), Ali Gündüz (Genel Mali Sekreter), Hami Baltacı (Genel Örgütlenme Sekreteri) ve Seyfettin Güleğül (Genel Eğitim Sekreteri) oluştu.

Önümüzdeki günlerde kuşkusuz Birleşik Metal Kongresi üzerine çok şey yazılıp, söylenecek. Sendikanın yayın organlarında genel kurulda alınan kararlar, belki konukların konuşmaları, gönderilen mesajlar yayınlanacak. Eskiden olsaydı genel kurul sonrası sendikaların yayınları özel sayılar yapar, alınan kararları, konuşmaları ayrıntılı bir biçimde yayınlardı. Şimdi çağımız “sosyal medya” çağı, sendikanın web sitesinde sadece yeni seçilenlerin twittleri var. Bir de tabii başkanın epey uzun, biraz da hamaset kokan konuşması.

Maden-İş Yürütme Kurulu Üyesi Halit Erdem'in genel kurulda yaptığı konuşmada da vurguladığı gibi sendikaların siyasi partilerin etki alanına girmesi kuşkusuz sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışıyla bağdaşmıyor. Ancak genel kurula CHP, Komünist Parti ve Vatan Partisi gibi partileri davet edip, konuşma yapmaları olanağını da sağlayanların, EMEP ve HDP'yi davet etmemesi de oldukça manidar. Yine Halit Erdem'in konuşmasında haklı olarak sorduğu gibi, “ülkenin bir yanında savaş varken öteki yanında demokrasi olabilir mi?” Başkanın 16 sayfalık konuşmasında ne yazık ki AKP'nin ve Sarayın Kürdistan'da başlattığı bu topyekün savaş konusunda tek cümle yok. Hadi ulusalcılara duyduğun sempati nedeniyle HDP ile arana mesafe koymayı anlayabilirim, ama başkanı olduğun sendikanın üyeleri arasında yaşanan bu savaşta yakınlarını kaybeden Kürt işçilerine bir borcunuz yok mu?

Türk-İş 22. Olağan Genel Kurulu Bitti

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) 22. Olağan Genel Kurulu tamamlandı. Kıdem tazminatı genel kurul kararı ile “kırmızı çizgi” olarak ilan edildi. Tek liste girilen seçimde **Ergün Atalay** yeniden başkanlığa seçildi. 4 gün süren genel kurulda Türk-İş'e bağlı 35 sendikadan 275 delege oy kullandı. Yönetim kurulu değişmedi. Türk Metal Sendikası Genel Başkanı **Pevrul Kavlak** Genel Sekreter, Yol-İş Genel Başkanı **Ramazan Açar** Genel Mali Sekreter, Teksif Genel Başkanı **Nazmi Irgat** Genel Eğitim Sekreteri, Koop-İş Genel Başkanı **Eyüp Alemdar** da yeniden Genel Teşkilatlandırma Sekreteri oldu.

Türk-İş tüzüğünde de bazı değişiklikler yapıldı. Dikkat çeken değişiklikler şöyle: “Konfederasyonun amacı, bölümünde yer alan ‘komünizmle mücadele’ ifadesi tüzükten çıkarıldı. Türk-İş'e aynı iş kolunda yalnız bir sendikanın üye olabileceği yönündeki fiiliyatta uygulanmayan tüzük maddesi de kaldırıldı. Üyelik aidatı ve delegelik ile ilgili değişikliğe göre sendikalar, aidat ödeyen üye sayısına göre Türk-İş'e aidat ödeyecek. 100 bin üyenin üzerinde üyesi bulunan sendikalar ayrıca aidat ödemeyecek. Aidaatlarda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın istatistikleri dikkate alınacak. Bu istatistiklerle orantısız üye bildirmesi yapıldığı koşullarda Denetleme Kurulu, sendikaları denetleyecek. Tüzükte yapılan diğer bir değişiklik ile grev fonunun kullanımı konusunda da üst sınır belirlendi, örgütlenme fonu kaldırdı.”

Merhaba

Politika'nın 22 Ekim tarihli sayısını aldım. Teşekkür ederim. Kemal Tayfun Benol arkadaşı yitirdiğimizi öğrendim. Politika Gazetesi emekçilerinin, ailesinin, dostlarının, başı sağolsun.

Kemal arkadaşla çıkınca çay içecektik, olmadı. Tanışamadık ama güzel bir insandı.

Katilleri biliyoruz. Katilleri döktükleri kanda boğacağız. Bu zulüm saltanatı yıkılacak. İşçi sınıfının öncülüğünde, savaşların olmadığı, insanların kardeşçe birlikte yaşadığı bir dünya kurulacak.

Bizlere düşen görev; kavgada düşen yoldaşlarımızın yerini doldurmak için, daha çok çalışmaktır. Demokrasi ve barış mücadelesini başarıya ulaştırmaktır.

Böylesi dönemlerde dostlar, arkadaşlar, yoldaşlar saflarını daha da sıklaştırmalıdır. Türkiye sosyalist hareketi, mutlaka birliğini sağlamalıdır.

Politika Gazetesi'ne emek veren bütün arkadaşları, dostlukla kucaklıyorum.

Selamlar, sevgiler, saygılar.

Adnan ÖZTEL

T Tipi Kapalı Cezaevi
Bafra/Samsun

Adnan Dost,
Bilgi notunuza istinaden
rahatsızlığınızdan dolayı geçmiş
olsun dileklerinizi iletiyoruz.
Sevgi ve selamlarımızla.
Esen kalın.

Politika

Sevgili Dostlar Merhaba

2015'i kanlı tarihsel bir dönemeç olarak geride bırakırken, "T.C." devletin Amed, Suroç ve Ankara'da DAİŞ denilen kontra grup eliyle gerçekleştirmiş olduğu kanlı katliamların yanı sıra, Ortadoğu'da Kürt ulusu başta olmak üzere, azınlık milliyet ve inançlara yönelik gerçekleştirmiş olduğu kanlı katliamların eşgüdümüyle birlikte, emperyalist talancı güçlerin, Ortadoğu'daki işgal, talan ve sömürüsü de hız kesmeden devam ediyor.

Egemen güçlerin bu kanlı katliamları karşısında Ortadoğu'daki halkların öfkesi her geçen gün kabarak büyümekte. Bu muazzam öfkenin öncüsüyle buluşması

Kaldır başını
Göster öfkeni
Coşkun sel gibi
Yık duvarları
Direnmek düşer
Düşer bizlere

Acımızı da öfkemizi de sınırsızca yaşadığımız 2015 yılını; sonsuzluğa uğurladığımız, canlarımızın özgür yarınlara dair umut ve ideallerini kuşanarak geride bırakıyoruz.

2016 mücadele yılını, işçi, emekçi,

durumunda, egemenlerin tarihin çöplüğüne gömülmesi kaçınılmazdır.

Bu anlamıyla siz Politika Gazetesi emekçilerinin 2016 mücadele yılını kutluyor ,çalışma ve mücadelenizde başarılar diliyor, sevgi-selamlarımızı gönderiyoruz.

Kırıkkale F Tipi Hapishanesi Maoist Komünist Partisi Davası Tutsakları

Erdi SİDAL

Gökhan KALKAN

Zeynel KARABULUT

"Asıl hapishane insanın kafasında yarattığı hapishanedir. Hayatı sınırlayan hapishane odur ki ilk fırsatta yıkılmalıdır. Dünyayı daha iyi kavrayabilmek için."

Yılmaz Güney

Not: Sevgili arkadaşlar, sizden bir isteğimiz olacak. Bize yayınevinizden dergi-gazete yollamanızı ve takip etmek isteriz. Şimdiden teşekkürler.

Devrimci selamlar.

Erdi Sidal

Değerli Politika Emekçileri

ezilen halklarımızın eşit, özgür ve kardeşçe bir arada yaşayacağı, sosyalizm mücadelemizi, daha bir güçlü haykırmanın coşkusuyla karşılıyoruz.

Yeni mücadele yılınızı kutluyor, başarılar diliyoruz.

Devrimci selamlar, saygılar.

Kırıkkale F Tipi TDP Tutsakları

Not: Değerli dostlar, kasım ayı başından bu yana, Politika Gazetesi elimize geçmiyor. Cezaevine gelmediği söyleniyor! Aksamay size bildirelim istedik.

Sevgiler.

Resul KOCATÜRK

F Tipi Cezaevi Hacılar/Kırıkkale

Değerli Dostlar ve Yoldaşlar

Özlemle Merhaba,

Bilhassa sizlere merhaba demenin kıvancını yaşıyorum. Bu yaşadığım kıvançla, Cudi'de esen özgürlük rüzgarıyla, tüm Politika ve emekçi çalışanlarına selam ve sevgilerimi yolluyorum. Hepinizi özgürlük ruhuyla kucaklıyorum.

Değerli dostlar,

Bildiğiniz gibi, çok zor bir süreçten geçiyoruz. Aynı zamanda tarihsel süreçten geçiyoruz. Bu zor süreçlerden, faşizme karşı amansız ve çetin mücadele etmemiz gerekiyor ve buna göre kendimizi güçlendirmek gerekiyor. Bu Levathan

zalimlere karşı sizler (dost)larla, omuz omuza ve tüm devrimci dost ve yoldaşlarımızla savaşmamız ve mücadelemizin günüdür.

Bilindiği gibi AKP faşizmi, tüm devrimci ve sosyalistlere karşı savaş açmıştır. Özellikle Kürt özgürlük hareketimize ve halkımıza karşı Rojava'da ve Bakûrê Kürdistan'da sindirme, baskı ve devrimcilerin iradelerini kırmak için ve halkımızın gözünü korkutmak amacıyla faşizan uygulamalar devreye koymuştur. İnsanlık düşmanı olan DAİŞ'le birlikte bunu yapıyor ama hiçbir zaman bunu başaramayacaklarını şimdiden belirtebilirim. Kazanacak olan sosyalist ve devrimci, emekten yana olan biz kazanacağız. Göndermiş olduğunuz her iki gazeteyi de aldım. Onun için sizlere sonsuz teşekkür ve şükranlarımı sunarım. Devrimci duygularım la sizleri selamlıyorum.

-DSS-

İlhan ŞAYLI

T Tipi Kapalı Cezaevi /Şırnak

Sevgili Politika Gazetesi Emekçileri

Evvela sizi hasretle kucaklayıp öpüyorum. Eşit ve özgür bir diyar ve dünya mücadelesindeki çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Yayın hayatına başlamanız bizi mutlu etti. Sosyalist basının her bir mecrasını önemsiyorum ve gazetenizi okumak istiyorum. Böylesi bir duyarlılık ortaya koyduğumuz için sizi takdir ediyorum. Devrim mücadelesinde her birimiz kararımızca destek sunuyoruz. Bu manada saflarda iyi ki varsınız.

Farklı bir blokta olduğumdan, adıma abonelik mecburiyeti doğdu. Zira çok kalabalığız!... İlginizi esirgemezsiniz, bilirim. Sonlarken başarılar.

Ünal GÜNAL

H Tipi Kapalı Cezaevi / Erzurum

19-25 Aralık 1978 ve 19 Aralık 2000:

Faşizmin Kanlı Provaları

□ Mazhar DENİZLİ

Geçmişimizin en karanlık iki katliamının tarih sayfalarına kayıt geçildiği aydır Aralık... Bunlardan ilki, devrimci harekete yeni katılmış biri olarak benim de uzaktan da olsa tanıklık ettiğim Kahramanmaraş katliamıdır. Türkiye’de sınıf hareketi ve devrimci potansiyelin yükseldiği bir dönemde, CIA bağlantılı, kontrgerilla organizasyonu devreye girerek “gidişatın yönünü” değiştirme kararı aldı.

Oluşturulan senaryonun ilk adımı 1 Mayıs 1977 katliamı ile atıldı. 1 Mayıs 1977, dönemin devlet bağlantılı güçlerince yapılan ilk kitle katliamıydı ve sonradan gelenlerin habercisiydi. Aynı dönemde özel kamplarda yetiştirilen kadroları ile de sivil faşist hareket, komünistlerin, sınıf öncülerinin, devrimcilerin üzerine farklı boyutlarda saldırılar düzenliyordu. Birçok devrimci, aydın sokak ortasında kurşunlanarak öldürülmekte, ya da dönemin yaygın yöntemiyle kaçırılıp işkence edildikten sonra ölüsü bir çuval içerisinde sokak ortasına atılmaktaydı.

Türkçülükle beslenen MHP aynı dönemde ‘Türk-İslam Sentezini’ keşfediyor ve Sünni İslamiyetle, ırkçılığın birleştiği yeni bir çizgi belirliyordu.

MHP teşkilatları, anti komünizmin yanısıra Alevilere karşı nefret söylemini de, özellikle Anadolu’da içten içe güçlendiriyordu. 2. MC (Milliyetçi Cephe hükümeti) döneminde daha da güçlenen sivil faşist hareket, binlerce devrimci, aydın kanını bu dönemde döküyordu. 2.MC hükümeti kendi içerisinde çatlaklar yaşamaya başlayınca, iktidarın büyük ortağı Adalet Partisi’nden 11 milletvekilini Güneş Motel’de yapılan pazarlıklar sonunda transfer eden CHP, DP ve CGP’nin de desteğini alarak tarihe ‘Güneş Motel Hükümeti’ olarak geçen azınlık hükümetini kurdular. Kurulan hükümet icraatı ve destekleyicileri göz önüne alındığında 2. MC hükümetinden pek de ileri bir konumda değildi.

Ecevit Hükümeti döneminde, özellikle sivil faşist hareket eliyle ilerici güçlere karşı saldırılar iyice arttı. Gazeteler her gün çift haneli rakamlarda ‘siyasi cinayet’ haberleri vermekteydi. Bu dönemde önce Sivas Katliamı patlak verdi. 3 Eylül 1978 günü faşist-ülkücü gençlerin başlattığı olaylar bir kitle kıyım hareketine dönüştü. Çoğunluğu Alevi olan 9 ölü 350 yaralı, tahrip edilmiş binlerce ev ve işyeri bıraktı arkasında.

1978 Aralık ayına gelindiğinde, Maraş’ta benzer bir senaryo daha da güçlü bir biçimde devreye sokuldu. Aynı dönemde izleyicisi sadece MHP ve ÜGD yandaşlarının oluşturduğu ‘Güneş Ne Zaman Doğacak’ adlı filmin oynadığı sinemaya 19 Aralık akşamı bomba atıldı ve sinema çevresindeki 7 kişi yaralandı. Patlama sonrası ülkücü faşist grup, karşılarına çıkan muhalif oldukları tüm kurumlara saldırmaya başladı. Yollarına çıkan CHP binaları ilk hedefleri arasında yer aldı. Ancak saldırılar bununla sınırlı kalmayacak, önceden yapılmış planlar doğrultusunda tırmanarak sürecekti. Aralık ayının başında görevli olduğunu iddia eden bir grup ,nüfus sayımı yaptıkları gerekçesiyle konutları dolaşıyor ve özellikle Alevilere ait oldukları tespit edi-

len evlerin kapılarına bir takım işaretler koyuyorlardı. Aynı dönemde ABD Büyükelçiliğinde çalışan Aleksander Peck bölgede boy gösteriyordu.

Çiçek sinemasındaki patlamadan hemen önce ve sonrasında bir çok evin duvarına MHP ve 3 Hilal yazılıyor ve saldırılarda bu evler dokunulmazlık kazanıyordu. 19 Aralık saldırıları ve ertesi günlerde düşük yoğunluklu saldırılar 23 ve 24 Aralık tarihlerinde ülke tarihinin gördüğü en kanlı, en acımasız katliamlarından birine dönüşüyordu. Önceden işaretlenen evlere karşı, ellerine geçirdikleri her türlü silahla saldıran azgın topluluk resmi rakamlara göre 111 kişiyi katletmişti.

Dönemin İç İşleri Bakanı, 2.Ordu Komutanı İbrahim Şenocak’ı, müdahale etmesi için aramasına karşın, kendisinden emir almayacağını bildiren red cevabını almıştır.

Bir büyük senaryonun, 12 Eylül Faşizmine gidişin önemli duraklarından biri olan Kahramanmaraş Katliamı yakın geçmişimizin aydınlatılmayan tarafı olarak duruyor. Bizler açısından bilinmeyen bir yan yok, bugün de İŞİD eliyle ‘derin güçler’ benzer katliamları sahnelemeye yeniden başladılar. Ankara Katliamı, Kahramanmaraş’ın bir başka biçimde tekrarıydı. Kullanılan argümanlar yine benzer. Hedefler Devrimciler ve Alevilerken bugün bu listeye Kürt Özgürlük Hareketi eklenmiş durumda. Yeni senaryonun sonu nereye gider kesin olarak öngörmek mümkün değil ancak bu oyunu bozmak için var gücümüzle mücadeleye devam edeceğiz.

Aralık ayında yaşadığımız 2. Büyük acı 19 Aralık 2000 yılında gerçekleşecekti.

Türkiye Burjuvazisi bu kez devletin resmi güçlerini kullanarak gerçekleştiriyordu katliamı... Yine bir Ecevit Hükümeti; 19 Aralık 2000 tarihinde F tipi cezaevine sevk edilme-ye karşı direnen Devrimci Tutsaklara yönelik 20 cezaevinde aynı anda başlatılan operasyon 30 devrimci tutsağın katledilmesi ile son buluyordu. Kapalı alana önce kimyasal içerikli gazlarla saldıran askerler ardından bombalarla koşulları ‘ölüm odaları’ haline getiriyorlardı. Devrimci Tutsaklar operasyon öncesi F tipi cezaevlerine gitmemek için ölüm

orucuna başlamışlar ve 60. güne ulaşmışlardı.

Devletin amacı belliydi; siyasi koşullarda süregelen ‘kollektif yaşam’ ve cezaevlerinde oluşan ortak iradeyi kırmak ve tutsakları yalnızlaştırmak... Ancak beklemedikleri bir direnişle karşılaşınca, benzerine ender rastlanacak bir planla ve şiddetle 20 cezaevine aynı anda 19 Aralık sabaha karşı çok sayıda asker ile operasyonu başlatılıyordu. Kullanacakları şiddetin farkında olan devlet baskına başlangıçta ‘Tufan Operasyonu’ adını vermişti. Ancak operasyon sonrası ‘ölümle alay edercesine, saldırının adı ‘Hayata Dönüş Operasyonu’ olarak adlandırılmaya başlandı. 30 ölümün yanısıra çok sayıda devrimci kalıcı yaralar aldı. Operasyon sonrası Ecevit’in ‘zayıflık beklenenden az’ olduğu açıklaması ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk’ün ‘cezaevlerinde devletin egemenliği sağlandı’ sözleri olayın planlayıcıları arasında olduklarının açık göstergesiydi. Devlet bu cinayetlerle F tipi cezaevlerini kullanma konusunda başarı sağladı. Ancak planladığı gibi, devrimci direnişi kıramadı. Ölüm oruçları F tipi cezaevlerinde de sürdü; Operasyon öncesi 259 olan ölüm orucu sayısı 357’ye çıktı. İlerleyen yıllarda 121 kişi daha cezaevlerine bağlı direniş eylemlerinde yaşamlarını yitirdi. Ölüm orucunda 48 kişi, ölüm orucunu destekleyen tutsak yakınlarından 7 kişi, tahliye sonrası ölüm orucunu sürdüren 12 kişi, kendisini yakan 10 kişi daha yaşamını yitirdi. Operasyon sonrası 39 asker göstermelik olarak yargılandı. Bazı detaylar da bu yargılama sırasında askerlerin verdiği ifadelerle açığa çıkacaktı.

Ecevit bir kez daha derin devletin uygulama maşası olarak tarih sahnesinde yerini alıyor ve ‘katliamların başbakanı’ olarak anılmayı hakediyordu. Ecevit ve Türk, bizlere burjuvazinin tüm siyasi temsilcilerinin, sınıfsal iktidarı koruma adına saldırganlıkta hiçbir sınır tanımayacağını bir kez daha gösteriyordu.

Cezaevleri, onyıllarca ülkemizdeki özgürlük mücadelesinin önemli kaleleri oldular. Bu gün de bu özellikleri devam ediyor. Bilindiği gibi gazetemiz her sayısında Devrimci Tutsakların mektuplarına yer veriyor. Bu mektuplar her birimizi derinden etkiliyor ve inancımızı perçinliyor.

19 Aralık’ta, öncesi ve sonrasında katledilen yoldaşlarımızın ardından bir kez daha haykırıyoruz hep birlikte; **Öfkemiz katilleri boğacak...!**

“Örgütlenelim ve Özgür Yaşamı İnşa Edelim” şiarıyla 29 Kasım’da yapılması planlanan, ancak Diyarbakır Baro Başkanı **Tahir Elçi**’nin katledilmesi nedeniyle ertelenen **Demokratik Gençlik Dernekleri Federasyonu (DEM-GENÇ)** 1. Olağan Kongresi 13 Aralık’ta Diyarbakır’da yapıldı.

Kongreye çeşitli üniversitelerden katılan gençlerin yanı sıra, DTK Eş Başkanı **Selma Irmak**, HDP Eş Genel Başkanı **Fiğen Yüksekdağ**, HDK Eş Sözcüsü **Sebahat Tuncel**, DBP Eş Genel Başkanı **Kamuran Yüksek** ile HDP milletvekilleri **Çağlar Demirel**, **İdris Baluken**, **Sibel Yiğitalp** ve **Ayşe Acar Başaran** katıldı.

Kongrenin açılış konuşmasını yapan DEM-GENÇ üyesi **Barış Coşkun**, “Büyük bir coşku ve heyecanla devrim mücadelesini zafere götüreceğiz. Tüm şehit arkadaşlarımızın anılarına bağlı kalacak, halkımızın özgür Önderlik ve özgür Kürdistan özlemini başarıya götüreceğimizin sözünü veriyoruz...” sözleriyle kongreyi açtıktan sonra söz alan DEM-GENÇ üyesi **Birdan Erol**, Kürt kadın mücadelesinin tüm dünyaya örnek olduğunu ifade etti ve “Rojava devriminin devamı olan Bakurê Kurdistanê demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesi olarak gelişen, demokratik özyönetim ve direnişi selamlıyoruz” dile getirdi.

Bir süre basına kapalı devam eden kongrede sahne alan Dicle Fırat Kültür Merkezi sanatçıların ezgileriyle gençler coşkulu anlar yaşarken, kongre slogan ve halaylar eşliğinde sonlanmıştı.

16 Aralık’ta ise DEM-GENÇ 1. Olağan Kongresi sonuç bildirgesi açıklandı. Bildirgede Ortadoğu coğrafyasının uluslararası ve bölgesel güçler tarafından bir kaosa sürüklendiği belirtilirken, “Rojava devriminin tüm ezilen halklara umut olduğu, Bakurê Kurdistanê gençlik öncülüğünde halkımızın görkemli özyönetim direnişi sergilediği bir süreçte Dem-Genç tarihi bir sorumluluk üstlenerek, kendisini örgütlemiş 1. Olağan Kongresini ‘Özyönetim Direnişi Şehitlerine’ atfen gerçekleştirmiştir.

‘Dem-Genç ile örgütlenelim özgür yaşamı inşa edelim’ şiarıyla gerçekleştirilen kongremiz başarıyla sonuçlanmıştır” denildi.

Sonuç bildirgesinin devamında şunlar belirtildi:

“Kongremiz Nusaybin, Sur, Cizir, Silvan, Silopi ve Gever’de öz yönetim direnişleriyle destansı kahramanlıklar sergileyen ve tarih yazan gençlik öncülüğünde halkımızın direnişini selamlayarak AKP hükümetinin ve devletin gençliğe ve halkımıza dönük topyekûn saldırılarına karşı topyekûn direnişi esas alarak özgür yaşamı inşa etme kararlılığını ortaya koymuştur. Bu süreçte şehit düşen Farukların, Sıdraların, Seyitxanların, Bermallerin, Bilallerin, Dilan Kortakların, Haşimlerin, Hacı Birliklerin, Ekin Wanların, Çekwarların ve Cizre’de annesinin kucağında katledilen 35 günlük Muhammedin şahsında şehit düşen tüm yoldaşlarımızın anılarına sahip çıkacağımızın sözünü bir kez daha yineliyoruz.

‘Barış ve demokrasi mücadelesine sahip çıkacağız’

Şengal’in özgürleşmesini tüm halkımıza kutlayan kongremiz, bu özgürleşme hamlesinde yer alan bütün özgürlük savaşçıları selamlıyor. Ne faşist DAİŞ çeteleri ne de arkasındaki güçler halkımıza dönük Til Temir’de gerçekleştirdiği katliamla asla amacına ulaşamayacaktır. Şehit düşen yurtsever halkımızı anıyoruz, katliamcı sömürgeci zihniyeti ortadan kaldırmaya kadar direnişimizi yükselteceğimiz sözünü büyük bir kararlılıkla yineliyoruz. Yine barış ve demokrasi şehidi olan Tahir Elçi’nin tarihi dört ayaklı minareye sahip çıkarken katledildi. Yurtsever Amed halkı Tahir Elçi’nin katledilmesine karşı, Onu Amed’in direnişçi ruhuyla sahiplenerek, katil cellatlara cevabını vermiştir. DEM-GENÇ olarak bir kez daha Tahir Elçi’yi saygıyla anıyor barış ve demokrasi mücadelesine sahip çıkma sözü veriyoruz.

‘AKP’nin DAİŞ’ten hiçbir farkı yok’

Kürt Halk Önderi Sayın Abdullah Öcalan, Kürt Özgürlük Hareketi ve Kürt gençli-

Binlerce Genç DEM-GENÇ 1. Olağan Kongresi’nde Buluştu

ği Kürt sorununun demokratik barışçıl yollarla çözülmesi için büyük bir sağduyu ve hassasiyetle davranmış bunun için adımlar atmıştır. Bunun karşısında hiçbir çözümü olmayan devlet ve AKP hükümeti çözüm-süzlükte ısrar ederek Önderliğimiz üzerinde tecridi derinleştirerek Amed’te, Suruç’ta ve en son Ankara da yurtsever, demokratik devrimci, Sosyalist halkımıza dönük katliamcı yüzünü göstererek DAİŞ’ten hiçbir farkı olmadığını göstermiştir.

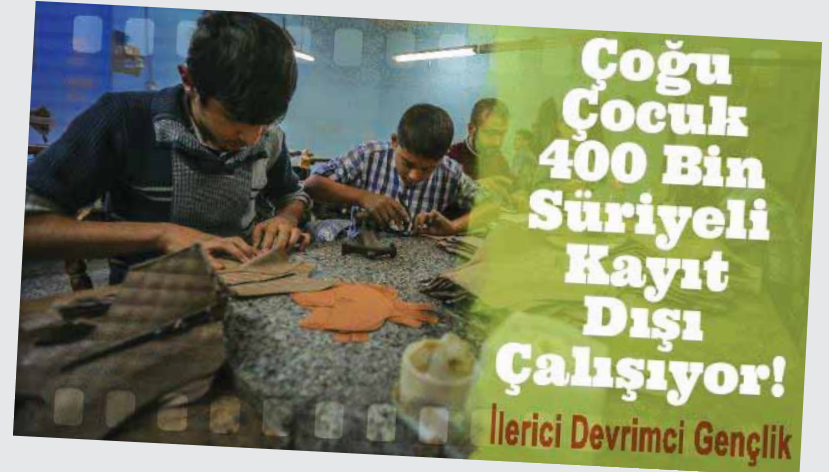
‘Özyönetim direnişlerine gençler öncülük yapacak’

Sömürgecilik ve iktidarcı anlayışlar ile yönetilmek istemeyen Kürt gençliği ve yurtsever halkımız AKP’nin gerçek yüzünü görmüş öz yönetim ilanı ve direnişi ile kendi çözümünü geliştirmiştir. Öz yönetimleri salt hendekler ve silah ile ele alıp sivil halka ve gençliğe dönük katliamları görmemek bir halkın özgürlük istemlerini görmektir. Öz yönetim yıllardır direnen Kürt halkının ve gençliğinin kendini özgürce yönetme

ve ifade etme isteminin beyanıdır. Demokratik ve özgür yaşamdır. Tarihi bir öneme sahip olan öz yönetim direnişinin gençliğe ve halkımıza kazanımları büyük olacaktır. Kısa sürede büyük acılar ve zorluklar yaşayabiliriz. Ancak bunun sonu demokratik ve özgür bir yaşam modelidir. Gerçekleştirdiğimiz kongremizde özyönetim direnişlerine gençliğin öncülük misyonu ile katılma ve gençliğin öncülüğünde özgür yaşamı inşa etme kararlılığı açığa çıkmıştır.

‘Özyönetim direnişini büyütelim’

Gençliğin direnişle özgürleşebileceği tespiti yapan kongremiz yeni dönemde gençliğin büyük bir özveri ve kararlılıkla tarihi görev ve sorumluluklarını yerine getirerek demokratik ulusu inşa edeceğimizi belirtiyoruz. Bu temelde Yurtsever, demokrat, sosyalist gençliği ve halkımızı Önderliğimiz etrafında kenetlenmeye demokratik özgür ve onurlu bir yaşam için özyönetim direnişini büyütme daha aktif mücadele etmeye çağırıyoruz.”

Suriye’den gelenlerin 1 milyon 200 bini 18 yaşından küçük çocuk

Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi’nin (HÜGO) yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre, Suriyelilerin en fazla olduğu 18 ilde beş aylık saha çalışmasıyla hazırlanan raporda, Türkiye’deki Suriyelilerden 1 milyon 200 bininin 18 yaşından küçük olduğu belirtilirken, ülkedeki Suriyeli sığınmacı sayısının beş yıl içinde 3 milyon 500 bine çıkabileceği vurgulanıyor.

Okul çağındaki 600 bin çocuktan sadece yüzde 15-20’sinin eğitim alabildiği kaydedilirken, Suriyelilerin yüzde 90’ını kamplar dışında yaşıyor.

Araştırmayı yöneten HÜGO Müdürü Murat Erdoğan’a göre, sadece Antep’tе 150 bin civarında, toplamda ise 400 bin civarında kayıt dışı çalışan Suriyeli olduğunu tahmin ediliyor. Buna karşın sadece 3 bin 686 Suriyeli kayıtlı çalışıyor.

“Geçici koruma altındaki Suriyelilerin” çalışma hakları için bir düzenleme bulunmaması nedeniyle kayıt dışı ekonomi ve istihdamın çok yoğun olduğu, “çocuk işçilik” sorununun da yeniden gündeme geldiği raporda vurgulananlar arasında.

Kapitalizm ve Emperyalizm işçilerin, emekçilerin, kadınların, çocukların kanını ve emeğini emerek ömrünü uzatmaya devam ediyor!

Öğretmenleri çeken Milli Eğitim (!) Kürt çocuklarının eğitim hakkını gaspediyor

MEB'in talimatı üzerine Cizre'den ayrılan bir öğretmen İleri'ye konuştu. Müdürünün kendisine "Cizre'den çıkın" dediğini söyleyen öğretmen "Arkadaşlara atılan mesajlarda da 'Seminere gönderiliyorsunuz' deniyor ama herkes bunun gerçek olmadığını biliyor" ifadelerini kullandı. Cizre'de büyük bir kaos olduğunu anlatan öğretmen, müdürün eğitimin ne kadar süreyle tatil kalacağı sorusuna "Bilmiyorum" yanıtını verdiğini sözlerine ekledi.

Gelen bilgiler arasında en çarpıcı olan ise anaokulunun anahtarlarını Emniyet'in almış olması. Okulların karargah olarak kullanılabileceğini düşünen öğretmen, "Yurtları da boşaltıp polisleri, özel hareketçileri oraya yerleştiriyorlar. Operasyon esnasında kullanacaklar" diye konuştu.

EĞİTİM SEN: ÖĞRETMENLERİN ÜÇTE İKİSİ AYRILDI

İleri'ye konuşan Şırnak Eğitim Sen Şube Eşbaşkanı Serhat Uğur ise Cizre ve Silopi'de öğretmenlerin üçte ikisinin ayrıldığı bilgisini verdi. Öğretmenlere gelen mesajı değerlendiren Uğur, "Görülüyor ki alelacele bir kararla öğretmenlerin kentten ayrılması isteniyor. Mesaj ilçe milli eğitimden gitmiş, Kaymakamlık ve süper valilerin ortaklaşa işi bu. Bakanlık 'böyle bir yazı yok' diyor. Böyle yazılar birebir tebliğ edilmeden yapılamaz. Ve böyle seminerler dönem ortasında yapılmaz. Mart'ta çocukların sınavı var. Dönem ortasında alınan bu karar eğitim hakkının gaspıdır. Çocukların bu kaybını nasıl karşılayacaklar? Ek puan mı verecek, sınavını mı erteleyecek, nasıl yapacak? Mesajlarda hizmet içi eğitim verilecek deniyor. Konu ne peki? Neden Cizre ve Silopi dışında yok bunlar. Ben hayatımda ilk kez böyle bir şey görüyorum" diye konuştu.

Şırnak'ın Cizre ve Silopi ilçelerine yapılan yoğun askeri sevkiyatın ardından, okullarda eğitim tatil edildi, öğrenci yurtları boşaltıldı, devlet hastanelerine de 'personeliniz ve malzemeleriniz hazır olsun' şeklinde talimat verildi. İlçede ulaştığımız eğitimci, sağlıkçı ve sendikacılar duruma tepkili.

İlçedeki teyakkuz durumu sürerken, İstanbul'daki sağlık çalışanlarına da dün akşam gelen mesajlarda Cizre, Şırnak ve Silopi'de 'acil' görevlendirilmek üzere UMKE (Ulusal Medikal Kurtarma Ekipleri) ekiplerinin hazır olması, bu sabah itibarıyla bölgeye nakillerinin gerçekleştirileceği belirtildi.

Uğur, öğretmenlerin "Bizim üzerimizden topluma korku pompalanmaya çalışılıyor, öğretmen boşaltılırsa o zaman facia olacak mesajı veriliyor" dediğini aktardı.

BAŞHEKİM: TÜM DOKTORLAR HASTANEDE KALSIN

Ayrıca "Hazır olun" mesajının gittiği belirtilen Cizre'deki sağlıkçılara da ulaştık. Cizre Devlet Hastanesi'nden ulaştığımız sağlıkçılar polikliniklerin kapalı olduğunu ve hastalarda ciddi bir azalma olduğunu aktardı. Şırnak Tabip Odası yöneticisi Heja Sarıyıldız, başhekimin "Bütün doktorlar hastanede kalsın" dediğini aktardı.

Meryem YILDIRIM

13 Aralık 1980'den BERİ HEP 17 YAŞINDA OLAN DEV ÇOCUK!

Mahfuz Kutlu'nun hayatı "Kürt çocukları neden dağa çıkar"ın özetidir

Pozantı Cezaevi'nde Kürt çocuklarına yapılan vahşeti duymayanınız kalmamıştır. Kamuoyunda "taş atan çocuklar" olarak bilinen mağdurlar, cezaevinde tecavüz, taciz ve işkencelere maruz kalmışlardır. Olayın açığa çıkmasıyla beraber mağdur olan çocuklar Sincan Cezaevi'ne sürgün edildiler. İşkence ve kötü muamele burada da devam etti. Bu çocuklara toplam 578 yıl, 11 ay 6 gün hapis cezası ve 978 bin 180 TL adli para cezası verilmiştir. Yine 2012 yılı içerisinde Mersin Valiliği tarafından Pozantı çıkışlı çocukların ailelerine toplam olarak 1 milyon 270 bin TL idari para cezası verildi. Tahliye olan çocuklara ajanlık dayatması yapıldı. Direnen çocuklar yaşadıkları şehirden çıkmaları için tehdit edildiler.

Pozantı mağdurlarından "M.K" kimdir? 17 yaşına tam 29 gözaltı 11 cezaevi sığdıran Mahfuz Kutlu'dan bahsediyorum. İlk cezaevi deneyimini daha 13 yaşında iken; devletin ailesini Şırnak'tan zorla göç ettirdiği Mersin'de yaşadı. 2013 YSK protestolarında hedef gözetilerek gaz bombasıyla yüzünden yaralandı. Ağır yaralı olan Mahfuz yoğun bakımda hayata tutunmak için direndi ve yaşama tutundu. Hayati tehlikesi devam etmesine ve düzenli ilaç kullanmak zorunda olmasına rağmen savcılık tarafından gözaltına alındı. Dönemin İHD yöneticileri ve çok sevdiği ve destek aldığı sevgili Dr. Didem'in çabaları ile serbest bırakıldı. 17 yaşına 29 gözaltı 11 cezaevi sığdıran bu minik yürek Pozantı vahşetini, Sincan ve Şakran işkencesini yaşadı. Sincan'dan Şakran'a sürgün edildiğinde görüştüğü avukatının karşısına ayağını sürüyerek ve acılar içinde çıkmıştı Mahfuz. Buna rağmen Sincan'da kalan arkadaşları için endişelerini dile getirecek kadar da koca yürekliydi.

Tahliyesinin ardından Mersin'deki ailesinin yanına dönen Mahfuz burada sürekli tehdit ve tacize uğradı. Babası o günleri "oğlumu delirtmeye çalışıyorlar" sözleriyle anlatır. Mahfuz kısa ömrünü hep direnmeyle geçirdi. "Şehri terk et" baskıları nedeniyle ailenin de kararı ile Memleketi Şırnak'a gitti. Burada da sürekli tehdit edildi. "Ya dağa çık ya da başına kötü işler gelir" tehditlerine, ajanlık tekliflerine dayanamayıp yüzünü özgür dağlara çevirdiği öğrenildi. Kısa ve acılı ömrüne bir de gerillacılığı sığdıran Mahfuz Kutlu'nun, 6 Eylül 2015 günü Çarçella / Geliye Doski alanında çıkan çatışmanın ardından direniş, işkence, cezaevi, sürgün dolu kısa yaşamını yitirdiği bilgisi geldi.

Mahfuz Kutlu'nun hayatı "Kürt çocukları neden dağa çıkar"ın özetidir.

Roboski ve Kürt Halkının Yaraları Kanamaya Devam Ediyor

□ Ahmet ÇAVLI

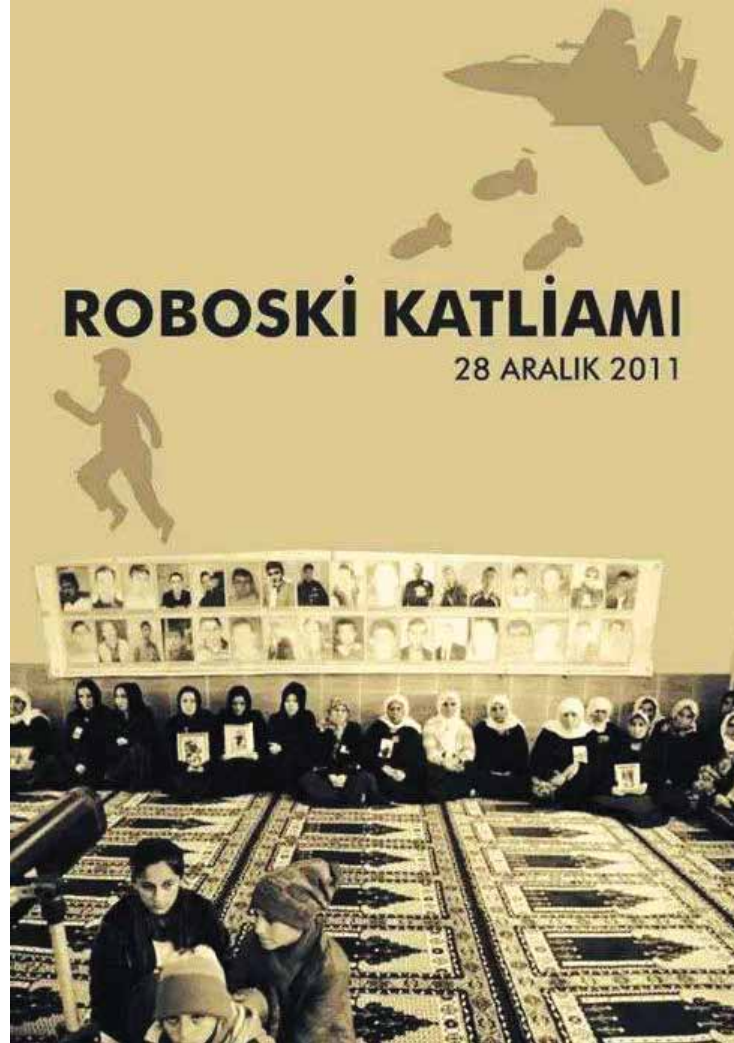
Uzun yıllar boyunca TC'nin inkâr ve imha politikalarına maruz kalan Kürt halkının yüreği, en taze yaralardan biri olan Roboski katliamının acısı ile sızlamaya devam ediyor. Çoğu çocuk 34 Kürdün devlet eliyle katlinin üzerinden üç koca yıl geçmiş olmasına rağmen sorumluların hiçbirini gerçekleştirildikleri bu katliamın bedelini ödemiş değil. Üstelik Genelkurmay Askeri Savcılığı'nın Roboski ile ilgili yaptığı soruşturmada takipsizlik ve gizlilik kararı vermesiyle TC resmi olarak kendini aklanmış gösterdi. Savcılık, soruşturmada adı geçen şüpheli generaller hakkında kovuşturmaya gerek olmadığına, şüphelilerin "kaçınılamayacak" bir hataya düştüklerine karar verdi.

Bu karara göre "TSK personeli TBMM ve bakanlar kurulu kararları çerçevesinde, kanunun emrini icra kapsamında kendilerine verilen görev gereklerini yerine getirdikleri, görevi yerine getirirken kaçınılmaz hataya düştükleri, dolayısıyla eylemleri hakkında kamu davası açılmasını gerektiren sebep bulunmadığı anlaşıldığından" kovuşturmayaya yer yokmuş. Neden kavuşturmayaya gerek yoktur, çünkü Kürtlerin ölmesi veya öldürülmesi mubahtır. Her Kürt Mahmut Esat Bozkurt'un söylemiyle büyümelidir, Kemalist sistemi iyi tanımalıdır. En iyi Kürt ölü Kürttür, en iyi Kürt köle Kürttür gerçeğini hissederek büyümeli, dostunu düşmanını tanımalıdır, Adiloş bebeler memeye böyle saldırmalıdır. Yani, devletin vahşi saldırısı ile kaybettiği yavrusunun açık kalan gözlerini kapatmaya çalışan babalar, analar, çocuğunun parçalarını bulamadığı için bedenini toprağa eksik gömmenin acısını yıllarca içinde taşıyacak analar bu "kaçınıla-

mayacak" hatayı kabullenip kaderlerine razı olmalıymış.

Dönemin Başbakanı Erdoğan'ın "Büyük bir dikkatle meseleyi takip ediyoruz ve edeceğiz, yaşananların aydınlanması için tüm imkânlarımızı kullanıyoruz" sözlerinin Kürt sorununa ilişkin konularda pek çok kez tekrarladığı, oyalayıcı boş laflardan olduğu da bunca süre boyunca kollarını kıpırdatmamış olmalarıyla ortaya çıkmış durumda. RTE nasıl ki şu dönemde Amed Sur'da, Cizre'de, Nusaybin'de, Şırnak'ta, Silopi'de, Derik'te, Kürdistan'ın her tarafında saldırı emrini Başbakanla birlikte veriyorsa Kürdistan'da katliam talimatını verebiliyorsa, seçilmiş insanları Meclis'te istemiyorlarsa, Meclis'te ezeriz geçeriz diyorlarsa, bir Genel Başkan'ın Rusya'ya yapacağı dostane ziyareti ihanetle suçluyorlarsa, Roboski'nin bu sistem tarafından aydınlatılması mümkün değildir. Nitekim inişli çıkışlı bir biçimde sancılar içerisinde ilerleyen "çözüm süreci"nde, havanın en ılımlı olduğu günlerde bile Roboski katliamının adını anmayan hükümet, bu konuda sadece tazminat konusunda bir girişimde bulunmuştur. Hükümetin iş bilir esnaf tavrıyla sergilediği bu hoyratlık da evlatlarını kaybeden ailelerin ve Kürt halkının canını daha da acıtmaktan başka bir sonuç vermemiştir.

Roboskili aileler sorumluların gerekli cezaları alması için mücadelelerini her türlü baskıya rağmen sürdürüyorlar. Hükümetin umursamaz tavrı karşısında evlatlarını kaybeden ailelerin "Tazminat konusunun söylenmesi bile bizim yaramızı her gün daha çok açmaya başladı. Biz bunu en son söylenecek söz olarak görüyoruz. Bu insanların failleri bulunmadığı sürece Başbakan'ın dile getirdiği tazminatı kesinlikle almayacağız" sözleri

de hükümetin bu meseleyi ucuz yollarla örtbas etme gayretlerinin karşısında kararlı bir iradenin olduğunu göstermektedir. Bu yüzden Kürtlerin eski Kürtler olmadığı parayla alınacak satılacak bir halk olmadığını herkes bilsin, 'Kürt Memet nöbete' dönemi bitmiştir, onurlu şerefli özgür yaşamı hedefine koyan halklarla birlikte demokratik bir Türkiye'de yaşamak istediklerini herkes duysun.

Roboski'de devlet zulmünün açtığı yara halen kanamaktadır. Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi güçleri, halklar, ezilenler, emekçiler, haklı temellerde mücadele eden tüm ezilenlerin olduğu gibi ezilen Kürt halkının da yanındadır. Ezilen Kürt halkının mücadelesinin bir parçası olarak Roboskili ailelerin adalet

Katliamcı soykırımcı burjuvaziye tarihe gömecek olan Türkiye işçi sınıfı, onurlu kararlı militan Kürt özgürlük hareketi, halkların kardeşçe bir arada yaşayacağı, sömürsüz, özgürlük dolu bir dünya yaratacağız. Erdoğan, demokratik insancıl Kürt halkının taleplerine ise kulaklarını tıkıyor; bıraktık Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını tanımayı, Kürt kimliğinin anayasal güvence altına alınmasına dahi karşı geliyor. Kürt halkına hapis, katliam, baskı, zulüm reva görüyor.

Ama tarih bize gösteriyor ki ezenlerin baskıları hiçbir zaman halkların isyanlarını durduramamıştır. Hiç bir dönemde ne Vietnamda, ne Laos'ta, Kamboçya'da, Mozambik'te, ne de İkinci Dünya Savaşı'nda Hitler rejimi bile sivil halkın, halkların yaşadığı yerleri tanklarla, helikopterlerle top yekün saldırı yapılmamıştır, saldırıların top yekün yapıldığı yer Kürdistan olmuştur. Sessizlik ihanettir, Türkiye işçi sınıfına, Mustafa Suphi'ye, Kemal Türkler'e yakışır biçimde herkes ayağa kalkmalı direnişe destek vermelidir. Bir daha Roboski'ler olmaması için ortak mücadele geliştirilmeli, faşizme geçit verilmemelidir. Ancak o zaman bu ülkede bir daha yeni Roboski'ler olmayacaktır.

**Politika
Gazetesi'ni
Okuyun,
Okutun!
Abone Olun,
Abone Bulun!**

İsrailleşen Türk Devleti ve Kürtler

□ Yusuf KÖSE

Ulusal sorununu çözmeyen bir devletin burjuva "demokratlığı" söz konusu olamaz. Türk devletinin tarihinde, burjuva anlamda "demokrat"lığı oldukça sınırlı olmuştur. Sınırlı yıllar içinde burjuva "demokrasisi"ni uygulaması, dış koşulların ve iç koşulların (işçi sınıfı ve emekçilerin) dayatması sonucu olmuş, ama, işçi ve emekçiler ve başta Kürtler olmak üzere diğer azınlık uluslar üzerindeki faşizm sopasını da hiç bir zaman elinden bırakmamıştır.

Kürt sorunu demokratikleşme sorudur. Çünkü ulusal sorunun özü budur. Ezilen ulusun varlığı, burjuva anlamda "demokrasi" ile bağdaşmaz. Ve ezilen ulus üzerindeki tahakküm, baskı, zulüm ve şiddet, sadece ezilen ulusa yönelik olmaz, ezen ulusun mensuplarına, yani halkına yönelik olur. Bu bağlamda, Kürt halkı ile Türk halkının kaderi ortaktır. Kürt halkının ve bir bütün olarak Kürt ulusunun haklı mücadelesini desteklemeyen, sahip çıkmayan ve ona omuz vermeyenin, demokratlığı ve hatta burjuva demokrasisinden yana olduğu kuşku götürür.

Bugün, burjuva anlamda dahi demokrasi isteyenlerin, Kürt ulusunun haklı mücadelesini desteklemesi gerekir. Çünkü Kürtlerin mücadelesi, en yalın anlamıyla bir demokrasi mücadelesidir.

Nedir bunlar:

- 1- Bugün özelinde özerk yönetim
- 2- Anadilde eğitim
- 3- Daha genel anlamda söylenirse; kendi kaderini özgürce tayin etme hakkı.

Kürt ulusu kendi kaderini özgürce tayin etmeden Kürt sorunu bitmeyecek, ve Türk egemen sınıfların Kürtler üzerindeki baskı ve zulmü de sona ermeyecektir.

Gelinen aşamada, Kürtler; örgütsüz, silahsız ve kendi ulusal demokratik haklarına sahip çıkmayan Kürtler değildir. Bunların hepsi var ve bir çok cephede savaşacak kadar, örgütlü, silahlı ve kendi ulusal haklarını savunacak kadar ulusal sorunlarına duyarlı bir ulusal yapısı var. Böyle bir örgütlenme ve kitlesel sahiplenme karşısında Türk devletinin tankları, topları ve paramiliter güçleri Kürtlere artık boyun eğdiremez.

Kürtler, 12 Eylül ya da 1990'ların başındaki gibi de değildir. Ne bölgedeki durum eskisi gibi ne de Kürtlerin örgütsel, askeri ve siyasal durumları eskisi gibi. Oysa, Türk devleti, her ne kadar Türk kitlesinin önemli bir bölümünü (milliyetçilik temelinde) arkasına almış olsa da, iyice teşhir olmuş durumdadır. ABD ve AB emperyalistlerinin destekleri de, Kürtlere boyun eğdirmeleri ne yetmeyecektir.

Türk milliyetçiliği ve şovenizm, devle-

te, Kürtlerin ulusal mücadelesini bastırmaya yetmediği gibi, osmanlılık rüyaları da Kürtlerin mücadelesini geriletmeye yetmeyecektir. Savaşan güçler açısından olgu ve süreç dünden çok farklıdır. Türk devletinin askeri gücü ne olursa olsun, karşısında örgütlü bir halk vardır. Bu bağlamda, bu süreç Kürtlerin lehinedir.

Türk devletinin, 1 Kasım 2015 seçimlerinden sonra, Kürdistan illerinde sokağa çıkma yasakları ve askeri saldırıları sonrası, artık Kuzey Kürdistan "Türkiye Kürdistanı" olmaktan da çıkmıştır. Bu süreç hızla geliş-

mekte ve Türk devletinin vahşice saldırısı, Batı (Rojava) ve Kuzey Kürdistanı hızla birleşmeye götürmektedir. Ortalarından zorla sınır çekilmiş bu iki halkın birleşmesi ve birlikte hareket etmesi için bütün koşullar olgunlaşmıştır. Çünkü, Türk devleti açıktan kendi vatandaşları olarak gördüğü Kürt halkına savaş açmıştır. Bu savaş durumu, Kuzey Kürdistan Kürtleri'nin "Türk vatan-daşı" olmadığına açık bir kanıttır. Ve bu halkın geriye dönüşünü beklemek siyasal saflık olur.

Kuzey Kürdistan'ın durumu Filistin gibidir. İsrail Filistin halkına boyun eğdiremediği gibi, faşist Türk devleti de bütün askeri gücünü Kürdistan'a yığsa da, Kürtlere boyun eğdiremeyecektir.

Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri Kürt halkının bu haklı mücadelesinin yanında olmalı ve ona açıktan destek vermeli ve omuz omuza savaşmalıdır. İşçi sınıfı hareketinin gelişmesi ve çeşitli uluslardan işçi sınıfının birliğinin sağlanması, bugün özgülünde ezilen ulusun ulusal demokratik hakları için verdiği mücadeleyi desteklemekten ve faşist Türk devletinin zorbalığına karşı direnenlerle yan yana olmaktan geçiyor. Bu mücadele, aynı zamanda, ülkenin demokratikleştirilmesi mücadelesidir. Ezen ulus milliyetçiliğini ve sosyal şovenizmi yıkmanın bir yoluda budur.

Kürdistan illerinin tank ve toplarla bombalanmasının Türkiye'nin batı illerin-

de yaşanmayacağını düşünenler yanılır. Sınıf çıkarları için Burjuvazi, kendi halkını katletmekten çekinmedi ve çekinmeyecektir.

Egemenler arası çelişkilerin keskinleşmesinin emperyalist savaş tehlikesini kapıya getirip dayattığı bir süreçte, ve buna bağlı olarak, bölgede olanca hızıyla süren savaşlar; Türk devletinin eski, normal "barış" sürecine döneceğini düşünenleri yanıltır. Türk egemen sınıfları, dışarıda ve içeride savaş durumunda kalacaktır. Komünist ve devrimciler, siyasal mücadele

taktiklerini buna göre şekillendirmelidir.

Örgütlü bir halkı hiç bir güç yenemez. Türk egemen sınıfları bu halkın ortasında defalarca bomba patlatmış ve sayısız katliamlar yapmıştır. Buna karşın, halk yılmamış ve her fırsatta başını kaldırmaya ve direnmeye çalışmaktadır. Bu anlamda, işçi sınıfı ve emekçilerin gücü küçümsenmemelidir. Kitle direnişlerinin örgütlenmesi için daha militan çabalar harcanmalıdır. Kitlelerin önemli bir bölümünün, devletin demokratik güçlere karşı savaşından ve saldırganlığından hiç memnun olmadığı ve en asgarisinden bu iktidarın gitmesini istedikleri ortadadır. Bu toplumsal olgu, devrimcilerin lehine ve faşist devletin ise aleyhinedir.

1994'lerde, PKK'yi dağlarda yalnız bırakıp "alan temizliği" taktiği ile Kürtleri zorla köylerinden göç ettirip şehirlere yığan Türk devleti, bugün de Kürtleri batıya sürmeye çalışıyor. Dünyü taktik, nasıl ki, Kürtlerin sürüldüğü illeri birer hendek savaşı verecek duruma getirmişse, çok yakın bir zamanda batı illerini de hendek ve barikat savaşlarına dönüştürecek.

Türk Burjuva devleti Kürtlere savaş açmakla, çözümsüzlüğün çözümüne savaş açmıştır. Devletin bildiği tek çözüm; katliamlarla sindirmek ve ezmek. Ancak, halkın da yaşamak için bildiği tarihsel bir şey var: Örgütlenmek, silahlanmak, savaşmak ve asla boyun eğmemek...

Gündem Üzerine

□ Mesut SAKALLI

Marx, "Bir kediye köşeye sıkıştırırsanız o da son çare olarak sizi tırmalayacaktır. Devrimci şiddet tercih değil doğanın ve diyalektiğin yasaları gereği zorunluluktur" diyor.

Peki egemenler en çok ne zaman ve hangi durumlarda güç gösterisi yapar?

İşte basit dille anlatmaya çalışırsak; şöyle bir sonuç çıkıyor ortaya...

Egemen yapı; sermaye devletini kurdu kuralı, işçi sınıfı, emekçiler ve azınlık olarak gördüğü halklar üzerindeki baskı ve zulmünü her seferinde şiddetin dozajını daha da artırarak sürdürüyor.

Hal böyle olunca pek tabii şiddet görenler de, kendi savunma mekanizmalarını kendi savunma yöntemlerini geliştiriyor.

Sırf bu basit anlatımdan bile Kürt Özgürlük Hareketi'nin hangi şartlarda savaş yolunu seçtiğini okuyabilmeli.

13 yıllık süreçte sermayenin talepleri doğrultusunda ekonomiyi dizayn ederken; işçi sınıfını ve çalışanları "yaşayabilme kaygısı" dışında tüm kaygılardan uzak tutmaya çalışıyor iktidar.

Sınıfı, sınıf savaşımından koparıp basit insani taleplerini savunmaktan bile geri durmaya zorluyor.

Lakin sınıf, özellikle metal iş kolu özelinde artan sınıfsal hareketle birlikte emin adımlarla sarılıyor sınıf savaşımina.

Sermaye devleti köşeye sıkışıyor. Sıkışıkça yeni baskı ve zulüm alanları yaratıyor.

Hatta yıllardır dönüp dönüp açtığı kabuk bağlamasına bir türlü müsaade etmediği yaraları yeniden deşiyor.

Zulümler artıyor!

Kürt illerinde katliamlar, dış ve iç politikada yaratılan suni krizlerle oyalatılan halk ve temel yaşamsal ihtiyaçlara muhtaç bırakılarak susturulmaya çalışılan işçi sınıfı...

Sermaye devletinin birkaç savaş metodu sadece.

Fakat artık sökmez!

Çünkü işçi sınıfı da, Kürt Özgürlük Hareketi dinamikleri de, bu kokuşmuş yapının artık son çabaları olduğunu iyi biliyor.

Rusya'nın Suriye Angajmanının Arka Planı Üzerine (I)

□ Murat Çakır

BM Güvenlik Konseyi daimi üyesi Rusya'nın Suriye iç savaşına müdahil olması ve Suriye hükümetinin isteğiyle askeri operasyonlara başlaması, Türkiye ve dünyadaki ilerici güçler ve barışseverler arasında farklı açılardan yorumlanmakta. Müdahaleyi, Rusya'yı da emperyalist cephe içerisinde görerek, emperyalistler arası kapışma olarak nitelendirenlerden, AKP rejimi ile olan ihtilafı ve Suriye'deki cihatçı çetelere karşı etkin saldırıları nedeniyle Putin sevgisini keşfedenlere kadar geniş bir yelpaze ile karşılaşmak olanaklı.

Rusya'nın emperyalist bir güç olduğunu, ama aynı zamanda anti-emperyalist de olmadığını Politika Gazetesi'nin 22. sayısında yeterince kanıtladığımızı düşünüyoruz. Diğer taraftan Rusya'nın gerek askeri alanda, gerekse de siyasi ve diplomatik açıdan attığı adımların genel anlamda emperyalist güçler ile Suudi Arabistan ve Türkiye gibi bölge egemenliği peşinde koşan taşeron güçlerin stratejik hedeflerini tökezlettiğini de söyleyebiliriz. Ancak Rusya'nın Suriye'deki angajmanını salt Suriye'deki çıkarlarıyla açıklamaya çalışmak da yetersiz olacaktır. Dünya siyasetinde oynadığı rol açısından ve uzun vadeli hedefleri temelinde Rusya'nın Suriye bataklığına girmesinin nedenleri hayli karmaşık ve çok boyutludur.

O nedenle Rusya'nın stratejik hamlelerini, dünya siyasetine yönelik politikalarını, ilişkilerini ve bilhassa ekonomi politik nedenleri ayrı ayrı ele alarak irdelemek gerekiyor. Doğru bir tahlil yapabilmek, bu tahlil temelindeki çıkarsamalarla gelişmelerin alabileceği yönü tahmin etmek ve farklı çıkarlar ile çelişkilerin çıkardığı toz ve dumanın ardındaki gerçek resmi görebilmek için böylesi bir irdelemeye ihtiyaç var. Bu sayıdan başlayarak Rusya'nın angajmanının arka planını masaya yatıracağız. Çalışmanın kapsamı nedeniyle irdelememizi tefrika biçiminde yayınlamayı ve gelişmeleri, olanaklı olduğu ölçüde farklı açılardan değerlendirmeyi amaçlıyoruz. On beş günlük bir gazetenin sınırlarına işaret ederek, dipnot kullanmayacağımızı da belirtmeliyiz. Ama ilgilenen okurlara istenmesi durumunda dipnot bilgilerini iletebiliriz. Güncel gelişmelerin dayatmasıyla duruma göre araya farklı konuların da girebileceğini anımsatırız.

Suriye, İsrail ve Rusya

Hiç bir gelişme tarihsel bağlantılarından, maddi koşullarından ve ekonomik politik arka planından bağımsız ele alınamaz. Bu, Rusya'nın 1989-1990 karşı devriminden sonra yeniden bir "Global Player" konumuna gelmesi için de geçerlidir. Elbette Rusya'nın bu konumu elde etmesinde Şanghay İşbirliği Örgütü ve BRICS ülkelerinin gelişiminin de bir etkisi var. Bu konuda Almanya'daki Bremen Eyalet Bankası Analiz Bölümü şefi **Folker Hellmeyer**'in bir tespiti hayli açıklayıcı: *"Bence Moskova - Pekin - BRICS yayı kazanıyor. (...) 1990'da bu ülkelerin dünya çapındaki yurt işi Gayri Safi Hasıla'daki oranı yüzde 25 idi. Bugün ise bu ülkelerin GSMH toplamındaki oranları yüzde 56. Dünya döviz rezervlerinin yüzde 70'ini kontrol ediyorlar. Yılda ortalama yüzde 4-5 büyüyorlar. Yükselen ülkeler sektöründe kendi mali sistemlerini oluşturuyorlar. Gelecek oradadır. Moskova ve Pekin olmaksızın dünyadaki hiç bir sorun çözülemez."*

Uluslararası sermaye kurumlarının ve emperyalist güçlerin özelde Rusya, genelde ise BRICS ülkeleri üzerine yaptıkları değerlendirmeleri, gelişmeleri açıklamak için daha sonraki yazılarda ele alacağız. Şimdi ise resmin, daha doğru bir deyimle, Puzzle'in küçük bir parçasına bakarak başlayalım.

Yıllar öncesinde George W. Bush yönetiminin "Büyük Ortadoğu Projesine" şekil verdiği dönemde, Irak, Suriye ve Türkiye'den geçecek doğal gaz ve petrol boru hatları, genel olarak enerji kaynaklarının, üretimin ve nakliyat yollarının kontrol altına alınması, ABD'nin Suriye politikaları için yaşamsal önem taşımaktaydı. Günümüzde de bu önem azalmamıştır, ama devreye yeni faktörler girmiş durumdadır. Bu faktörlerden birisi İsrail'dir.

Suriye, İsrail için sadece stratejik açıdan değil, doğal gaz nakliyatı ve petrol kaynakları açısından da önem kazanmıştır. Dolayısıyla İsrail'in Rusya karşıtı cephede yer almasının bir nedeni daha oluşmuştur. Bu ise tersinden Rusya'nın Suriye'de angajmanını artırmasının nedenlerinden bir tanesidir.

İsrail 1967'deki altı gün savaşından bu yana işgal ettiği ve özellikle su kaynakları nedeniyle yaşamsal önem atfettiği Golan

Tepelerini, Suriye iç savaşının başlamasıyla daha geniş bir koruma altına aldı. 2013 yılında Alman basınında yer alan küçük bir haber, İsrail'in Golan Tepeleri ile ilgili olarak yeni adımlar atmaya başladığına işaret ediyordu. Suriye sınırına yaklaşık 70 kilometrelik güçlendirilmiş sınır çiti kuran İsrail, ABD'li "Genie Energy" adlı enerji tekeline Golan Tepelerinin 400 kilometrekarelik güney bölgesinde petrol ve doğal gaz arama lisansı vermişti.

Golan Tepeleri İsrail açısından ol-
dum olası büyük stratejik öneme sahip ve İsrail ordusunun hem Suriye'ye hem de Lübnan'daki Hizbullah güçlerine karşı geliştirdiği saldırılar için askeri açıdan vazgeçilmez bir mevzii. İsrail bu nedenle, BM'de alınan tüm yaptırım kararlarına rağmen, Golan Tepelerini kendi toprağı gibi görüyor ve 14 Aralık 1981'de yürürlüğe soktuğu bir yasa ile Golan Tepelerinde "İsrail yasalarını, yargısı ve idaresini" geçerli kıldı. Doğu Akdeniz'deki "Levan-te Havzasında" bulunan devasa doğal gaz kaynaklarından gaz çıkartmaya başlayan İsrail, Kerkük'ten başlayarak Rojava'dan geçmesi ve Ceyhan'a ulaşması planlanan yeni boru hattına Golan Tepelerinden geçerek Kilis civarında bağlantı yapmayı planlamaktadır. Şimdi ise Golan Tepeleri petrol kaynakları açısından da ayrı bir önem kazanmış durumda.

Şahinler Yuvası Genie Energy

New Jersey eyaletinin Newark kentinde merkezi olan Genie Energy tekeli salt bir petrol ve doğal gaz şirketi değil. Aynı zamanda ABD burjuvazisinin en saldırgan ve en gericisi kesimlerinin temsilcileri arasında sayılan isimlerin de yer aldığı etkin bir şirket. Şirketin danışma kurulu şu isimlerden oluşuyor: Dick Cheney, James Woolsey, Bill Richardson, Jacob Rothschild, Rupert Murdoch, Larry Summers ve Michael Steinhardt.

Bu isimlere yakından baktığımızda, ne demek istediğimiz daha kolay anlaşılır: Dick Cheney, 1989-1993 yıllarında ABD Savunma Bakanı ve 2001-2009 yılları arasında da George W. Bush hükümetinde başkan yardımcısıydı. Cheney, Paul Wolfowitz ile birlikte bugün ABD'nin devlet aklı sayılan "Wolfowitz Doktrininin" mimarlarından. 2001'e kadar dünyanın en büyük petrol tekellerinden birisi olan "Halliburton" tekelinin CEO'su olan Che-

ney hâlâ CIA ve Pentagon üzerinde büyük etkiye sahip.

Eski CIA müdürlerinden olan James Woolsey, "Neoconlar" olarak adlandırılan muhafazakârların önde gelen düşünce kuruluşlarından "Foundation for Defense of Democracies" (Demokrasileri Savunma Vakfı) başkanı ve Washing-ton'daki güçlü İsrail lobisi "WINEP" (Yakın Doğu Politikaları Enstitüsü) üyesi. Woolsey aynı zamanda Cheney, Don Rumsfeld ve Bush hükümetlerinin diğer şahinleriyle birlikte "Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi" PNAC'in hazırlayıcı ekibinde yer aldı.

Bill Richardson, ABD'nin eski Enerji Bakanı. ABD'li ve Britanyalı bir dizi medya tekelinin sahibi olan Rupert Murdoch, PNAC kurucularından Bill Kristol'un yayınladığı neoconcu "Weekly Standard" gazetesini finanse ediyor ve ünlü "Wall-Street Journal"ın sahibi. Larry Summers ise, ABD'li bankaları koruma altına alan yasaların mimarı olan eski maliye bakanlarından. İsrail lobisinin tanınmış isimlerinden olan Michael Steinhardt da "Demokrasileri Savunma Vakfının" yönetim kurulu üyesi ve aynı zamanda bir Hedge fonunun spekülâtörü.

Doğrudan Rusya ile ilgisi olan kişi ise Lord Jacob Rothschild'dir. Rothschild ailesinin üçüncü büyük finans tekeli olan "RIT Capital Partners PLC" adlı şirketi kuran ve yöneten Jacob Rothschild, Genie Energy'nin büyük hissedarlarından. Tanınmış Rus oligarkı Michail Chodorkowski tutuklanmadan önce Rusya'da yerleşik "Yukos Oil" tekelineki hisselerini gizlice Rothschild'e devretmişti.

Görüldüğü gibi Golan Tepelerinde petrol ve doğal gaz arama lisansını alan Genie Energy sıradan bir şirket değil, dünyanın en büyük emperyalist gücünün devlet aparatı ve silahlı kuvvetleri üzerinde büyük etkisi olan, ABD'nin uzun vadeli stratejilerini belirleyen ve Rusya'yı dize getirmeye çalışan isimlerin kontrolü altındaki bir tekindir.

Golan Tepeleri ve Petrol

Rusya'nın, Suriye hükümetinin isteği üzerine cihatçı çetelere karşı hava saldırılarını başlatmasının ikinci haftasında, 8 Ekim 2015'de gene Alman basınında yer alan bir haber dikkat çekiyordu: Genie Energy tekelinin İsrail'de kurduğu "Afek Oil&Gas" adlı şirketin jeologlarından Yu-

val Bartov, “Golan Tepelerinde ülkenin günlük petrol ihtiyacını uzun yıllar boyunca karşılayacak büyüklükte bir petrol yatağı” bulduklarını açıklıyordu. İsrail kamuoyunda uzunca bir süredir çevreye vereceği zarar ve su kaynaklarına yönelik tehdit nedeniyle protestolarla karşılanan petrol ve doğal gaz araması, tam da Suriye’deki iç savaşın yeni bir ivme kazandığı günlerde bir sonuca ulaşmıştı. Borsalara ve yatırımcılara yönelik yayın yapan farklı gazeteler ve internet sayfaları, İsrail’in Suudi Arabistan’dan sonra ikinci büyük petrol üreticisi olma fırsatını yakaladığı iddiasını ileri sürüyorlardı. Genie Energy ve Afek Oil&Gas yetkilileri, “*gerekli koşullar yaratıldıktan sonra 2020’den itibaren günde en az 50 bin varil petrol üretebileceklerini*” açıklıyorlardı.

Üretim için gerekli olan en önemli “koşul”, üretilen petrol ve doğal gazın “müşteriye” güvenli bir biçimde nakledilebilmesidir. Suriye’den geçmesi planlanan yeni boru hatları planlarını göz önüne getirdiğimizde, Suriye’de yürütülen vekalet savaşlarının neden günümüzdeki seviyeye ulaştığını görebiliriz. O açıdan, zaten Golan Tepeleri konusunda uzlaşmaz bir tavır sergileyen İsrail’in bundan itibaren daha da uzlaşmaz olacağını ve Suriye’deki Esad rejimini alaşağı etmek için daha fazla çaba göstereceğini öngörebiliriz. Netanjahu hükümeti şimdiden Golan Tepelerini elinde tutacak adımları atmaya hazırlanıyor. Örneğin “Diyaspora Meseleleri ve Eğitim Bakanı” olan, aşırı sağcı-köktenci “Yahudi Evi Partisi” başkanı Neftali Bennett, İsrail’in önümüzdeki beş yıl içerisinde Golan Tepelerine yüz bin yeni yerleşimci göndermeyi planladıklarını açıkladı. İsrail hükümeti, “*çözülmekte olan Suriye devleti, Golan Tepelerinin geri verileceği istikrarlı bir devletin olmayacağını gösteriyor*” diyerek, uluslararası hukuka hiç bir şekilde uymayacaklarını da ilân etti.

Golan Tepelerindeki petrol kaynakları bulunmadan önce de enerji taşıyıcıları konusu Suriye’deki rejimin alaşağı edilmesi ve Ortadoğu’nun yeniden düzenlenmesi politikalarının en temel motivasyonuydu. ABD, AB, İsrail, Katar, Suudi Arabistan ve Türkiye’nin Suriye temelinde ortaklaşan çıkarları üretilen petrol ve doğal gazı yeni ve güvenli nakil yollarından Avrupa ve dünya pazarlarına taşıyabilmek olarak ifade edilebilir. Her ne kadar bölgesel hegemonyayı elde etme konusunda emperyalist güçler ile bölge egemenleri arasında çıkar farklılıkları olsa da, bu temel çıkar hepsini ortaklaştırmaktadır.

Bölgede bulunan doğal gaz kaynaklarının bilhassa Avrupa’nın Rus doğal gazından “bağımsızlaştırılması” politikalarıyla ve aynı zamanda Rusya’nın NATO üyesi ülkeler tarafından kuşatılarak etkisizleştirilmesi hedefiyle de doğrudan bir ilgisi bulunuyor. Doğu Akdeniz’de bulunan devasa doğal gaz kaynakları (ki şu sıralar Mısır kıyılarında da yeni kaynaklar

keşfediliyor), Arap Yarımadasının her iki tarafındaki kaynaklar kullanılabilir ve üretilen doğal gaz Türkiye üzerinden güvenli olarak Avrupa’ya aktarılabilirse, Avrupa şu anda doğal gaz ihtiyacının neredeyse yarısından fazlasını karşıladığı Rusya’ya hiç bir şekilde enerji gereksinimi açısından bağımlı kalmayacak.

Rusya’nın enerji taşıyıcıları konusunda ekarte edilmesi ve alternatif nakliyat yollarının bulunması planları eskiye dayanıyor. Fazla gerilere gitmeden, daha 2009 yılında Suriye’deki Esad rejiminin nasıl bu planlara eklenmek istediğini görebiliriz. AKP rejiminin Suriye ile olan ilişkilerinde de belirleyici bir faktör olan yeni boru hatları planları için Esad rejiminin kazanılması görevini 2009 yılında Katar emiri üstlenmişti. 2009’da Şam’da Beşar El-Esad ile buluşan Katar temsilcileri, Esad’a Katar doğal gazını taşıyacak bir boru hattı antlaşması yapılmasını önermişti. Bu öneriye göre, Katar’ın İran Körfezi’nde bulunan Kuzey Alanı’ndan Suudi Arabistan ve Suriye’den geçen bir botu hattının Türkiye’ye ulaştırılmasını öngörüyordu. Sıvılaştırılmış gaz satışı boru hatları üzerinden satışa döndürmek isteyen Katar’ın çıkarları belliydi: üretim ve nakliyat giderlerini düşürerek, kârlarını artırmak. Ama Katar’ın bu çıkarı, aynı zamanda Rusya’nın ekarte edilmesi hedefiyle de uyum içerisindeydi. Rusya ile olan geleneksel iyi ilişkileri nedeniyle Esad, Ajans France Presse’in bir haberine göre, “*Avrupa’nın en önemli doğal gaz tedarikçisi olan Rus müttefikinin çıkarlarını korumak*” gerekçesiyle Katar’ın önerisini reddetmişti.

Esad rejimi de Avrupa’nın doğal gaz gereksiniminin farkındaydı ve nakliyat pazarına dahil olmayı hedefliyordu. Bu nedenle 2010’da Irak merkezi hükümeti ve İran ile görüşmelere başlanmış ve İran’ın “South-Pars Alanında” çıkartılan doğal gazı Avrupa’ya nakletmek için 10 milyar dolarlık yeni bir boru hattı planları geliştirilmişti. 2012 Temmuz’unda Suriye, Irak ve İran bu konuda bir niyet antlaşması imzaladılar ve Suriye’deki iç savaş Halep ve Şam’ı da içine çekecek düzeyde şiddetlendi. Cihatçı terör şebekelerinin Suriye’nin büyük kesimlerini ele geçirmesi ve vekalet savaşlarının genişlemesi, 2012’de yapılan niyet antlaşmasını etkisiz bıraktı.

Şimdi ise İsrail’in Golan Tepelerinde bulunduğu petrol rezervleri, her ne kadar henüz tam kapsamı açıklanmamış da olsa, Suriye iç savaşını doğrudan etkileyen yeni bir faktör hâline geldi. ABD emperyalizminin stratejik partneri olan İsrail, Suriye devletinin çözülmesi ve dolayısıyla Rusya’nın bölgedeki çıkarlarının hedef hâline getirilmesi için yeni bir nedene daha kavuşmuş oldu.

Ara Sonuç

Görüldüğü gibi İsrail, Rusya’nın çıkarlarını baltalamaya çalışan cephede yer

alıyor. Ama tersinden de Rusya’nın Suriye’deki askeri müdahalesi de İsrail’in çıkarlarını baltalıyor ve planlarını tehdit ediyor. Çünkü Rusya’nın Esad rejimine destek çıkması ve Suriye’nin toprak bütünlüğünü savunması, şimdiye kadar geliştirilen her türlü boru hattı projesinin istenildiği biçimde gerçekleştirilmesini engelliyor. Kaldı ki Golan Tepelerinin Suriye’ye ait olduğuna dair BM kararları ile Golan Tepelerinin belirli bir bölümü için hak talep eden Lübnan Hizbullah’ının varlıkları, her şeyi daha da çetrefilleştiriyor.

Diğer yandan Rusya’nın Suriye’de dikkate alması gereken bir başka faktör de bulunmakta: Esad rejimi sadece Rusya’ya değil, aynı zamanda –hem de daha derin ilişkilerle– İran’a bağımlı. Esad rejimi İran’ın desteğiyle cihatçı terör şebekelerinin saldırılarına rağmen ayakta kalabildi. İran, Suriye, Irak merkezi hükümeti, Lübnan Hizbullah’ından oluşan ve son dönemde Yemen’deki Husilerin katılmasıyla genişleyen “Şii Yayı” Rusya’nın stratejik işbirliğini sürdürmesi gerekli olan bir faktör.

İran, cihatçı terör şebekelerinin iletideki bir zamanda yaklaşık 20 milyon Müslümanın yaşadığı Rusya’da da bir iç tehlide dönüşmesinden kaygı duyan Putin yönetimi için çok önemli bir müttefik. Lübnan ve Irak’taki Şiilerin de siyasi desteğini alan Putin 23 Kasım 2015’de Tahran’da İran cumhurbaşkanı Hasan Ruhani ile buluşmuş ve iki devlet başkanı yaptıkları açıklamada “*İran ve Rusya terörizme karşı verilen mücadeleye işbirliği ile siyasi ve iktisadi işbirliklerini derinleştireceklerini*” açıklamışlardı.

Ancak İran’ın bu işbirliğinin ötesinde olan bir ajandası daha var: İran, ABD ve AB’nin yeniden iktisadi partneri olabilmesi ve ambargoların kaldırılması için ikili bir strateji izliyor. Bir tarafta Rusya ile işbirliğini derinleştirir, Suriye ve Irak’ta gelişmelere doğrudan müdahil olurken, diğer taraftan da nükleer programını kabullendirmek için ABD ile yakınlaşma politikasını ve AB ülkeleriyle işbirliğini sürdürüyor. Ama aynı zamanda da İsrail ve Suudi Arabistan’ın hedefinde bulunuyor.

Rusya, İran’ın bu ikili stratejisine vazgeçilmez partner kalabilmek için gereken yanıtları geliştirmek zorunda. İran’ın bölgesel etkinliğini geri püskürtmeyi hedefleyen İsrail zaten İran ile ilişkileri nedeniyle Rusya karşıtı bir pozisyondaydı. Golan Tepelerinde bulunan petrol rezervleri ve yeni boru hatları planları İsrail’i uzlaşmaz bir Rusya karşıtlığına iten nedenleri artırıyor. Rusya ise Suriye’deki angajmanını sürdürmek zorunda. Böylelikle Rusya’nın içine girdiği Suriye bataklığı daha da derinleşiyor. Ama tüm bunlar, Suriye Puzzle’nin sadece küçük bir parçası. Gelecek sayıda Puzzle’nin başka bir parçasına bakalım.

FİDEF: “Türkiye’de İnsan Hakları Ayaklar Altında!”

Aralarında çocuk ve kadınların bulunduğu suçsuz sivillerin güvenlik güçleri tarafından sokak ortasında öldürülmediği bir gün geçmez oldu. Türkiye’nin Kürt illerinde aylardan beri fiili sıkıyönetim uygulanmakta. Kentler ve yerleşim bölgeleri ordu ve polis özel timlerince ablukaya alınmış, insanlar evlerine hapsedilmiş, binalar yıkılmış ve geniş bir bölge terörize edilmiş durumda. Keyfi tutuklamalar, temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması, bombalamalar, infazlar ve imhaya yönelik yoğun baskılar gündemde. Türkiye’nin batısında ise basın ve düşünce özgürlüğünün altı oyulmuş durumda. Gazeteciler tutuklanıyor, basın kuruluşları baskı altına alınıyor ve ırkçı pogromlar örgütleniyor. Türkiye eşsiz bir hukuksuzluk ülkesine dönüşmüştür.

İşte bu Türkiye, Federal Şansölyenin “AB’nin kilit partneri” diye tanımladığı ve Federal Hükümet tarafından “güvenli ülke” olarak tanıdığı bir ülkedir. Salt iktisadi ve jeostratejik nedenlerden dolayı Federal Hükümet ve AB, Türkiye’de zaten kısıtlı olan burjuva demokrasisinin son kalıntılarının da kaldırılmasını ve diktatoryal bir rejimin inşa edilmesini onaylamaktadır. Federal Şansölyenin yaptığı hükümet açıklamasında bir taraftan Avrupai değerlerden ve “Türkiye’nin mülteci krizini çözmekte verdiği yardımdan” bahsederken, diğer taraftan askeri operasyonların mağdurlarına ve AKP rejiminin faşizan uygulamalarına değinmemesi eşi görülmemiş bir iki yüzlülüktür.

Zorunlu olan demokratikleşme ve barış adımlarından bahsetmek yerine, Avrupadaki burjuva demokrasilerinin tüm değerleri bir yana itilmekte ve bir diktatörlük rejimi siyasi ve askeri olarak desteklenmektedir. Aynı zamanda Federal Almanya’da Kürdistanlı ve Türkiyeli devrimciler, demokratlar, sosyalistler tutuklanmakta ve PKK yasağı gibi faaliyet yasakları gündemde tutulmaktadır. Federal Hükümet böylelikle katledilen sivillerin ve AKP rejiminin baskılarının sorumluluğuna ortak olmaktadır.

Federal hükümetin ilk etapta Alman sermayesinin çıkarlarını kolladığını biliyoruz. Söz konusu silah ihracatı, kârlar ve sınırları kapatmaya yarayan yardımlardır. Söz konusu olan emperyalist çıkarlar ve “enerji güvenliği” kisvesi altında Ortadoğu’da hegemonya kurmaktır. Bunlar Avrupa’da ve tüm dünyada emekçi insanların çıkarlarına aykırıdır. Bu politika, bizim kabul edemeyeceğimiz bir politikadır.

Bu nedenle Federal Hükümeti:

- *Diktatör AKP rejimine yönelik tüm desteği sonlandırmaya,*
- *Silah ihracatını ve yurt dışına asker göndermeyi durdurmaya,*
- *Kürdistanlı ve Türkiyeli aktivistleri serbest bırakmaya,*
- *PKK yasağını kaldırmaya,*
- *Uluslararası hukuku ve kendi anayasasını çiğnemek yerine, bunlara saygı göstermeye davet ediyoruz!*

18 Aralık 2015 / Düsseldorf

**Federal Almanya
İşçi Dernekleri Federasyonu - FİDEF
Genel Yönetim Kurulu**

Rüzgar

□ Orhan ÜSTÜN

1990'larda Sosyalist Sistemin dağılmasıyla dünyada Neo-Liberal düşünce rüzgarı estirildi. Bu rüzgar toplumları etkilediği gibi sanat dünyasını ve tek tek bireyleri de etkisine alarak insanları köklerinden koparmaya çalıştı. Çoğu kez de başarılı oldu. Ancak pusulasını doğru tutan ve diyalektik bakışında sarsılmayan, temel çelişki Emek- Sermaye çelişkisinden ödün vermeyen komünistler, estirilen bu rüzgardan etkilenmediler, etkilenmeyeceklerdir. Çünkü onlar halkı için, işçi ve emekçi iktidarı için ödünsüz mücadele eden, gerekirse işkencelerin, eziyetlerin en sertini görenler oldukları gibi gerektiğinde de düşünceleri için ölmesini bilenlerdir. Türkiyeli Komünistler de örgütlü hareketin başlangıcından itibaren, **Mustafa Suphi** yoldaşlarla yaşanıldığı gibi halkı için ölmesini ve direnmesini bilmişlerdir. Günümüzde de komünistler geçmişlerinden ders alarak ve günümüzü iyi yorumlayarak savaşımına her türlü saldırı ve hançerlenmelere rağmen devam etmektedirler.

Neo-Liberal rüzgarın tüm toplumları göreceli olarak etkilediği gözlenmektedir. Bazen sanat adına bazen de özgürlükler adına toplumları ve bireyleri köklerinden koparak futbolcu deyimiyle 'ters köşeye' yatırarak irade dışı yanlışlar yaptırılır. Bu oyunları görmek, teşhis etmek, halkına karşı sorumluluk duyanların görevi olsa da, onların da oyuna gelme tehlikesi her zaman mevcuttur.

Rüzgardan başlamışken son günlerde vizyona giren iyi niyetle toplumsal yaralarımıza eklektik bir şekilde olsa bile parmak basmaya çalışan 'Rüzgarın Hatıraları' filmine dostane eleştirilerimi yapmayı siyasi bir taraf olarak görev bildim. Filmin yönetmeni **Özcan ALPER** ortaya çıkardığı çalışmaları ile iyi niyetle toplumsal yaralara değinmeğe çalıştığını 'Sonbahar' ve 'Gelecek Uzun Sürecek' filimlerinden de bilmekteyiz. Kendisi ile yapılan

söyleşilerde de doğru yerde durduğunu görmekteyiz. Ancak 'Rüzgarın Hatıraları' filminde gördüğümüz kasıtsız hataları da geçmişimize olan saygı ve kendimize olan güvenimizden dolayı dile getirmek zorundayız. Komünist insan hiçbir zaman aciz, korkak ve ürkek olamaz. Çünkü komünistler inançlı, kararlı ve de direngendirler, olmalıdır da. Filmdeki komünist tiplere oldukça korkak, ürkek ve edilgen bir tiplemedir. Bu tiplere seçimi yanlış bir tercih olmuştur. Komünistler asla ve asla evini, yemeğini, sigarasını paylaştığı bir insanın, hangi koşullarda olursa olsun, eşiyile birlikte olmaz, olamaz. Komünistler halkı için ve yoldaşları için ölmesini bildikleri gibi dayanılmaz acı ve işkencelere de dayanmışlardır.

Filmin geçtiği yıllarda Sansaryan Han'ında ve yakın geçmişimizde bilinen işkencehanelerde komünistler bu duruşu göstermişlerdir. Ama burjuvazinin çirkin ve asılsız sözlü ve yazılı saldırılarında, biz komünistlerin ahlaki değerlere saygı göstermediğimiz sürekli

dile getirilmektedir. Bununla ilgili iğrenç ve çirkin "şapka" yakıştırmalarını bilmeyen ve duymayamız kalmamıştır. Bu nedenlerle sanatsal kaygılarla olsa bile o sahnenin işlenmesi asla hoş görülemez.

Filmde başrol oyuncusunun 1915 olaylarıyla ilgili geçmişe dönük hatırlamaları flu bir şekilde verilmesi de 1915 ile ilgili bilgi sahibi olmayanlarda 1915'in siyasi bir katliam mı yoksa doğal afet mi olduğu bile anlaşılmamaktadır. Bunun da sinema tekniği açısından yararlı olup olmadığını bilmiyorum. Ancak 1915'de katledilmiş, zorla kızları ve eşleri ellerinden alınmış bir halkın evladı ve hatta bu evlat, çocukluk yaşlarında anasına tecavüz eden birini katlederek yapması gerekeni yapmışken, kendisi için ölümü göze alan birisinin eşiyile yatması da Ermeni halkı tarafından da asla kabul edilemez. Hani, şovence Ermenileri aşağılamak için söylenen, "Haçan bir kız Ermeni, istemeden verimli", gibi iğrenç söylemlere bu hareketle çanak tutulmuştur. Ama bildiğimiz, yaşadığımız, gördüğümüz bir

gerçek vardır ki Ermeni toplumu kadirşinasdır, yapılan iyilikleri unutmamıştır. Okuduğumuz ve duyduğumuz hatıralarda yaşanan her türlü acı ve kötülüğe rağmen yapılan iyilikler hep

dile getirilmektedir.

Başkaları alkışlamadan, doğruyu ve güzeli yakalamak için dostane eleştirilerimi **Özcan ALPER** dostumuzla paylaşmak istedim.

Aram Pehlivan'ın (A. Saydan yoldaş) Saygı ile Anıyoruz

Aram Pehlivan, 1 Ağustos 1917'de (nüfus tezkeresine göre 9 Temmuz 1333'te) İstanbul Üsküdar'da doğdu. Yeni Mahalle, Boyacı Artin Sokak, Hane No: 6'da kayıtlı ailenin altıncı ve son çocuğuydu. Evleri Bağlarbaşı yakınındaydı.

Çocukluğu Üsküdar'da ve ailesinin dedelerden kalma çiftliğinin bulunduğu Küçük Çamlıca'da geçti.

İlköğrenimini Üsküdar Nersesyan-Yermonyan (1932), ortaöğretimini Galata Getronagan (1938) Ermeni okullarında, yükseköğrenimini İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde tamamladı (1949). Daha lisedeyken şiir yazmaya başladı. Sınıf arkadaşı **S.K. Zanku** ile iki sayı Ermenice "Aşghadank" [Emek] edebiyat dergisini çıkardı (1939). Üniversite yıllarında siyasi faaliyetlere katılmaya başladı. 1941'de tutuklandı, on beş ay hapis yatarak 1943'de serbest bırakıldı.

Avedis Aliksanyan ve **S.K. Zanku** ile birlikte Ermenice "Nor Or" [Yeni Gün] adlı haftalık gazeteyi çıkardı (1945). Gazete, 1946 yazında günlüğe dönünce yazı işlerinin yükünü ve sorumluluğunu üstlendi. Kısa süren siyasi serbesti döneminin son bulmasıyla birlikte gazete kapatıldı. Pehlivan tutuklandı ve üç yıl hapse mahkûm edildi. 1949'da özgürlüğüne kavuştu. Mari Anahit Tarpinyan ile kısa sürecek bir evlilik yaptı. Aynı yıl Ermenice şiirlerden oluşan kitabı **Kağaki Jğhorin Meç** (Kentin Gürültüsünde) yayınlandı. 1999 yılında Aras Yayıncılıktan çıkan **Özgürlük İki Adım**

Ötede Değil kitabı, Pehlivan'ın Ermenice şiir kitabının çevirisi niteliğinde ancak şairin o kitapta yer almayan Türkçe ve Ermenice şiirlerini de kapsıyor. 1950'de, yine S.K. Zanku ile birlikte tek yapraklık Ermenice "Girung" [Turna] aylık sanat edebiyat dergisini çıkardı. Bu arada askerliği er olarak Erzurum'a tertip edilen Pehlivan, daha derginin ikinci sayısı çıkmadan (Mayıs 1950), İstanbul'u gizlice terk etti. Haydarpaşadan trenle Adana'ya oradan Suriye'ye geçti. Halep'te bir bisküvi imalathanesi kurarak, ağabeyi Sarkis'ten öğrenmiş olduğu bu işle geçimini sağladı. 1956'da Suriye'den ayrıldı, bir süre Fransa'da kaldı.

1958'de Demokratik Alman Cumhuriyeti'ne geçip Leipzig'e yerleşti. 1962'de **Christa Fleischer** ile evlendi ve 1964'de ise tek çocuğu olan kızı **Meline** dünyaya geldi. Siyasi faaliyetlerini sürdüren Pehlivan, "Bizim Radyo"da redaktörlük ve Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Büro üyeliği yaptı.

Ölümünden iki yıl önce rahatsızlığı nedeniyle siyasi çalışmalarından çekildi. Kansere yenik düşerek 13 Aralık 1979'da Berlin devlet hastanesinde yaşamını yitirdi ve Leipzig'de toprağa verildi.

Rüzgarın Hatıraları

□ Vartkes HERGEL

Rüzgârın Hatıraları filmi, II. Dünya Savaşı yıllarında, çevirmen ve ressam olan Aram'ın siyasi nedenlerle hayatını kurtarmak için İstanbul'dan kaçışını konu alıyor. Karadeniz'de Sovyet-Gürcistan sınırındaki bir orman köyünde sıkışıp kalan Aram için bu kaçış, çocukluğuna dair kayıp bir zamanın izlerini aramaya dönüşüyor. Dönemin siyasi ve kültürel atmosferi içinde, aşk, zaman, ölüm, sürgünlük, yurt, sınırlar, özgürlük ve yüzleşme temaları, belleğin geri dönüşü olmayan karanlık koridorlarına açılan kapılar olarak beliriyor Rüzgârın Hatıraları'nda. Hatırlamak değiştiriyor her şeyi.

Rüzgârın esisiyle...

Sinopsis böyle oluşturulmuş... Geçenlerde kalabalık bir izleyici kitlesi ile izledik filmi. **Özcan Alper** kısa zaman önce girdi yaşamıma... Kendi deyişi ile bir üçlemenin son filmi oldu *Rüzgârın Hatıraları* daha önceki *'Sonbahar'* ve *'Gelecek Uzun Sürer'*den sonra...

Her biri ayrı tatta filmler. Kişisel kanım, sinemasal ve de özellikle İnsan Psikolojisinin derinliklerine inen yönü ile çok iyi bir film. Senaryo çok başarılı... Özcan Alper, Ahmet Büke ortaklığı çok güzel bir senaryo oluşturmuş.

Onur Saylak Aram karakteriyle bir kez daha dikkat çekiyor. Çıta'yı bir üste çekiyor... İlk aldığım tat, Atom Egoyan'ın *Ararat*'ındaki Arshille Gorky karakteri ile benzerlik... Aynı karamsarlık, aynı karışık ve yaralayıcı 'flashback'ler...

Bu topraklarda Ermeni olmak zor, hele ki komünist bir yazar, gazeteci olmak

ondan da zor... Aram Pehlivan'ın (=Ahmet Saydam) yaşamından yola çıkılmış... Muhtemelen son yıllarda doğudaki gerilim çok etkilemiş Özcan Alper'i, bu yüzden olsa gerek karamsar bir senaryo ile karşı karşıyayız... Film sonrası söyleşide gelen sorular da bu çevrede yoğunlaştı... Neden kara bir film, neden küçük gülümsemeler dahi olsun yaratmayan bir film, neden sürekli rahatsız izledik? O bir sanatçı. Tarzı bu. Yapılan filmi bu gözle izlemek gerek...

Aram ülkenin karışıklığında dostlarının da telkiniyle kaçmayı düşünüyor. Kalsa yok edilecek. Sınırı geçmesi için beklemesi gerekecek... Küçük bir kulübede günler nasıl geçecek... Elbette ki kendine, 10 yaşında şahit olduğu vahşet günlerine dönecek... Kömüre sığınıyor, çiziyor... Çiziyor... Her çizgi ile biraz daha şekilleniyor geçmiş. Günle kıyaslıyor... İşin içinden çıkamıyor... Onu izlerken aynı açmaza düşüyor seyirci. Darahıyoruz.

Çıkış yok... Ormanın kasveti, karanlığı, minicik kulübe üzerimize üzerimize geliyor. Ara ara kulağımıza takılan Ermenice ağıt bu duyguyu güçlendiriyor...

Dedim ya Onur Saylak muhteşem bir oyunculuk sergiliyor. 2016 da 'En İyi Erkek Oyuncu' adayım. Mustafa Uğurlu'yu da es geçmemek lazım...

... Ama özellikle de görüntüler. Özcan Alper'in işi bu. Sanki kare kare fotoğraflıyor filmi. Her üç filminden her hangi bir kareyi alıp tab edin, muhteşem bir fotoğraf ile karşı karşıyasınız. Bu bağlamda Andreas Sinanos'un kamerasını kayda geçmek gerek. Gerçekten muhteşem bir görsel ziyafet sunuyor bizlere... Bilmeyenler için Görüntü Yönetmeni'nin bir yapıtının adını versem ne dediğim daha iyi anlaşılacaktır belki de: Ulysses' Gaze (=Ulysses'in Bakışı), 1995.

Bir de küçük püf noktası: 'Sonbahar'da içeriden dışarıya, dışarıdan içeriye pence-reli kareler nefis bir tat sunmuştu. Benzeri *Rüzgârın Hatıraları*'nda da var. Belki de Özcan Alper her filminde 'pencere' metaforunu kullanacak bundan kelli... Ben kendi adıma memnunum, sizi bilmem.

Bir küçük eleştiri yer yer erotizme ulaşan sevişme sekansı ile ilgili olabilir belki... Öyle evrilmese, Aram'ın kadına sığınması noktasında dursa mıydı acaba?

Bu bir İnsan Psikolojisi'ne inen film olarak kayda geçmeli. Aram Pehlivan'ın o bizi etkileyen siyasi kişiliği beklentisi ile gidilmemeli salona...

... Ama mutlaka gidilmeli. Geçmişten bugüne bu topraklarda değişen pek bir şey yok... Faşizm hala yaşıyor... İliklerine işlemiş bu devletin... 100 yıl önce, 100 yıl sonra... Hatta şu an itibarıyla.

2 Görüş 1 Yorum

Özcan Alper'in *"Rüzgârın Hatıraları"*

filmi sözün tam anlamıyla komünistler arasında rüzgar yaptı. Sanatsal yanına diyecek yok da diyemiyoruz. Çünkü, 'sanat' da sınıflar üstü ve politika dışı bir olgu değildir. Yani iki olguyu birbirinden ayıramıyoruz. Filmin baş rolündeki Aram karakterini **Aram Pehlivan**an yoldaş ile özdeşleştirmek bizce de hem doğru olmamış, hem de 'acaba neden?' sorusunun kafamıza takılmasına neden oldu. Özcan Alper Agos gazetesindeki röportajında bu tipten Aram Pehlivan ile alakası yok deseydi durum farklı olurdu, ancak kendisi de açıkça Aram yoldaşın kitabını okuduktan sonra, o kitaptan etkilenecek bu filmi yapmaya karar verdiğini söylüyor.

13 Aralık tarihinin Aram yoldaşın ölüm tarihi olması nedeniyle, -bu da mı tesadüf- kısa özgeçmişini sunduğumuz yazıdan da göreceğiniz gibi, Aram yoldaş Sovyetler Birliği'ne değil, Suriye'ye geçiyor ve orada belli bir süre de yaşıyor ve çalışıyor. Senaryolarda 'soyutlama' yapılır, 'sanat budur' diyeceksiniz. Doğrudur, ama niye Aram yoldaş ?

Hadi onu geçtik, komünistlerin hassasiyetlerini dikkate almayan, TKP'ye isnat edilen " kötü organizasyon" intibası son tahlilde işin içinde hiç de 'ince' diyemeyeceğimiz bir anti-komünizm algısı yaratıyor. Senaryoyu politik gözle izlememek, sanatsal yanını göz önünde tutmak bu sorunu çözmiyor, çünkü senaryonun kendisi politik bir niteliğe sahip.

Biz Aram Pehlivan, yani Ahmet Saydan yoldaşı onurlu, ilkeli, tüm yaşamını komünizm davasına adanmış bir yönetici kadro olarak görüyoruz. Dolayısıyla ismi ve kişiliği ve ama özellikle mensubu olduğu Türkiye Komünist Partisi'ne, dünyanın ilk işçi-köylü iktidarı Sovyetler Birliği'ne yönelik çarpıtma içeren, soyutlama dahi olsa 'sanatsal' denemeleri hoşgörü ile karşılayamıyoruz. Komünistlerin de çok önem verdikleri değerleri olduğunu ve tüm "ideolojik kirlenmeye" karşı bu değerleri korumaya kararlı oldukları bilinmelidir. Bu senaryonun amacını anlamış değiliz desek yalan olur, anladık ama anlamlandıramadık.

Aram yoldaşı ölüm yıldönümünde saygıyla anıyoruz...

Politika

TİHV'in bu yıl 6.sını düzenlediği İnsan Hakları Belgesel Film Günleri'nin teması, "Yaşam Hakkı" ve "Barış"

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) İzmir'de İnsan Hakları Belgesel Film Günleri'nin 6.sını düzenledi. 10-13 Aralık tarihleri arasında **"Yaşam hakkı"** ve **"barış"** temasıyla düzenlenen film günleri Fransız Kültür Merkezi'nde ücretsiz olarak seyirciyle buluştu.

Film günlerine ilişkin TİHV'den yapılan açıklamada, *"TİHV in 20. Kuruluş Yılı kutlama etkinliklerini planlarken ortaya çıkan bir fikirle başladığımız ve bu yıl 6. kez düzenleyeceğimiz insan hakları belgesel film günlerinin bu yıl ki teması kutsallık atfedilen 'yaşam hakkı' ve 'barış'. Çünkü her ikisi de ihlal edildiği takdirde diğer hiçbir hakkı kullanmak mümkün olamıyor.*

TİHV olarak, dört gün boyunca İzmirli dostlarımız, insan

hakları savunucuları ve tüm sinemaseverler ile bu etkinlikte birlikte olmaktan büyük bir mutluluk ve onur duyacağız" denildi.

İslam'da Ganimet, Şehitlik ve Cennet

□ Murat ÇEYİŞAKAR

“...Kıyıda kendini bir odun yığınınında yaktı ve çok renkli kuşlar yükseldi küllerinden, Ruhü Sabah Yıldızı oldu.”⁽¹⁾

Bedir Savaşı'ndaki az sayıda Medine'li Müslüman'ın Mekke'li Kureyşlileri ağır bir yenilgiye uğratması üzerine Muhammed'in, “Kendilerine savaş açılan Müslümanlara, zulme uğramaları sebebiyle cihat için izin verildi. Şüpheli yok ki Allah'ın onlara yardım etmeye gücü yeter.” ayetinin (Hacc Suresi, 39) geldiğini açıklaması ve bunun kendisini daha sonraki savaşlar için de bağladığını düşünememiş olması tabii ki imkânsız. Nitekim kısa bir süre sonra, Bedir Savaşı'ndaki yenilgilerin intikamını almak isteyen Kureyşlilerle Uhud Dağı'nın eteklerinde giriştikleri savaşta işler, Peygamber'in ve arkadaşlarının bekledikleri gibi gitmemişti (ve ağır bir yenilgiye uğradılar).

Bedeli onlarca kayıp ve yaralı olan bu savaşın sorumluluğu, savaşa komuta eden Peygambere yüklendi. Yenilginin sebebi belli olduğu halde, Muhammed'in askerleri muhtemelen, “Bedir Savaşı'nda yanlarında olan Allah'ın, Uhud Savaşı'nda neden Hristiyanların tarafına geçtiğini” sordular. Allah'ın ayeti bu duruma açıklık getirir: “Bedir'de iki katını düşmanınızın başına getirdiğimiz bir bela Uhud'da kendi başınıza geldiği için mi, ‘Bu nasıl oluyor?’ dediniz. Sen de: ‘Bu yenilgi, yerleştirildiğiniz savunma mevziini bırakmanızdan, peygamberin görüşüne aykırı davranmanızdan, Bedir esirlerini fide karşılığı salıvermenizden, kendi kusurunuzdan kaynaklanmaktadır. Her şeye hakkıyla güç yetirendir.” (Âl-i İmran-165)

Medine'ye göç etmiş sahabenin şikâyetlerini -görülen o ki- yukarıdaki ayet de yatıştırmamıştır. Verilen kayıpların çokluğu, Muhammed'in etrafındaki az sayıda sahabenin güvenini azaltmış ve -bir anlamda- yeni peygamberin karizması zarar görmüştür. Ancak Allah bir kez daha duruma el koyar ve Bakara Suresi'nin 154. ayeti iner: “Allah yolunda öldürülenlere ölü demeyin. Onlar diridir ama siz anlamazsınız.”⁽²⁾

Uhud Savaşı'nın ağır kayıplarının, Mekke'den Medine'ye Peygamberle birlikte göç edenler arasında derin bir travma yaratmamış olması düşünülemez. Savaşta ölenlerin yakınları da hiç olmazsa bir türlü dağıtılmayan savaş ganimetinden pay almak istiyordu.

Ölenlerin yakınları ve silah arkadaşları, Enfâl Suresi 1. ayetinin, “Ey Muhammed! Sana ganimetleri soruyorlar. De ki: Ganimetler, Allah'a ve Resûlüne aittir. O halde, eğer mü'minler iseniz, Allah'a karşı gelmekten sakının (Peygamberle), aranızı düzeltin, Allah ve Resûlüne itaat edin.” açık hükmüne rağmen, Bedir Savaşı'nda elde edilen malların sadece, “Allah'ın ve Muhammed'in hakkı olduğu hükmü”ne itirazlarının ardı arkası kesilmedi.

“Bedr'in Aslanları”nın⁽³⁾ Mehmet Akif'in yücelttiği kadar İslam'a ve onun peygamberine bağlı olmadığını görebiliyoruz. Enfâl Suresi 1'de, savaşta elde edilen ganimetlerin tamamının, “Allah'ın ve O'nun peygamberinin” olduğu açıklanırken, Peygamber'in silah arkadaşlarının bu bölüşümü adil bulmaları üzerine, ard arda inen ayetler; ama özellikle, “Eğer Allah'a ve iki ordunun karşılaştığı gün, Furkan günü kulumuza indirdiğimiz şeye inandysanız, ganimet olarak bir şey aldığınız zaman artık onun beşte birinin muhakkak ki Allah'ın ve Resûl'ün ve yakınlarının ve yetimlerin ve miskinlerin ve yolculukta olanların olduğunu biliniz. Ve Allah, her şeye kadirdir.” hükmündeki Enfâl Suresi 41. ayet, ganimetin daha adil paylaşılacağı konusunda açıklama getirerek, “şehitlik” vaatlerini ganimet paylaşımındaki yeni düzenlemeyle Peygamber'in otoritesini yeniden güçlendirdiğini anlaşıyor.

El Ezher çıkışlı bir teolog olduğu halde, ömrünü neredeyse Kur'an'daki ‘şahit’ kelimesinin anlam genişlemesi yoluyla ‘şehit’liğe dönüştürüldüğünü anlatmaya çalışmak ve bu yanlışlığa son vermek için harcayan ünlü müfessir **Mustafa İslamoğlu**, “Vahyin inşa ettiği bir tasavvurda, ‘şehit olmak’ ile ölmek arasında zorunlu bir bağlantı yoktur. Böyle bir bağlantı, vahyin inşinden en az yüz yıl sonra ortaya çıkan rivayet kültürünün inşa ettiği akıl için geçerlidir. Vahye göre, ‘şehit olmak’la ‘yaşamak’ arasında zorunlu bir bağlantı vardır. Kim hangi yolda yaşarsa o yolda ölür. Allah yolunda yaşayınlar, Allah yolunda ölümler. İsterse ölüm onları sıcak yataklarında gelip bulsun. Kur'an'da geçen bir ismi de ‘şehit’ olan Allah şahittir ki, Muhammed Aleyhisselam ‘şehit’tir. Ona şehit diyen bizzat Allah’tır.” der.

Der ama Kur'an'da tek kelimesi yer almayan bir ‘şehitlik’ kavramı da ne yazık ki üretme şevki azalmadan devam eder. **Suyutî**'den **Gazali**'ye, **Gazali**'den **Tirmizi**'ye ve **Tirmizi**'den **Buhari**'ye, konstrükte edile edile gelir; âdeta tamamının kaynağı güvenli olmayan hadislerle dayanarak, İslamoğlu'nun dediği gibi “rivayeti” referans alan bir ‘şehitlik’ paradigması oluşturulmuştur.

Hadis bilginlerinin İslam eskatolojisindeki ‘şehitlik’ kavramı kadar üzerinde ittifak etmelerinin zor olduğu bir başka konu da -hiç tartışmasız- şehitliğin bir ödül olarak gösterilen “Cennet” kavramıdır. Şekli şemaiili, ağaç gölgelerinin uzunluğu, şarap akan nehirleri ve hurileri ve gılmanları ile Kur'an'da yok denecek kadar az tanımlanmış olan şehitlerin son durakları olan “Cennet” ve onun güzellikleri, mübalağa ve cinsel fantezi örnekleriyle âdeta açık artırmaya çıkarılmıştır.

Es-Saffat, “Huriler gün yüzü görmemiş yumurta gibi bembeyazdır.” diye tanımlamaktadır. **El-Gazali** ve **Eşari** gibi teologlar, cenneteki cinsel hazlar ve cenneti “alım veya satımın olmadığı... ama isteyen erkeğin, istediği kadınla hemen ilişkiye girebileceği” huri pazarı olarak tanımlayan hadislerden bahseder.

El-Suyutî, daima bakire olan bu kızların,

istek uyandıran cinsel organları olacak, demektedir. Sahihi **Buhari**'de ve Sahihi **Muslim**'de de “hurilerin son derece güzel, vücutlarının letafetinden kemik iliklerinin bile rahatça görülebilecek denli narin” olduğundan bahsedilmekte ve “inanların onları ziyaret edecekleri” aktarılmaktadır.

Hiçbirine Kur'an ayetlerinde rastlamazsınız... Bir kelimesinin bile değişmediği sıklıkla tekrarlanan Kur'an ayetleri dururken, “şehitlik” gibi hayati bir kavramın sadece kaynağı şüpheli hadislerle dayandırılması ve “hadis” adı altında İslami eğitimde elden ele dolaştırılan bilgi kirliliğinin sebebi de bir eğitim kurumundan çok, Amerikancı-statükocu bir İslam yaratmayı amaç edinen “El-Ezher” üniversitesidir. İslam'ın ortaya çıkmasıyla beraber, “şehitlik” kavramı da İslami kültüre “balıklama dalar”.

Gerek **Âl-i İmran** gerekse **Bakara** suresinde çok az ama diğer surelerde hiç yer almayan “şehitlik” kavramı, İslam'ın devletleştiği ya da devletin İslamlaştığı bütün siyasal yapılanmalarda, servet sahiplerinin ya da onların çıkarları için oluşturulan orduların içinde yoksul insanların kendilerine ait olmayan bir savaşa kolayca göndermelerinin kârlı bir enstrümanı olmuştur.

Şehitlik, Osmanlı'nın kuruluşundan günümüze uzanan siyasal süreçte az ya da çok ama kesintisiz biçimde feodal sultanların, kapitalist silah baronlarının, ikbal peşinde koşan muhteris generallerin kirli çıkarlarını saklayarak emekçileri savaşa gönderdikleri bir tuzaktır.

İstanbul'un Düşmesi ve Şehitlik Kurguları

Şehitliğin, Arap ordularından Osmanlı devlet aygıtına bir yönetim hilesi olarak buluşması; İstanbul'un fethinde, *-İstanbul halkının Fatih ve onun ordusuna gösterdiği kahramanca direnişin Osmanlı ordusunda yarattığı bozgun önlemek için düşünülen çarelerden biri olarak-* surların dibinde sahabeden ‘şehit’ **Ebu Eyyüb el-Ensari**'nin mezarının olduğu, **Fatih**'in hocası tarafından kulaklara üflenmesiyle olmuştur.

Fatih'in şeyhi ve hocası **Molla Gürâni**, **Eyüp Sultan** Hazretleri'nin mezar yerini de rüyasında görmüştür ama kazılan her yerden nedense Hristiyan mezarlar çıkmaktadır! Sonunda bir Hristiyan azize ait olduğu söylenen bir mezar taşı bulunur (*Bizans azizlerinin mezarlarının bulunduğu “Kozmodion” adı verilen bölgede*) ve buranın geceleri parlayan bir nur yaydığı söylenip Eyüp Sultan'ın mezarı olduğu iddia edilir. Üsküdar'dan İstanbul'a geçtiğine dair hiçbir belge, hiçbir fetihname, gazaname ve doğrulayıcı başka bir kaynak olmadan, Eyüp Hazretleri için ölümünden yedi yüz sene sonra bir mezar yapılır.⁽⁴⁾

Çandarlı fitnessinden mi yoksa uzayan savaş nedeniyle Fatih-Molla Gürâni ikilisinin asker üzerindeki otoritesinin yavaş yavaş kaybolmaya başlamasından mı bilinmez...

Yağmaya ve ganimete susamış asker arasında bu efsanenin fazla ciddiye alınmadığını, Padişah'ın son bir çare olarak 28 Mayıs günü yani İstanbul düşmeden bir gün evvel, asker önünde Allah ve onun gönderdiği 24 bin peygamber adına yemin ederek yağmayı serbest bırakmasından anlayabiliyoruz.

Padişah, yasaya göre kendisine ait olması gereken “ganimet” hakkında fedakârlık etmiştir; tıpkı, Peygamber'in Uhud Savaşı'ndaki fedakârlığı gibi. Yeter ki şehir düşsün; ancak, Fatih'in bir küçük şartı da yok değildir: “Şehrin binaları kendisinin olacaktır.”

Şehri almak için İstanbul'un surlarının önünde -savaşın ilk günlerinde- “boş mu dolu mu” olduğu hâlâ tartışılan hendeklerin içini doldurmuş olan parçalanmış Azap cesetlerinin nasıl ve nerede defnedildiği, tarihçileri ve ihtimal Bizans'ın yeni imparatoru (!) Fatih'i pek ilgilendirmemiştir. Ancak şehrin -Ayasofya dahil- neredeyse bütün mallarının Fatih Vakfı'na kaydedildiğini tarihçiler detaylarıyla anlatır.

Fatih'ten **II. Mahmut** dönemine geçen bu uzun süreçte, askerin motivasyonunun -dini müzik, ‘şehitlik’, ganimet ve evliya menkıbeleri üzerine inşa edilse bile- Roma İmparatorluğu'ndan aynen alınan Tımarlı sistemin paralı askerliğinin ve ganimet paylaşımının somut ve dünyevi bir çıkar ilişkisi üzerinde yürüdüğünü biliyoruz.

1453-1915 arasında ağalığın, devletin ve jandarmanın zulmüne karşı ölenler için yazılmış onlarca destan, öykü, ağıt varken, sonradan askeri darbelerin müzikal altyapısını oluşturan “Genç Osman” destanı dışında pek dişe dokunur bir şehit destanına rastlanmaz. Ölenlerin para ve yağmadan paylarına düşebilecek ganimetler uğruna öldükleri algısı ortak bir kabuldür ve çok özel bir durum olmazsa onları kimse kolay kolay ‘şehit’ ilan edip, kollarını açıp kendilerini bekleyen “hurilerin” yanına göndermez.

İmparatorluğun ilerleyen yıllarında yapılan reformlarda, ihtimaldir ki delik deşik Osmanlı hazinesinden bir de “ganimet” dağıtmamak için zorba ordunun adını kutsamak üzere, **II. Mahmut**, 1826'da Yeniçeri Ocağı'nı lağvedip yerine ‘Asakir-i Mansure-i Muhammediye’ye “Peygamber Ocağı”⁽⁵⁾ adını yakıştırmak, ‘şehitlik’i savaş ve yağma üzerine oturtulmuş bir devletin mühimmatlarından biri yapmıştır. Böylece, ölenler kendi hesabına bir riske giriyorlar ve kendilerine, Osmanlı devleti tarafından ölerken cennete gitme ve hayatının geri kalanını “huriler”in arasında geçirme fırsatı verildiği için bir de ganimetten pay almaya ihtiyaçları kalmıyor.

“Birinci Dünya Paylaşım Savaşı”na kadar bıyıklarının emir aldıkları Batılı imparatorlarının bıyıklarına benzeterek durumu idare eden Osmanlı sultanları ve paşaları, 1. Dünya Savaşı'nda baltayı taş vurdular... İki emperyalist ülkenin dünyayı paylaşmak için boğazlaşmasında, ölenleri şehitleştirerek yapılan kırımını örtme fırsatı **Mehmet Akif**'in olmuştur.

Savaştan iki bin kilometre uzakta hayali bir savaş kurgusu yaratan Akif, *Çanakkale Şehitleri* adlı destansı şiirinde, “Bir hilal uğruna ne güneşler batıyor” mısraını ayrı tutarsak, Türk edebiyatında hiçbir zaman olmadığı kadar derinlemesine bir ölüm ve şehitlik kutsaması yapar.⁽⁶⁾

Mehmet Akif de kendisini, başkalarının evlatlarını şehitliğe özendirme misyonundan koruyamamıştır. (*Akif’in çocuklarının da savaştan şehitlikten uzak bir hayat yaşadıklarını biliyoruz.*) Akif, feodal Osmanlı hanedanlığından bıkmadan kendisinin bir “cumhuriyet” olduğunu iddia eden Kemalist rejime dönüşümünün nasıl yumuşak ve sorunsuz olduğunu bir başka açıdan da tipik bir örneğidir. Osmanlının “*Çanakkale Destanı*”nı yazan Akif, Cumhuriyet’in İstiklal Marşı’nı da aynı gerici ruh hali içinde kaleme almıştır.

Cumhuriyet ve Bir NATO Projesi Olarak Şehitlik

Ulus devletler bütün görkemli, kutsal ve parlak sembollerine karşın, halklar ve diller arasına konan şiddet dolu yapay sınırlarla ve halklara bedeli onlarca yıl ödetilen “borçlarla” kurulmuştur. Kuruluş anında harcanan paralara, yapılan kitlesel katliamlar ve etnik temizliklere bakarak, ulusal devletin en azından iddia edildiği gibi toplumun bütün sınıfları için rasyonel ve meşru bir zemin yarattığını söyleyen Jürgen Alsaesser’den daha çok Karl W. Deutsch’un, “*Ulus atalarına dair ortak bir yanılıyla komşularına dair ortak bir düşmanlığın birleştirdiği insanlar topluluğudur...*” sözüne itibar etmek daha doğru olur.

Burjuvazinin bir ulus inşa etme çabaları, yapay farklılıklar ve kültürel mesafeler var etme zanaatıdır. Böylesine zorlama bir mühendisliğin sadece gerçekçi ve rasyonel metinler üzerine kurulmasının zorluğunu teslim etmek gerekir. Yalanlar bir bir ortaya çıktıkça çok gülünç durumlara düşülse de bir dizi hayali senaryo, abartma, çarpıtma, yalanla ve tarih dersleriyle yıllarca zihinlere nakşedilmesi gerekir. Cumhuriyet’in ilk dönemleri eğitimde ve kültürde her ne kadar ırkçı ve kafatasçı bir yol izlenmişse de, Türk eğitim sisteminde, II. Dünya Savaşı ertesine kadar, “cihatçı-şehitçi” retorikler pek kullanılmaz. Cumhuriyet’in ikonografisine girmeyi başaran sanat eserleri, tematik olarak genelde *-konuları belki de Sovyet devriminin etkisiyle-* “kuruluş yıllarının köylü kahramanları” olmuştur. İlk dönem resim sanatında, ülke için ölenler değil inşa için çalışanlar kutsanmıştır. **İhâp Hulusi (Görey), Hikmet Onat, İbrahim Çallı, Nazmi Ziya Güral, Namık İsmail, Şeref Akdik, Zeki Kocamemi, Ali Avni Çelebi, Malik Aksel** gibi sanatçıların eserlerindeki bir iki iddiasız militarist etkiyi saymazsak ölümü kutsayan, şehitliği yücelten ve çığlık çığlığa yükselen ırkçı etkiler bulmak zordur. Tersine, bu tablolar savaşta çekilen sıkıntıları, savaşın trajik yüzünü anlatan insani endişeleri taşırlar ve bu yanılarıyla olumludurlar. Ancak edebiyat ve sinema alanında aynı şeyi söylemek zordur. Bu devlet için “şehit” olma opyumunun çubuğu, **Ömer Seyfettin**’den **Turgut Özakman**’a kuşaktan kuşağa aktarılıp ulusçu extase’nin zirvesine ulaştırılmıştır. Eserler “Çılgın Türklerle” ait kontrgerilla yalanıyla doludur; sosyalizme yakın olarak bilinen, sinema ve tiyatro eğitimini Mosko-va’da almış **Muhsin Ertuğrul** bile ilk filmleri-

nin tamamında “şehitlik” metaforunu bol bol kullanmıştır.

Cumhuriyet’in Çanakkale şehitliklerini keşfi 1950’li yıllara, yani “Soğuk Savaş”ın başlangıç dönemine rastlar. 1936 Montreux Boğazlar Sözleşmesi’ne kadar İngiliz ve müttefiklerinin Türklerle yasakladığı şehitlikler; ancak 1936’dan sonra Türklerin ziyaretine açılmıştır. 1950’de iktidara gelen DP, yeni NATO projesi çerçevesinde, şehitliklerin bulunduğu bölgelerdeki tel örgüleri kaldırıp anıtlar dikmiştir. İslam, şehitlik ve kutsal devlet, siyasetin retoriğine böylece perçinlenmiştir.

1912 “Balkan Bozgunu”ndan sonra, İttihat ve Terakki Partisi bir süre Fetih sırasında surlara bayrak diken bir babayiğit tiplemesini kullandıysa da surlara ilk bayrak diken bu yığidin adının Ulubatlı Hasan değil, “*Karıştıran Süleyman*”⁽⁷⁾ adlı bir bey olduğu artık tarihçilerin çoğu tarafından kabul edilen bir konudur. “Ulubatlı Hasan” şehit metaforu ancak *-ve esaslı bir paradigma olarak-* Türkiye’nin NATO’ya girmesinden sonra şekillenmiş ve hayat bulmuştur; yani, 1950’li yıllarda... Her ne kadar 1920-1950 arasında her türlü muhalefet, “Atalarımızın kanı ile sulanmış bu topraklar” edebiyatı ile susturulmak istenmişse de ayrıca öne çıkarılan, süblime edilen bir şehit fi-gürüne *-muhtemelen kendilerini gölgeleyebilir endişesiyle-* Cumhuriyet’in elitleri izin vermemişlerdi.

Eğitim Kurumları ve Android Şehitler

Her yıl bir dizi uyduruk ve ilkel mizansen ile fetih kutlamaları yapan Fetih Derneği de NATO projesinin bir parçasıdır. Türkiye’nin NATO’ya kabulü de yoksul köylü taburlarının Kore’de iç savaşta ölen “şehitlerimiz”in çoklu-ğuna bakılarak gerçekleşmedi mi? TC’nin binlerce işe yaramaz, ıpsız-sapsız bakanı, milletvekili işte hep bu görev için vardır. Milyonluk bir ordunun yoksul köylü ve emekçi kökenli evlatlarını, ABD ve diğer emperyalist güçlerin çıkarları için eğitmek, uyutmak ve bunun “Milli Bir Dava” olduğuna halkı ikna etmek varlık nedenleridir. Yaptıkları en iyi iş, “şehit tabutu” başında nutuk atmaktır. Asli görevleri budur, yaptıkları diğer işlerse sadece asıl görevlerini örtmek içindir.

O nedenle, “şehitlik” bir kutsal görev olarak şişirilip şişirilip okul kitaplarında ders olarak okutulur. En insani beyinler devletin ve savaş tacirlerinin yağma planları için yıkanır, sorgulamadan ölüme hazır “androidler” yetiştirilir. Burjuvazinin, devleti için hiç sorgulamadan görev yapacak ve gereğinde ölecek ve “tabutu al sancağa sarılacak” robot yetiştirme süreci çocuklukta başlar. “Çocuklukta oynanan oyunlardan, alınan oyuncaklardan, ilk ve orta öğretimde “asgari model olan beden- sel uygulamalara, marşlara ve hatta ‘beden eğitimi’ derslerine kadar beden belleğinin oluşumuna dair nice örnek verilebilir. Bütün bu örnekler gösterir ki, kışkırtıcı bir biçimde toplumsal bedenlere işlenen ortak bir hafıza, arzuyu da aşkı da temsili beden üzerinden tanımlar. Bu doğrultuda en önemli ulusal fedakârlık ise “vatan için” şehit olmaktır.”⁽⁸⁾

Militarizmin, şehitliğin eğitim kurumların- da nasıl işlendiğini mercak altına alabileceği- miz alanlar ne yazık ki sadece resmi kurum- lar ve askerlik eğitimi gibi kamusal alanlarla

sınırlıdır. Bunun dışında, paramiliter eğitim kamplarında, gizli-açık tarikat ve cemaat yurt- larında ve Ortadoğu ülkelerinin CIA patentli istihbarat örgütlerinin “android” yetiştiren gizli imalathanelerinde hangi yöntemlerle insanları ölüme götürecek psikolojik teknik- ler uyguladıklarını tam olarak bilebilmemiz imkânsızdır. İster hadislerle ister askeri eği- timlerle olsun, “cennete” şehit göndermeye çalışanların tek ortak yanı vardır: Başkasının çocuklarını ölüme göndermek!

Cumhuriyet Tarihi’nin siyasal tarih açısın- dan en kirlı kararlarından bir başkası da Kore Savaşı’dır. Yeni iktidara gelmiş DP’nin NATO’ya girmek için Kore’ye asker gönderme kararı, Birleşmiş Milletler kararı ile perdelenmiş ve ABD’nin Uzakdoğu çıkarları için yaklaşık yedi yüz “şehit” verilmiştir. Türk basınında, Noel’de Kore’deki Türk askerlerini ziyaret eden Maril- yn Monroe’nun fotoğrafları yayımlanırken, cephedeki askerlerimiz baskın üzerine baskın yiyor, ağır kayıplar veriyordu. NATO’ya girmek uğruna, yedi yüz ölüme ilaveten *-resmi ra- kamlara göre-* 2500 de yaralı... Türkiye’nin bu kadar kaybı neden ve kim için verdiği bir tür- lü halka anlatılmadan magazin haberleriyle geçiştirilmiş, cephenin bu başarısız komutanı **Namık Argüç**, İstanbul’da 1. Ordu komutanı yapılarak ödüllendirilmiştir.

Aynı tarihlerde ülkedeki namuslu insan- lar, savaş karşıtları barış için harekete geç- mişlerdi. Türkiye Komünist Partisi bu savaşa açıkça karşı çıktı, Türkiyeli emekçilerin em- peryalist ülkelerin çıkarlarını savunmak üzere binlerce kilometre uzaklıkta hiç tanımadıkları, tarafı olmadıkları bir ülkede kanlarının dökül- mesini mahkûm etti. Partiye yakın aydınla- rın kurduğu Barışseverler Cemiyeti, sadece açıklamalarla değil, başını Behice Boran’ın çektiği bir grup aydın, 25 Temmuz tarihinde İstanbul’da savaş karşıtı bildiriler dağıttı. Ce- miyet’in önde gelen yöneticileri Amerikancı DP hükümetinin emriyle, güvenlik güçleri ta- rafından tutuklanırlar.

Kıbrıs savaşı da yakın dönemin bir başka komuta beceriksizliği örneği ile yakın tari- hin sayfalarına girecektir. Bir savaş kapıya dayanınca, ülkeyi savunmak üzere ülke büt- çesinden ayrılan milyarlarca doların, savaş gerçekten kapıya dayandığında hiçbir işe yaramadığının en güzel örneğidir. Türk jetleri, kendi deniz kuvvetlerine ait üç savaş gemisin- den birisini batırıp, diğerlerini de orta derece hasarlı bombalayarak 57 askerimizin “şehit” olmasına yol açtı. Genelkurmay, bu becerik- sizliğini üç yıl boyunca “devlet sırrı” sayarak halktan gizledi. “Türkiye Türklerimizi” gazete- si, bu haberi, “Kahpe Rumlar gemilerimizi vur- du” şeklinde büyük bir yalan manşetle verdi. Ordusuz bir ülkeye yapılan çok başarılı (!) as- keri harekâtın komutanlık hatasının “şehitle- ri”, milliyetçi histeri içinde unutturuldu gitti...

Başından beri şehitliğin, emperyal çıkar- lar için gerekli yüksek motivasyon ya da zorda kalmış bir ordunun askerine moral vermek üzere kullandığı bir metafor olması kadar; savaşta ortaya çıkan öfkenin savaştan çıkarı olan hâkim sınıflara yönelmesinin engellen- mesi, savaşın, savaştan insanlarda yarattığı tahribatı kutsal bir misyonla sislendirmek ve karmaşık araçlarla göz boyamak üzere kulla- nılması bir sır değildir. Şehitlik, Osmanlı-Cum- huriyet devlet geleneği içinde kesintisiz ama gittikçe karmaşıklaşan, sivil ve askeri alanda

çok yaygın ve örtülü bir mekanizma ile yürü- tülmektedir.

Silah üreten kapitalistlerin, silah ticareti yapan baronların, silah komisyoncusu siyasi parti liderleri ve ikbal peşinde koşan yüksek rütbeli muhteris komutanların, kârlı savaş çı- karları için kendilerini kısa yoldan “hurilerin kucağına” atabileceğine inanan müminlere ihtiyacı vardır. Bu ihtiyaç, tarikat okullarında yıllardır “cihatçı” kılığındaki CIA ajanlarınca karşılanmaktadır.

Afganistan’dan Irak’a uzanan sonsuz bir coğrafyada, yüzlerce İslamcı tarikatın cihatçı örgüt üyesi genç, “haçlılara karşı savaşıyorum” zannıyla bizzat haçlıların, yani emperyalist ül- kelerin maşası haline getirilmiştir. Kocaman İslam coğrafyasında, ABD emperyalizmine karşı açıkça cephe alan veya savaştan “Allah rızası için” bir tane İslami örgütün bulunma- ması tesadüf değildir; sebepleri daha derinle- mesine sorgulanmalıdır.

İslam, özellikle siyasal İslam, bütünöyle ABD ve AB emperyalizminin kontrolünde yıl- lardır yeni bir enerji coğrafyası oluşturulmak üzere kullanılmaktadır. Bu coğrafyadaki bü- tün ilerici demokrat güçlerin ortak bir platfor- mu, bilgi paylaşımı, dayanışma ve kardeşliği, İslam ülkeleri üzerinde oynanan bu “cihatçı- şeriatçı” oyunu bozmanın belki de cılız ama etkili bir başlangıcı olabilir.

¹⁾ Kahramanın Sonsuz Yolculuğu, Thomas A. Joice’dan Aktaran Joseph Campbell

²⁾ “Bu ayet, Uhud günü o okçular ganimet elde etme arzusu ile mevzilerini terk edip de “Biz Allah Resulü’nün, “Kim bir şey alırsa o, onundur.” demesinden ve Bedir gününde yaptığı gibi, burada da ganimetleri taksim etmemesinden korkuyoruz.” dedikleri ve bunun üzerine Hz. Peygamber’in (sav), “Siz, bizim hainlik edip size ganimetten pay vermeyeceğimizi mi zannettiniz!” demesi üzerine nazil olmuştur.

³⁾ M. Akif, Çanakkale Şehitleri şiirinde, Çanakkale’de ölenleri Bedir Savaşı’nda Muhammed’in yanında savaştan Müslümanlara benzetir. Bedr’in Aslanları ancak bu kadar şanlı idi. / Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın. / Gömelim seni tarihe desem sığmazsın.

⁴⁾ “İstanbul kuşatması sırasında dört düşman gemisi Haliç’e gelerek yardım getirdi. İstanbul’da Rum halkı surlara çıkarak Türklerle kar- şı gösteriler yaptı. Bizim asker arasında ümitsizlik doğdu; hatta bir kaynağımıza göre bazı askeri gruplar, bu işin sonu yok, diye kuşatmayı bırakıp gitmeye başladılar. Çok nazik bir durum vardı. O zaman Akşemseddin, Fatih’in şeyhi olup Hacıbayram tarikat- tındandır. Eyüp el-Ensari’nin mezarını bulmak için kolları sıvar. Akşemseddin, onun mezarını bulacağım, diyor. Moralin düştü- ğü bir anda -askere moral amacıyla- peygamber sahabelinden olan Eyüp’ün mezarını bulmak için padişahın müsaade istiyor. Bugünkü Eyüp mevkiinde kazı yapıyorlar (orada zaten eskiden Bizans manastırları vardı) ve toprak altında yazılı bir mermer parçası buluyorlar. İşte mezar burası, diye orduya ilan ediyorlar. Askere savaş için yeni şevk, heyecan geliyor.” (Prof. Dr. Halil İnal- cık, Tarihçilerin Kutbu s. 431)

⁵⁾ Özgeci intihar - Şehitlik, Ayşe HÜR, Radikal.html

⁶⁾ Özgeci intihar - Şehitlik, Ayşe HÜR, Radikal.html

⁷⁾ Tevârih-i Âl-i Osman: “Evvelâ hisar-ı âli-mikdâra çıkan merhûm ve mağfûr babam Süleyman Bey idi. Sancağı eline alıp evc-i âsumâ- na (göklere) çıkarmış, onu gözleyen sair beyler dahi ikdâm ve ih- timâm eyleyip surlara çıkdılar.” Aktaran: Feridun Emecen

⁸⁾ Öl Dediler Öldüm, Haz. Serdar M. Değirmencioğlu, Bekir Düzcan, İletişim Yayınları, 2014

Yararlanılan Kaynaklar :

- Öl dediler Öldüm, Derleyen: Serdar M. Değir- mencioğlu
- İhyau Ulumid Din, İmam Gazali, Bedir Yayınları
- Martyrdom In Islam, David Cook, Cambridge University Press, 2007
- Martyrium Zwischen Gewalt und Freiheit, Hüse- yin İ. Çelik (Viyana -Üniversitesi Yayınları)
- Yahudi Halkı Nasıl İcad Edildi, Şloma Sand, Do- ğan Kitap, 2014
- Dinlerin Çarpışması, Jean Paul Roux, Kabalıcı Ya- yıncılık, 2014
- Kahramanın Sonsuz Yolculuğu, Joseph Camb- pell, Kabalıcı Yayıncılık, 2014

Stalin'in Anısı...

□ SİNAN DERVİŞOĞLU

Tüm dünya komünistleri ve devrimciler, 27 Aralık'ta komünizm davasının yılmaz savaşçısı J.V.Stalin'in doğumunu anıyorlar. Yalnız sosyalizmin tarihine değil, tüm 20.yüzyıl tarihine damgasını vuran ve hala tartışılmakta olan bu sosyalist önderi yeniden anmak ve tartışmak bizler için büyük önem taşımaktadır.

Lenin'in "Müthiş Gürcü"sü

Stalin (asıl adıyla Yosif Vissaryonoviç Cugaşvili) 27 Aralık 1879'da Gürcistan'ın Gori kentinde doğdu. Babası yoksul bir kunduracıydı. 20'li yaşlarda yazdığı "Anarşizm mi Sosyalizm mi?" broşüründe proleterleşme sürecini anlatırken verdiği "kendi işini kapatıp ayakkabı fabrikasında çalışmak zorunda kalan kunduracı" örneği, aslında babasından esinlenmiştir. Ailesi tarafından Tiflis'te papaz okuluna yollandı. Parlak bir öğrenci olarak dikkat çekti; ancak okuduğu "sakıncalı" kitaplar dolayısıyla sık sık ceza aldı. Okuldayken Tiflis Marksist çevreleriyle ve işçi sınıfıyla tanıştı. Tiflis ve Bakü'nün demiryolu işçilerini, yıllar sonra, "benim gerçek öğretmenlerim" olarak anacaktır.

RSDİP'ne (Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi) giren Stalin, kısa zamanda Lenin'in dikkatini çekti ve Kafkaslardan gelen bir Marksist olarak Lenin ona "ulusal sorun" üzerine çalışma görevi verdi. Lenin'in yakın çevresine "müthiş bir Gürcü tanıdım!" diye bahsettiği bu genç kadro, bir süre sonra Parti Merkez Komitesi'ne girdi.

Devrim ve İç Savaş: Çaritsin, Stalingrad Oluyor

Başından itibaren Lenin'i ve Bolşevikleri destekleyen Stalin, Ekim Devrimi'nde de ilk Sovyet hükümetinde Milliyetler Halk Komiseri olarak görev aldı. Liberal tarihçi E.H.Carr, devrimin ve iç savaşın kazanılmasında Rus işçi ve köylülerinin yanı sıra, Çarlığın ezilen halklarının (özellikle Kafkasya ve Orta Asya halklarının) sağladığı desteğin belirleyici olduğunu söylemiştir. Bu halkların özgürlük mücadelesini Bolşeviklerin sosyalizm davasıyla birleştiren merkezi figürün Milliyetler Halk Komiseri olarak Stalin olduğu düşünülürse, bu hem onun devrim yapmış katkıyı, hem de parti içinde ne sebeple yükseldiğini ve öne çıktığını an-

lamamızı sağlayacaktır.

İç Savaş esnasında Güney cephesinde Kızıl Ordu komutanı olarak da görev yapan Stalin, kilit öneme sahip Çaritsin şehrinin Beyazlar'dan kurtarılmasını sağladı. Bir süre sonra bu şehir tarihe Stalingrad olarak geçecektir.

1930'lar: NEP ve Tek Ülkede Sosyalizm

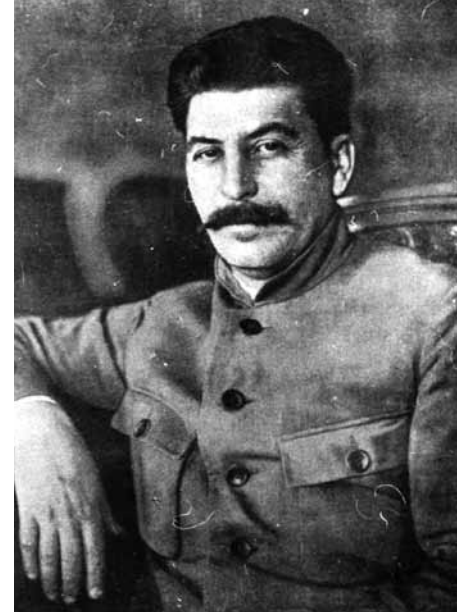
Lenin ve tüm Bolşevik önderlik, Stalin de dahil olmak üzere, fakir ve geri bir ülke olan Rusya'da kurulan sosyalist bir iktidarın, Batı'nı gelişmiş ülkelerinin proletaryasının devrimci desteği olmadan, yani bir Avrupa devrimi Rusya'nın yardımına koşmadan ayakta kalamayacağını düşündüler. Fakat tarih, bu konuda Bolşeviklere cömert davranmadı. 1919 ve 1923'de Alman proletaryasının devrimci ayaklanmaları yenilgiye uğradı, Bavyera, Macaristan ve Slovakya'daki Sovyet hükümetleri yıkıldı, İngiltere'de ise işçilerin SSCB ile dayanışma eylemleri dışında devrimci bir kalkış olmadı. Bolşevik iktidarın kendi olanakları ile yola devam etmesi gerekliliği kendini somut bir gerçek olarak ortaya koydu. Böylece, yıkıntı halindeki ülkede ekonominin çarklarını döndürebilmek için orta mülk sahibi köylülük ve tüccarlarla bir süre birlikte yürümeyi kabul eden NEP (Yeni Ekonomik Politika) dönemi başladı.

Bu süreçte, önce "Avrupa devrimi ol-

mazsa yıkılırız" diyen Troçki-Zinoviyev-Kamenev'in sol muhalefeti, daha sonra da, hiçbir kayda değer büyüme sağlamayan NEP'i geçici bir tedbir değil, sürekli bir model olarak savunan Buharin-Rikov sağ muhalefeti ile ayrışma ortaya çıktı. Stalin, önderliği paylaştığı Molotov, Kaganoviç gibi liderlerle birlikte 1927'de muazzam bir sanayileşme ve tarımda kolektifleştirme atılımına girişti.

Sanayileşme: Rusya'nın ve Sovyet Halklarının 200 Yıllık Modernleşme Düşü Gerçek Oluyor

50 yıl boyunca SSCB, ondan sonra da bugünkü Rusya, sahip olduğu bütün modern ve çağdaş altyapıyı Stalin döneminde kurdu. 1930'a kadar yabancı ya da burjuva kökenli uzmanlara mahkum olan Sovyetler Birliği, Stalin'in insiyatifi ile yoksul emekçi çocuklarından yüz binlerce "kızıl uzman", mühendis, teknisyen, doktor, operatör, bilim adamı çıkardı. Tüm hayatları kilise ile meyhane arasında geçmiş olan köylüler, müzikle, sanatla, bilimle, eğitimle kucaklaştılar. Kadınlar üretime, siyasete ve toplumsal yaşama, Batı'daki hemcinslerinin hayal dahi edemeyeceği kadar yüksek bir seviyede katıldılar ve yükseldiler. O güne kadar esas olarak bir "buğday ambarı" olan Rusya, çelik üretiminde İngiltere'yi geçti. SSCB insanlık tarihinde, sanayinin beşiği olan İngiltere dahil, en yüksek sanayileşme

hızını gerçekleştirdi. Bu, emekçiler için daha yüksek bir hayat seviyesi, daha yüksek bir kültür, ve ülke için de daha güçlü bir Kızıl Ordu demektir.

Bütün bu muazzam atılım, Sovyet halklarının büyük fedakarlığı ve inancı ile gerçekleşti. Ancak onlara da ilham veren kişi, halkına güvenen ve "evet, biz bunu yapabiliriz !" diyerek bu kararı alacak cesareti gösteren Stalin'di. İmkansız gözüken bu değişimin başarılması, Stalin'e ülke içinde ve dışında duyulan sevgiyi olağanüstü boyutlara ulaştırdı. Öyle ki, bir ara (planlamasına onun büyük katkı sağladığı) başkent Moskova'ya "Stalin" ismi verilmesi dahi önerildi.

Savaş: Milyonların Acısından Stalin'e Düşen Pay

Faşist ordular, uluslararası burjuvazinin yıllar öncesinden başlayan yönlendirmesiyle 1941'de Sovyetler Birliği'ne saldırdı. SSCB'ye 26 milyon ölü ve nice fedakarlıklarla kurulan ekonomisinin üçte birinin yok olmasına mal olan bu savaşa, daha önceki yazılarımızda değinmiştik. Burada, bir birey ve bir baba olarak Stalin'in savaşta yaşadığı drama dikkat çekmek istiyoruz.

Savaş başladığında Stalin, birinci eşinden olan oğlu Yakov Cugaşvili ile kısa bir görüşme yapar. Cepheye er olarak gidecek olan Yakov'a "Zor günlerden geçtiklerini, metin olmasını, kendinin ve üzerindeki üniformanın onurunu korumasını" söyler ve sessizce kucaklaşırlar. Daha sonra Yakov, Nazilere esir düşer. Onun kim olduğunu fark eden faşistler, Stalin'e bir mesaj yollarlar ve o sıralarda Kızıl Ordu'ya esir düşen Alman mareşali Von Paulus ile bir takas önerirler. "Oğlunu kurtarmak" için bu takası kabul edeceğini düşündükleri Stalin, kendilerine şu cevabı verir: "Bir çavuş ile ordu komutanı bir mareşalin takası, askerlik kuralları açısından kabul edilemez ve mümkün değildir". Almanlar, Stalin'in oğlunu kur-

şuna dizerler. Mareşal Jukov, anılarında bu haberi alan ve her şeye rağmen dik duran Stalin'in yaşadığı üzüntüyü aktarmaktadır. Bir komünistin örnek tavrı olan bu olay, bugün politikacıların çocuklarını "korumak" ve "beladan uzak tutmak" adına her türlü iltimas ve sahtekârlığı yaptığı Türkiye ve kapitalist ülkeler için surata şamar gibi çarpan bir örnek olmuştur, olmaya da devam edecektir.

Direnişçilerin Ölürken Dudaklarındaki Son İsim

2014-15'de "düştü düşecek" denen Kobane için Türkiye'deki ilerici yüzbinlerin duyduğu heyecan, ve kalplerimizin nasıl Kobane için çarptığı hatırlardadır. 1942-44 arasında ise New York'tan Pekin'e, Paris'ten Sofya'ya kadar tüm insanlığın kalbi de Stalingrad ve Moskova için çarpıyordu. Nazilere karşı savaşan Kızıl Ordu'nun yenilgisi insanlık için ölüm, zaferi ise insanlık için kurtuluş umudu demektir. Bu savaşta Kızıl Ordu ve Sovyet halklarına önderlik eden Stalin ise tüm dünyada bir kurtuluş sembolü haline geldi. Sonraki yıllarda, Soğuk Savaşta gericiğin merkezi olacak ABD'de Amerikan halkının büyük saygı duyduğu Stalin'in posterleri "Uncle Joe" (Joe Amca- İlk ismi olan Jozef'in İngilizce kısaltması) adı altında kapışıldı. Savaşta hücum kalkan Kızıl Ordu savaşçıların ortak sloganı "Za Rodinu! Za Stalina! (Vatan için! Stalin için!)" oldu. Bu muhteşem iradenin işgal altındaki ülkelerdeki uzantısı olan komünist direnişçiler ise, Sovyet halkıyla olan gönül birlikteliğini vurgulamak için aynı sembolü kullandılar. Nazilerin kurşuna dizdiği yüzbinlerce direnişçinin ölürken söylediği iki cümleden birincisi ülke ile ilgiliydi: "Yaşasın Fransa!", Yaşasın Özgür Bulgaristan." ... gibi. İkinci cümle ise tüm Avrupa'da standarttı: "Yaşasın Stalin!"

Bugün, ne kadar değerli olursa olsun, bir insanın bu denli yüceltilişi bizlere yanlış gelebilir. Ancak bu olguyu, o yıllarda yaşanan gerilim, milyonları harekete geçiren umutlar, başarılan işin büyüklüğü, ve her şeyden önce sıradan insanların bir olayı ancak semboller üzerinden kavrama alışkanlığı ve ihtiyacı üzerinden yorumlarsak, konu bir anlam kazanacaktır. Komünistler bugün "büyük kurtarıcılar" yaklaşımını aşmış, böyle bir yaklaşımın yol açacağı hataları kavramış durumdadır; ancak geçmişte Stalin'e duyulan sevginin de salt bir "propaganda makinesi ürünü" değil, tarihsel olarak haklı ve anlamlı temellere sahip olduğu da ortadadır. Bu sevginin, bugünün Putin Rusya'sında da sürdüğünü görmek şaşırtıcı değildir.

"Başa Geçtiğinde Sovyetler Bir Pulluk ve Karasaban Ülkesiydi. Öldüğünde ise Nükleer Silaha Sahip Bir Süper Devlet!"

Bu sözler, Stalin'i seven bir komüniste, ya da herhangi bir solcuya değil, 20.yüzyılda yaşamış en büyük sosyalizm düşmanlarından birine, W.Churchill'e aittir, ve zoraki bir itiraftır. 26 milyon insanını ve ekonomisinin üçte birini kaybeden SSCB, onun önderliğinde hızla toparlandı. 1 milyon Kızıl Ordu savaşçısının hayatına mal olan Doğu Avrupa seferinde, yerel ilerici güçlerin desteğiyle Polonya, Macaristan, Çekoslovakya, Demokratik Almanya, Romanya, Yugoslavya ve Bulgaristan birer Halk cumhuriyeti haline geldi. Sonra patlayan Çin devrimi, 1 milyar insanın sosyalizme yönelimini sağlayarak dünyanın dengesini sarstı. Dünya gericiğinin sosyalizmi yok etmek için ellerinde tuttuğu son silah olan atom ve hidrojen bombaları, SSCB'nin büyük bilimsel gücü ile bir tekel olmaktan çıktı ve Sovyetler Stalin döneminde önce atom, sonra da hidrojen bombasını üreterek emperyalizmin nükleer tekeli kırıldı.

1917'de bir muhlikler ülkesi olan Rusya ve kardeş halklar, uzay çağının eşiğine gelmiş bir güce dönüşmüştü. Dünyada ise, Baltık'tan Çin Denizi'ne kadar halkların üzerinde kızıl bayrak dalgalanıyordu.

"Öldüğünde Ölüsünü Giydirecek İkinci Bir Elbise Bulamadık"

Stalin 1953'te öldüğünde, tüm Sovyetler Birliği'nde matem ilan edildi. O günden kalan fotoğraf ve videolar, Sovyet halkının yaşadığı büyük üzüntüyü, milyonların döktüğü göz yaşını, kendilerine umut vermiş ve yepyeni bir çağa sokmuş olan lideri kaybetmenin acısını yansıtmaktadır. Uluslararası sosyal-demokrat hareketin liderlerinden İtalyan Sosyalist Partisi başkanı Pietro Nenni dahi "Stalin'siz bir uluslararası işçi hareketini düşünmek çok zor" demişti.

Mücadele arkadaşı Molotov, anıların da Stalin'i katafalka koyarken yaşadıkları bir zorluğu şöyle anlatır: "Yıllar boyu aynı elbiseyi giymişti ve elbisenin dirsek kısımları aşınarak tel tel olmuştu. Başka bir elbise giydirmek istediğimizde ise ikinci bir takımının olmadığını gördük. Mecburen cesedine giydireceğimiz elbisenin dirseklerini iplikle örmek zorunda kaldık". Sonra Stalin'in tüm mal varlığı açıklanır: Bir palto, bir çift çizme, yazlık ve kışlık 2 elbise, 3 adet kömürleşmiş pipo, ve bankada 500 ruble (bir mühendisin aylığına eşit).

Stalin dönemine ilişkin eleştiri ve suçlamaların analizi, ayrıntılı bir çalışmanın konusudur ve önem taşımaktadır. Ancak tüm komünistler ve devrimciler, ömrü boyunca devrim ve sosyalizm için savaşmış, emperyalizme ve faşizme korku salmış, bir dönem ilerici insanlığa umut vermiş bu dürüst, çalışkan, ve inançlı komünistin anısı önünde bugün saygıyla eğilmekteyiz.

Politika Gazetesi'ni bulabileceğiniz adresler

Politika Gazetesi 57 ilde temsilcilerimiz vasıtasıyla dağıtılmakta ve satılmaktadır. Şimdi ikinci aşama olarak il ve ilçelerde Kitabevi ve Gazete Bayii'leri vasıtasıyla da dağıtımını genişletmek amacındayız. Siz de il ve ilçelerinizde uygun gördüğünüz Kitabevi ve Gazete Bayii'leri ile ilişki kurarak onların isim adres ve telefon numaralarını Gazete Merkezimize iletebilirsiniz.

İSTANBUL

Anadolu Yakası:

Kadıköy: *Mephisto Kitabevi*: Muvakkithane Cad. No:5

Kadıköy: *Üç Deniz Kitabevi*: Pavlonya Sok. No:10 Kadıköy

Avrupa Yakası:

Beyoğlu: *Mephisto Kitabevi*: Kuloğlu Mh. İstiklal Cad. No:125

Beyoğlu: *Semerkant Kitabevi*: Süslü Sakı Sk. No:5 Tarlabası

Osmanbey: *Beyaz Adam Kitabevi*: Halaskargazi Cd. 17/A

Mecidiyeköy: *Karaduman Gazete Bayii*: Mecidiyeköy

Eyüp: *Özgür Büfe*: Karadolap Mah. Veysel Karani Cd. No: 16/A

Beylikdüzü: *Barış Market*: Beylikdüzü Mh. Cumhuriyet Çarşısı

Esenkent: *Havana Büfe*: Enverpaşa Cd. No: 7 Esenyurt

ANKARA

Kızılay: *Doruk Kitabevi*: Mithatpaşa Cad. 28/A Kızılay

Kızılay: *Tayfa KitapKafe*: Meşrutiyet Mah. Selanik Cad. 82/32

Kızılay: *Turhan Kitabevi*: Yüksel Cad. No: 8 Çankaya - Ankara

İZMİR

Alsancak: *Yakın Kitabevi*: Kıbrıs Şehitleri Cad. No:104/A

Buca: *Emek Kitabevi*: Vali Rahmi Bey, Uğur Mumcu Cd. No:2,

ANTALYA

Merkez: *Kitapkurdu Sahaf*: Elmalı Mh. 25. Sk. No:5/A M.paşa

TRABZON

Merkez: *RA Kitabevi*: Uzun Sk. Saray Çarşısı No:60 Trabzon

RİZE

Fındıklı: *Arkadaş Kitap-Kırtasiye*: Cumhuriyet Cd. No: 50/B

MARDİN

Kızıltepe: *Aldemir Basım Dağıtım*: Orduevi Karşısı No:6 D:6

DIYARBAKIR

Yenişehir: *Aram Kitabevi*: Koop. Mah. Gevran Cad. 1. Geçit

Sarıoğlu Apt. No:14/4 Ofis

Yenişehir: *Özde Büfe*: Ofis Ekinçiler Cad. Devran Apt Altı

EDİRNE

Merkez: *Bellek Kitabevi*: Sabuni Mh. Muhittin Günel İş Mrk.

D:Z-08, Balıkpazarı

ESKİŞEHİR

Odunpazarı: *İnsancıl Kitabevi*: İstiklal Mh. Yeşiltepe Sk. 24/A,

BALIKESİR

Erdek: *Ekin Kitabevi*: Yalı Mah. Nyyire Sıtkı Cad. No:15,

ÇANAKKALE

Merkez: *Divit Kitabevi*: Kemalpaşa Mh. Fetvane Sok. NO:26/A

AYDIN

Didim: *Emek Büfe*: Mavi Şehir Belediye Halk Pazarı, Didim

MALATYA

Merkez: *Fidan Kitabevi*: Kığılı Cami Mevki, No:1, Malatya

SAMSUN

İlkadım: *Penguen Kitabevi*: Çiftlik Mh. Ümraniye Sk. No:27/A

ŞIRNAK

Merkez: *Kelepir Kitabevi*: Sökmenler Plaza, Zemin Kat, No:4

KARAMAN

Merkez: *Danış Kitabevi*: Külhan Mah. 2.İstasyon Cad No:5

KIRŞEHİR

Merkez: *Gül Kitabevi*: Lise Cad. Kaplan Apt. No: 21

Politika

SAVAŞSIZ VE SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

İki haftalık süreli yayın

Sahibi ve Sorumlu Müdürü: Ayla Boran
Genel Yayın Koordinatörü : S. Kemal Atakan

Yönetim Yeri: İbrahim Ağa Cami Sk. No:11/1 Kadıköy-İst.
Telefon: 0216 428 10 21 Telefax: 0216 428 10 22
E-posta: bilgi@politikagazetesi.org
Web adresi: www.politikagazetesi.org
Basıldığı yer: Ezgi Matbaa, Sanayi Cad. Altay Sk. No: 14
Çobançeşme/B.Evler-İstanbul Telefon: 0212 452 23 02
Yurtiçi Abone Bedeli : Yıllık 24,- TL
Yurtdışı Abone Bedeli: Yıllık 24,- EUR / 30,- USD

Kurucu Sahibi ve İlk Sorumlu Yazışları Müdürü: Kemal Tayfun Benol
(10.10.2015'de Ankara Katliamı'nda Kaybettik)

Önemli not: İşsiz, emekli, engelli, öğrencilere yurtiçi ve yurtdışı fiyatlarından % 50 indirim, devrimci siyasi tutsaklara ücretsiz abonelik

John Steinbeck ve 'İNCİ' Romanı

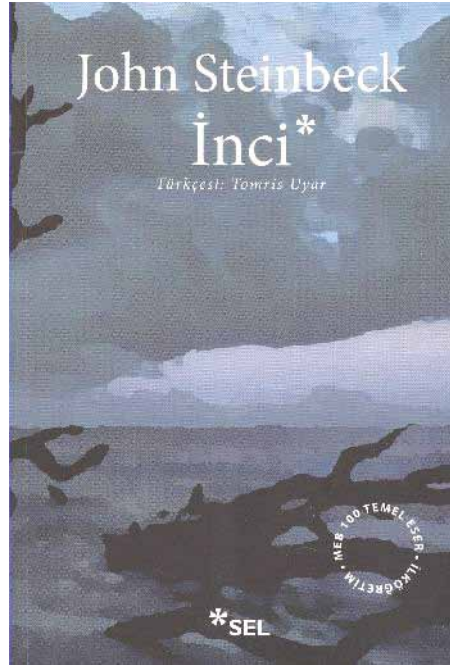
Ali Özenç ÇAĞLAR

John Steinbeck, Dünya klasiği olan "Fareler ve İnsanlar" ın yazarı. O müthiş sürükleyici dilini 'İNCİ' romanında da aynı çekiciliği, sıkmayan, işlediği konuda ustaca yarattığı gerilimle yine dillerden düşmeyen önemli bir eserle karşı karşıya bırakıyor okuyucuyu.

"İNCİ" tam bir aile dramı. Hayatın önemli bir kesitini içine alan ve kurtulması imkânsız bir ateş çemberi içinde dönen üç kişilik küçük bir aile. Balıkçı Kino, karısı Juana ve bebekleri Coyotito ile yaşam arasında geçen sonsuz bir var olma mücadelesi. Ve bu öyle bir mücadele ki, yıllardır varlıklarını sürdürdükleri kasaba bile yaşayanların dışında kalamıyor.

Kitabın arka kapağında yazarıyla ilgili şunlar yazmakta: "Politzer ve Nobel Ödülü'ne layık görülen John Steinbeck'in çağımızın toplumsal ve insani meselelerini ustalıklı resmettiği modern dünya edebiyatının başyapıtları arasında yer alır.

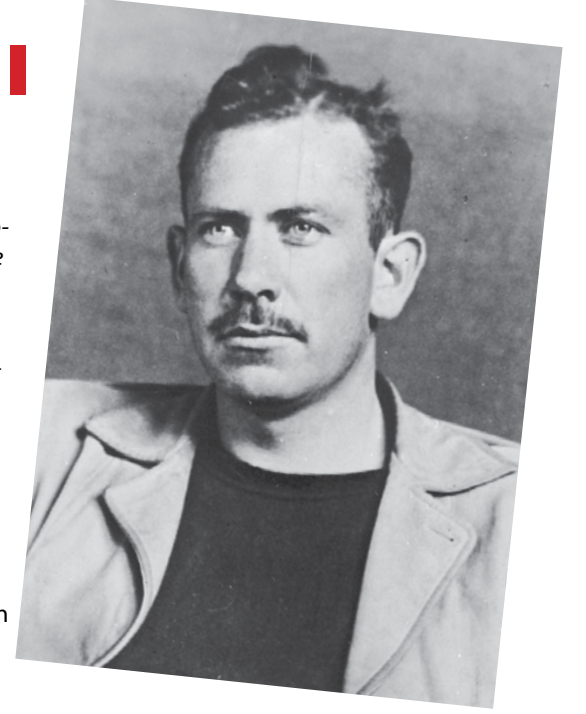
(...) Bir Meksika halk hikâyesinden esinlenmiş İNCİ, bir zamanlar İspanya Kralı'na

büyük zenginlikler getiren bir koyda yaşayan fakir bir inci avcısının, Kino'nun ve ailesinin hikâyesini anlatır. Kino'nun çocuğunu kurtarmak umuduyla daldığı denizden çıkardığı eşi benzeri görülmemiş inci, yalnızca umut değil yıkım da getirecektir. İncinin özü insanların özüne; Kino'nun kulaklarında çınlayan ve

kasabaya yayılan incinin Türküsü, ailenin kötülüğün, umudun ve düşmanlığın türküsüne karışacaktır.

Steinbeck, Kino'nun derinliklerinden söküp çıkardığı inci ile içinde yaşadığımız dünyaya ve insanın dramına ışık tutuyor." 100 sayfalık bir hikâye ile yazar okuyucusuna aynı zamanda oldukça egzotik bir zaman diliminin kapılarını da açıyor. Özelliği, Batı için yabancı olan farklı bir coğrafyada buluyorsunuz kendinizi; farklı insanlar, farklı yaşam biçimleri, farklı mücadele yöntemleri. Açıkçası roman boyunca Anakaramızın çok farklı bir köşesinde değişik toplumsal savrulmalar, halk bilgelikleri, yabancı anaforlarla karşı karşıya kalıyorsunuz. Belki de kitap okumanın, okuyarak dünyayı tanımanın, insanlığı tanımanın bir başka güzelliği bu olsa gerek. Gerçek yaşamınızda hiçbir zaman gidemeyeceğiniz, ulaşamayacağınız, tanımlayamayacağınız yaşamışlıkların, -bu bir efsane de olsa- şahidi oluyorsunuz. Konunun sürükleyiciliği, bir aile reisi olan bay Kino'nun bitmek tükenmek bilmeyen o kesintisiz hırsı, bebeğinin geleceğine yönelik umutlarının asla yok olmasına olanak tanımayan direngenliği farkında olmadan okuyucuyu da sanki bir elektrik akımı gibi sarıp sarmalıyor. Aslında yazının başında

bahsettiğim yazarın diğer kitabı olan "Fareler ve İnsanlar" da da aynı tat ve heyecanı duyuyorsunuz. Farkı, sadece konuların değişmiş olması. Usta yazar her öyküsünde ya da romanında aynı başarıyı yakalamayı başarıyor.

John Steinbeck, yaşamı boyunca emekten yana tavrını koymuştur. Onun romanlarında, hikayelerinde karakterler sürekli bir savaşım içindedir. Yılgınlığa düşmeden tüm varlıklarını sürdürdükleri kavga için ortaya koyarlar; topraklarını, emeklerini, özgürlüklerini savunarak kendilerini var etmeye çalışırlar. Yazarın bütün karakterleri halkın içinden, sıradan, bir lokma ekmeği ile yaşayan bireylerdir. Büyük kentlerin varoşlarından tutun da, küçük sıradan kasabaların, köylerin, az topraklı insanların toplumda insanca yaşama savaşıdır bu adete.

John Steinbeck'i bizim ülkemizde en iyi 68-70 kuşağı tanıır, hem de iyi tanıır; onun yazdıklarından GAZAP ÜZÜMLERİ'ni, BİTMEYEN KAVGA'yı, SARDALYA SOKAĞI, ve diğerlerini okumayan yok gibidir. O, sosyalist gençliğin adeta bayraklaştırdığı bir yazardır. Eğer Steinbeck bu gün bile hala sevilerek okunuyorsa, o bunu sağlam duruşuna borçludur.

Galiba burada okuyucuya düşen görev, daha çok John Steinbeck gibi işçiden ve emekten yana, adaletten yana olan usta yazarların takipçisi olabilmektir...

İNCİ/ John Steinbeck/ Roman/ Çeviri Tomris Uyar/ Sel Yayınları/ 2012/İstanbul

Yılmaz Güney Film Ödülleri Sahiplerini Buldu

Batman Belediyesi ve Ortadoğu Sinema Akademisi tarafından 16-20 Aralık 2015 tarihleri arasında düzenlenen 6. Yılmaz Güney Kısa Film Festivali yapılan kapanış töreni ve dereceye giren filmle- rin açıklanmasıyla son buldu. Yarışma kategorisinde birincilik ödülü "Şeva Dirêj" (A Long Night), ikincilik ödülü "Mast" (Yoğurt), üçüncülük ödülü ise "Bartalak Baz" ve "Azad" filmleri arasında bölüştürüldü.

Bu yıl "Direnen Halk, Direnişçi Sinema" sloganıyla düzenlenen festivale yarışma kategorisinde toplam 80 film başvurdu. Elemelerden sonra kalan 10 filmin yarıştığı bu yıl ki festival boyunca forum, film gösterimleri, yarışma filmlerinin gösterimleri ve söyleşiler düzenlendi. Türkiye'den çok sayıda akademisyen, yönetmen, sinema yazarı ve eleştirmenlerinin katıldığı bu yıl ki festivalin son günlük programında yapılan film gösterimleri ve Emin Alper ile yapılan söyleşinin ardından gece yapılan kapanış töreni ile bu yıl ki festival sona erdi.

Gecenin son konuşmasını festivalin onur konuğu olan Elif Pütün yaptı. Oldukça heyecanlı olduğu görünen Pütün, "Bugün burada olduğum için çok mutluyum, çok gururluyum. İlk defa kendi yurtdışında düzenlenen bir festivale davetli olmak benim için çok anlamlı. Hayatımda ilk defa Kürtçe konuşuyorum ve bunun benim için anlamı çok büyük. Kusura bakmayın gözlerim doldu daha fazla devam edemeyeceğim, tekrardan hepinize teşekkürlerimi sunuyorum" dedi. Gece, dereceye giren film sahiplerine ödülleri verilmesiyle son buldu.

